

T.C.

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ BİLİM DALI

EĞİTİM ENSTİTÜLERİNİN ÖĞRETİM PROGRAMLARI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Rukiye KÖSE

BURSA

2019

T.C.

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ BİLİM DALI

EĞİTİM ENSTİTÜLERİNİN ÖĞRETİM PROGRAMLARI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Rukiye KÖSE

Danışman: Doç. Dr. Fatih DEMİREL

BURSA

2019

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim.

Rukiye KÖSE

27/05/2019

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS/DOKTORA İNTİHAL YAZILIM RAPORU

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞI'NA

Tarih: 02/07/2019

Tez Başlığı / Konusu: Eğitim Enstitülerinin Öğretim Programları

Yukarıda başlığı gösterilen tez çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 215 sayfalık kısmına ilişkin, 25/05/2019 tarihinde şahsım tarafından Turnitin adlı intihal tespit programından (Turnitin)* aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan özgünlük raporuna göre, tezimin benzerlik oranı % 5 'tir.

Uygulanan filtrelemeler:

- 1- Kaynakça hariç
- 2- Alıntılar ~~hariç~~/dahil
- 3- 5 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Çalışması Özgünlük Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esasları'nı inceledim ve bu Uygulama Esasları'nda belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

02.07.2019

Tarih ve İmza

Adı Soyadı: Rukiye Köse
Öğrenci No: 801771002
Anabilim Dalı: Türkçe Ve Sosyal Bilimler Eğitimi
Programı:
Statüsü: Y.Lisans Doktora

Danışman
(Adı, Soyad, Tarih)
Doç. Dr. Fatih Demirel
02.07.2019

* Turnitin programına Bursa Uludağ Üniversitesi Kütüphane web sayfasından ulaşılabilir.

YÖNERGEYE UYGUNLUK ONAYI

“Eğitim Enstitülerinin Öğretim Programları” adlı yüksek lisans tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi Tez Önerisi ve Tez Yazma Yönergesi'ne uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan

Rukiye KÖSE

Danışman

Doç. Dr. Fatih DEMİREL

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi ABD Başkanı

Prof. Dr. Abamüslim Akdemir

T.C.
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı, Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı'nda 801771002 numaralı Rukiye KÖSE'nin hazırladığı "Eğitim Enstitülerinin Öğretim Programları" konulu yüksek lisans çalışması ile ilgili tez savunma sınavı, ~~14./06/2019~~ ^{13.00-14.00} günü saatleri arasında yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin/çalışmasının (başarılı/~~başarısız~~) olduğuna (oybirliği/~~oy çokluğu~~) ile karar verilmiştir.

Üye (Tez Danışmanı ve Sınav Komisyonu Başkanı)

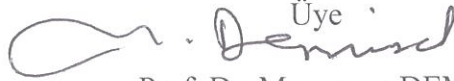

Doç. Dr. Fatih DEMİREL

Bursa Uludağ Üniversitesi

Üye

Prof. Dr. Ahmet Ali GAZEL

Afyon Kocatepe Üniversitesi

Üye
Prof. Dr. Muammer DEMİREL

Bursa Uludağ Üniversitesi

ÖNSÖZ

Bu çalışmanın konusu eğitim enstitüleri sosyal bölümlerinin programları ve ders içerikleridir. Çalışma iki ana bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde eğitim enstitülerinin tüm bölümlerinin öğretim programları ele alınmıştır. Böylece ders içeriklerine geçmeden önce okuyucuya değişen yıllardaki dersler hakkında bilgi verilmiştir. İkinci bölümde ise sosyal bölümlerin (Pedagoji, Türkçe, Sosyal Bilgiler ve Yabancı Dil) ders içeriklerine yer verilmiştir. Bölümlerin amaçları, ders içerikleri ve açıklamalarıyla birlikte eğitim enstitüleri dersleriyle ilgili genel bir bakış açısı oluşturmaya çalışılmıştır.

Çalışma sürecinde yardımını hiç esirgemeyen danışmanım Doç. Dr. Fatih DEMİREL'e, değerli görüşleriyle beni yönlendiren hocalarım Dr. Sabri BECERİKLİ ve Arş. Gör. Ahmet ÇOPUR'a, görüş ve düşüncelerini benimle paylaşan, çalışmamda büyük katkısı olan değerli araştırmacı Dr. Niyazi ALTUNYA'ya teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarım. Ayrıca beni hiç yalnız bırakmayan, benden desteklerini esirgemeyen aileme ve arkadaşlarıma çok teşekkür ederim.

Rukiye KÖSE

ÖZET

Yazar	: Rukiye KÖSE
Üniversite	: Bursa Uludağ Üniversitesi
Ana Bilim Dalı	: Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı
Bilim Dalı	: Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı
Tezin Niteliği	: Yüksek Lisans Tezi
Sayfa Sayısı	: xii + 200
Mezuniyet Tarihi	:
Tez	: Eğitim Enstitülerinin Öğretim Programları
Tez Danışmanı	: Doç. Dr. Fatih DEMİREL

EĞİTİM ENSTİTÜLERİNİN ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Bu çalışmada, Türkiye’de ortaokula öğretmen yetiştirmede önemli bir kurum olan eğitim enstitülerinin öğretim programlarının ve ders içeriklerinin ortaya konulması amaçlanmıştır. Çalışmada, çeşitli kaynaklar kullanılarak doküman analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda, eğitim enstitülerinin kuruluşu, gelişimi, öğretim programları ve ders içerikleri ortaya konulmuştur.

Eğitim enstitüleri ile ilgili atılan ilk adım 1926-1927 yılında Gazi Eğitim Enstitüsü “Orta Muallim Mektebi” adıyla açılmasıdır. Bunun yanında öğretmen yetiştiren yeni kurumlar da açılmıştır. 1944 yılında Balıkesir Öğretmen Okulunda Necati Eğitim Enstitüsü ve Orta Öğretmen Okulu açılmıştır. Bu tarihten itibaren ülkedeki eğitim enstitüleri sayısı çoğalmıştır. Özellikle bu çalışmada, 1946 yılı sonrasında açılmasına karar verilen eğitim enstitülerinin programlarının ve ders içeriklerinin nasıl tasarlandığı ve uygulandığı açıklanmaya çalışılmıştır.

1967-1968 eğitim-öğretim döneminde eğitim enstitülerindeki tüm bölümlerin süresi üç yıla çıkarılmıştır. Sınıf öğretmeni yetiştirmek üzere iki yıllık olarak enstitülerin açılmaya başlanmasından sonra ortaokula öğretmen yetiştiren enstitülere üç yıllık eğitim enstitüleri denmeye başlanmıştır. Ancak daha sonraki yıllarda bazı bölümlerin süresi dört yıla çıkarılmıştır. Eğitim enstitüleri 1980 yılında Yüksek Öğretmen Okulları'na dönüştürülmüştür. 1982 yılında ise ülkedeki tüm eğitim enstitüleri 'Eğitim Fakültesi' olarak devam etmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Eğitim, Eğitim enstitüsü, öğretim programı, ortaöğretim.

ABSTRACT

Author	: Rukiye KÖSE
University	: Bursa Uludag University
Field	: Turkish and Social Sciences Education
Branch	: Department of Social Studies Education
Degree Awarded	: MSc Thesis
Page Number	: xii + 200
Degree Date	:
Thesis	: Teaching Program Of Educational Institutes
Supervisor	: Doç. Dr. Fatih DEMİREL

TEACHING PROGRAM OF EDUCATIONAL INSTITUTES

The present study aims to investigate the curriculum and course contents of Education Institute an important institution in training middle school teachers in Turkey's history education. In this study, document analysis. As a result of the analysis, the establishment, development, education programs and course contents of the educational institutes were put forward.

The first step towards education institutes was the opening of the Gazi Education Institute in 1926-1927 with the name "Middle Teacher School". Besides new institutions that train teachers were also opened. In 1944, the Necati Education Institute and the Middle School of Teachers were opened in Balikesir Teacher's School. As of this date, the number of education institutes in the country has increased. Especially in this study, aims to how the programs and course contents of the educational institutes that were decided to be opened after 1946 were designed and implemented.

Since the duration of all departments in the education institutes was increased to three years in the 1967-1968 academic year, this school was named as the three-year Education Institutes. However, in later years, the duration of some departments was extended to four years. Educational institutes were turned into Higher Teacher Schools in 1980. In 1982, all education institutes in the country continued as Faculty of Education.

Key Words: Teacher, Education, Education Institute, teaching program, secondary education.

İçindekiler

Sayfa No

ÖNSÖZ	v
ÖZET	vi
ABSTRACT.....	viii
İçindekiler	x
Tablolar Listesi	xii
1. Bölüm Giriş.....	1
1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Araştırmanın Amacı.....	1
1.3. Araştırmanın Önemi.....	1
1.4. Sınırlılıklar	2
1.5. Eğitim Enstitüleri Programları İle İlgili Çalışmalar.....	2
2. Bölüm Kuramsal Çerçeve	4
3. Bölüm Yöntem.....	7
4. Bölüm Bulgular.....	8
4.1 Eğitim Enstitüsü Programları.....	8
4.1.1. Pedagoji bölümü programları.....	8
4.1.2. Türkçe bölümü programları.	12
4.1.3. Sosyal bilgiler bölümü programları.	13
4.1.4 Yabancı dil bölümü programları.	14

4.2 Programlara Göre Ders İçerikleri.....	17
4.2.1 1968 Pedagoji bölümü ders içerikleri.	17
4.2.2 1957 ve 1968 Yılları Türk Dili ve Edebiyatı ders içerikleri	96
4.2.3. 1957 Tarih, Coğrafya, Yurttaşlık bilgisi ders içerikleri ve 1968 Sosyal Bilgiler ders içerikleri.....	131
4.2.4 1962 Yılı Eğitim Enstitüleri Yabancı Dil bölümü ders içerikleri.	182
5. Bölüm Sonuç, Tartışma ve Öneriler	195
6. Bölüm Kaynakça.....	198
Öz Geçmiş.....	200

Tablolar Listesi

Tablo 1 <i>Eğitim Bölümü Öğretim Programı 1979</i>	11
Tablo 2 <i>Türkçe Bölümü Öğretim Programı 1979</i>	13
Tablo 3 <i>Sosyal Bilgiler Bölümü Öğretim Programı 1979</i>	14
Tablo 4 <i>Yabancı Diller (Fransızca) Bölümü Öğretim Programı 1979</i>	15
Tablo 5 <i>Yabancı Diller (İngilizce) Bölümü Öğretim Programı 1979</i>	16
Tablo 6 <i>Yabancı Diller (Almanca) Bölümü Öğretim Programı 1979</i>	16
Tablo 7 <i>Pedagoji Bölümü Öğretim Programı 1968</i>	17
Tablo 8 <i>Türkçe Şubesi Öğretim Programı 1955</i>	97
Tablo 9 <i>Türkçe Şubesi Öğretim Programı 1968</i>	100
Tablo 10 <i>Sosyal Bilgiler Bölümü Öğretim Programı 1968</i>	150
Tablo 11 <i>Yabancı Dil Öğretim Programı 1962</i>	183

1. Bölüm

Giriş

1.1. Problem Durumu

Türkiye Cumhuriyeti tarihinde eğitim enstitüleri ortaokullara öğretmen yetiştiren önemli eğitim kurumlarıdır. Buna rağmen literatürde eğitim enstitüleriyle ilgili çalışmalar yetersizdir. Eğitim enstitülerinin programları da daha önceki çalışmalarda incelenmemiştir. Mevcut çalışmada bu konudaki eksikliklerin giderilmesi amaçlanmıştır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada, Türkiye’de ortaokullara öğretmen yetiştiren en önemli kurumlardan biri olan eğitim enstitülerinin özellikle sosyal bölümlerinin 1946 yılından sonra ders programlarına ve bu programlarda yer alan derslerin sınıflara göre değişimine, haftalık ders saatlerine, bu derslerin amaçlarına, konularına, derslerin içeriklerine ve bu içeriklerin karşılaştırılmasına yer verilmesi amaçlanmıştır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Eğitim enstitülerinin Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ortaokullara öğretmen yetiştiren bir okul olması, bugünkü eğitim fakültelerinin temelini oluşturması, okullardaki ders içeriklerinin yoğunluğu, özellikle öğretmen yetiştirme tekniklerine ve uygulama çalışmalarına oldukça önem verilmesi eğitim enstitülerini eğitim tarihi açısından önemli kılmıştır. Bu çalışmada eğitim enstitülerinin öğretim programları ve derslerin içeriklerine ver verilmesi oldukça önemlidir. Hem daha önceki çalışmalarda bu konuya yer verilmemesi önemli bir eksikliktir, hem de tarihi süreçte öğretmen yetiştirmede kullanılan öğretim programlarının incelenmesi günümüz eğitim fakülteleri öğretim programlarının hazırlanmasına, geliştirilmesine katkı sağlayacaktır.

1.4. Sınırlılıklar

1944-1945 eğitim-öğretim yılında Gazi Eğitim Enstitüsü dışında eğitim enstitüleri açılmaya başlamıştır. Bu okullar 1982 yılına kadar varlığını sürdürmüştür. Bu tarihten itibaren eğitim enstitüleri eğitim fakültelerine dönüştürülmüştür.

Bu çalışma, 1947 yılında çıkarılan Eğitim Enstitüsü Geçici Yönetmeliği ile 1982 yılında çıkarılan Yüksek Öğretim Kanunuyla eğitim enstitülerinin ‘Eğitim Fakültesi’ne dönüştürülmesine kadar geçen süreyle sınırlandırılmıştır. Ayrıca ders içerikleri sadece sosyal bölümlerle sınırlandırılmıştır.

1.5. Eğitim Enstitüleri Programları İle İlgili Çalışmalar

Niyazi Altunya’nın Gazi Eğitim Enstitüsü Programlarının Değerlendirilmesi (1981) adlı yüksek lisans tezinde ve yine Altunya’nın Gazi Orta Öğretmen Okulu ve Eğitim Enstitüsü (2006) kitabında eğitim enstitülerinin kuruluşu, gelişim süreçleri, şubeleri, programları, öğrencileri, öğretmenleri ve okulların fiziki şartları gibi detaylı bilgiler yer almaktadır. Ancak bu eserlerde sadece Gazi Eğitim Enstitüsü ele alınmıştır. Ayrıca Niyazi Altunya’nın bu eserlerinde öğretim programlarına yer verilmesine rağmen derslerin içeriklerine yer verilmemiştir.

Türkiye’de özellikle ortaokula öğretmen yetiştirmenin kuramsal çerçevesini çizen eser, Cemil Öztürk’ün (2007) “Atatürk Devri Öğretmen Yetiştirme Politikası” adlı çalışmasıdır. Bu eser hem Osmanlı hem de Cumhuriyet dönemlerini içermektedir. Eserde eğitim enstitüleri de ele alınmıştır. Cemil Öztürk eserinde öğretmen yetiştiren kurumların kuruluş ve gelişim süreçleri, programları, öğrencileri ve öğretmenleri, okulların fiziki şartları gibi konuları ele almıştır. Ancak eğitim enstitüleriyle ilgili detaylı çalışmalara bu eserde çok fazla yer verilmemiştir. Eserde özellikle eğitim enstitüleri başlığı altında Gazi Eğitim Enstitüsü ele alınmıştır. Kitabın bu bölümünde Gazi Eğitim Enstitüsü’nün 1941 yılına ait öğretim programları verilmiştir.

Tayyip Duman (1991), 'Türkiye'de Ortaöğretime Öğretmen Yetiştirme' adlı çalışmasında Cumhuriyet döneminde ortaöğretim düzeyindeki okullara öğretmen yetiştirme sorunu üzerinde durmuştur. Bu eserinde eğitim enstitülerin yıllara göre değişimi, dersleri, eğitim süresi ve eğitim enstitüleriyle ilgili genel bilgilere yer verilmiştir. Ancak bu çalışmada, eğitim enstitülerinin öğretim programlarına ve programdaki derslerin içeriklerine yer verilmemiştir.

Eğitim Enstitüleri ile ilgili makale düzeyinde çeşitli çalışmalar da yer almaktadır. Ancak bu makaleler de genellikle eğitim enstitülerinin tarihi gelişimi incelenmiştir. Makalelerde eğitim enstitünün bölümlerine, öğretim programlarına, derslerine ve derslerin içeriklerine yer verilmemiştir.

2. Bölüm

Kuramsal Çerçeve

Osmanlı Devleti'nde Sultan II. Mahmud ile birlikte eğitim alanında köklü yenilikler görülmektedir. Sivil alanda bir eğitim kurumu olan rüşdiye mektebi de ilk olarak II. Mahmud ile birlikte Mekteb-i Maarif-i Adliye adıyla 1839 yılında kurulmuştur. Bu okula ilgi fazla olunca, okulların sayısı zamanla arttırılmıştır. 1847 yılında İstanbul'da 5 farklı yerde rüşdiye mektebi açılmış, 1853 yılından itibaren de taşrada 25 ayrı yerde açılması kararlaştırılmıştır (Demirel, 2002). Rüşdiye mekteplerinin sayısı hızla artmaya başlayınca, bu okullara öğretmen yetiştiren kurumlara ihtiyaç duyulmuştur. Bu amaçla rüşdiye mekteplerine öğretmen yetiştirmek için 16 Mart 1848 tarihinde Darülmualimin-i Rüşdi kurulmuştur. Bu okul Osmanlı tarihindeki ilk modern öğretmen okuludur (Ünal & Birbudak, 2013; Becerikli, 2019). Tanzimat Dönemi'nde kızlar için de Darümuallimat ismiyle bir öğretmen okulu açılmıştır (Taşer, 2010; Öztürk, 1998). Daha sonra Maarif-i Umumiye Nizamnamesi'nin 1869 yılında ilan edilmesiyle eğitim ve öğretmen yetiştirme konuları düzenlenmiştir (Becerikli, 2019).

Cumhuriyet döneminde ise ortaokullara öğretmen yetiştirmek için 1926-1927 eğitim-öğretim yılında Konya'da Orta Muallim Mektebi açılmıştır (Demirel & Becerikli, 2017). Bu okul için Abdülhalim Çelebi'nin Konağı okul binası olarak kiralanmış ve sadece 16 kişilik bir sınıfla öğretime başlanmıştır (Akyüz, 2008; Duman, 1991).

Orta Muallim Mektebi'nin süresi 29 Kasım 1926 yılında çıkarılan geçici yönetmeliğe göre 2 yıldır ve bu mektebin sadece edebiyat şubesi bulunmaktadır. Okulun amacı orta mekteplere Türkçe öğretmeni yetiştirmektir (Orta Muallim Mektebi Muvakkat Talimatnamesi, 1927).

Okulda açılan ilk bölümün Türkçe bölümü olmasıyla Türkçe öğretimine önem verildiği düşünülmektedir. Okul 25 Aralık 1927 yılında Konya'dan Ankara'ya taşınmıştır. Ayrıca Terbiye ve Ruhیات adıyla Pedagoji bölümü açılmıştır. Böylece enstitüde bölüm sayısı

2 olmuştur (Altunya, 2006). 1930 yılına gelindiğinde okul bugünkü yerine taşınarak “Gazi Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü” adını almıştır. Yine aynı eğitim-öğretim döneminde bu okula edebiyat ve pedagoji bölümlerinin dışında tarih-coğrafya, matematik, fizik-kimya-tabiat bölümleri de açılmıştır (Atakul, 2007).

Tarih-coğrafya, matematik, fizik-kimya-tabiat bölümleri açıldıktan sonra 1931 yılında “Gazi Muallim Mektebi: Teşkilat ve Programlar” adıyla ilk müfredat programı çıkarılmıştır. Çıkarılan bu müfredat programında okulun hem amacı hem de teşkilatı ile ilgili bilgiler verilmekle birlikte, okuldaki bölümlerin ders ağırlıklarına da değinilmiştir (Öztürk, 1996).

1944-1945 eğitim-öğretim döneminde yapı ve programlarda düzenlemeye gidilmiştir. Sadece Gazi Orta Öğretmen Okulu ve Terbiye Enstitüsü’nün bu dönemde öğretmen ihtiyacını karşılamada yetersiz kalması ve bu okula ilginin yüksek olması gibi sebeplerden dolayı Balıkesir’de Necati Terbiye Enstitüsü ve Orta Öğretmen Okulu açılmıştır (Akyüz, 2012). 1944 yılında Necati Terbiye Enstitüsü ve Orta Öğretmen Okulu sadece Matematik ve Fizik-Kimya bölümlerinden oluşuyordu (Altunya, 2006).

1947 yılında Eğitim Enstitüleri Geçici Yönetmeliği çıkarılmıştır. Bu yönetmelik 1955 yılına kadar eğitim enstitüleri tarafından kullanılmıştır. 1955 yılına gelindiğinde Eğitim Enstitüleri için ilk kez geçici olmayan bir yönetmelik çıkarılmıştır (Eğitim Enstitüsü Yönetmeliği, 1955). Ancak hem ülkede eğitim enstitülerinin sayılarının artması hem de öğrenciler tarafından bu okullara talebin fazla olmasıyla genel ve ayrıntılı bir yönetmelik çıkarılması gerekli görülmüştür.

Bu yönetmelik 70 maddeden ve 4 geçici maddeden oluşmaktadır. Bu yönetmeliğe göre Eğitim Enstitüleri; Pedagoji, Edebiyat, Fen, Resim-İş, Beden eğitimi, Müzik, Yabancı dil olmak üzere 7 bölüme ayrılmıştır. Resim, Beden Eğitimi ve Müzik bölümleri 3 yıl; Pedagoji, Edebiyat, Fen ve Yabancı dil bölümleri 2 yıldır (Eğitim Enstitüsü Yönetmeliği, 1955).

Necati Eğitim Enstitüsü kurulduktan sonra İstanbul, Bursa ve İzmir’de de eğitim enstitüleri açılmıştır (Demirel & Becerikli, 2017). Daha sonraki yıllarda eğitim enstitüleri sayısı hızla artmıştır. 1945 yılında ülkedeki enstitü sayısı 3, 1964’de 10, 1978 ise 18 olmuştur (Altunya, 2006). 1955 yılında eğitim enstitülerinde Eğitim, Edebiyat, Fen ve Yabancı dil bölümleri için öğretim süresi 2 yıl olarak belirlenmiştir. Bu bölümlerin dışındaki bölümlerde ise süre 3 yıldır. Daha sonra 1967-1968 eğitim döneminde ise tüm bölümlerin süreleri eşitlenerek, 3 yıl olarak belirlenmiştir. Tüm bölümlerin süresi 3 yıla çıkarıldığı için ders programlarında bu dönemde yenilenmeye gidilmiştir (Küçüköğlü, 2004). Bu tarihten itibaren eğitim enstitüleri 12 bölümle öğretime devam etmiştir. Bu bölümler Türkçe, Matematik, Sosyal Bilgiler, Fen Bilgisi, İngilizce, Fransızca, Almanca, Beden Eğitimi, Resim İş, Müzik, Tarım ve Eğitimidir (Erdem, 2015).

Sınıf öğretmeni yetiştirmek için iki yıllık eğitim enstitüleri açılmaya başlanmıştır. Bu enstitülerin açılmasından sonra ortaokula öğretmen yetiştiren enstitüler üç yıllık eğitim enstitüleri olarak anılmaya başlanmıştır. 1978-1979 yılında ise bazı eğitim enstitülerinin süresi 4 yıla çıkarılmıştır. Ülke de hem dört yıllık hem de üç yıllık eğitim enstitüleri yer almaktadır. Üç yıllık eğitim enstitülerine yeni öğrenci alınmamış, diğer öğrencilerin mezun olması beklenmiştir. Dört yıllık eğitim enstitülerine ise 1979 yılından itibaren öğrenci alınmaya başlanmıştır (Demirel & Becerikli, 2017).

1980 yılında eğitim enstitüleri Yüksek Öğretmen Okulları’na çevrilmiştir. 1982 yılına gelindiğinde ise ülkedeki tüm Yüksek Öğretmen Okulları çıkarılan Yüksek Öğretim Kanunu sonrasında ‘Eğitim Fakültesi’ne dönüşmüştür ve üniversite çatısı altında birleştirilmiştir (Kavcar, 2002).

3. Bölüm

Yöntem

Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak tarama çalışması yapılmış, elde edilen veriler içerik analizine tâbi tutulmuştur.

Çalışma, doküman analizi ekseninde yapıldığından dolayı en önemli materyaller tebliğler dergisi olmuştur. Tebliğler dergisi Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlanmaktadır. İçerik olarak eğitim ve öğretimle ilgili yönetmelikler ve kanunlar olmak üzere belgeler bulunmaktadır. Geçmiş yıllara ait belgelere de ulaşılabilmektedir. Bu tez için tebliğler dergisinin eğitim enstitüsüyle ilgili olan yıllardaki sayıları taranmıştır. Ancak tebliğler dergisinde eğitim enstitülerin ilk yıllarına ait belgeler yok denecek kadar azdır. Sadece 1927 yılına ait on üç maddelik eski alfabe ile yazılmış bir yönetmelik bulunmuştur. 1944 yılında Necati Terbiye Enstitüsü ve Orta Öğretmen Okulu'nun da açılmasıyla tebliğler dergisinde eğitim enstitüleriyle ilgili geçici ve normal yönetmeliklere ve ara ara çıkan kararlara yer vermeye başlanmıştır. Yine 1955 yılında eğitim enstitülerin ilk yönetmeliği çıkarılmış ve kitapçık olarak bastırılmıştır.

1968 yılında üç yıllık Eğitim Enstitüleri Müfredat Programları adlı kitapta da tarım bölümü dışında on bir bölümün her dersine ait konuların geniş listesine yer verilmiştir.

Tebliğler dergisinden başka resmi gazete arşivinden de yararlanılmıştır. Özellikle 1969 yılı Eğitim Enstitüsü Yönetmeliğine resmi gazetenin arşivinden ulaşılmıştır.

Eğitim enstitüleri ve Gazi Eğitim Enstitüsü konusunda Niyazi Altunya'nın Gazi Eğitim Enstitüsü Gazi Öğretmen Okulu ve Eğitim Enstitüsü (1926-1980) adlı eserinden yararlanılmıştır.

4. Bölüm

Bulgular

4.1 Eğitim Enstitüsü Programları

4.1.1. Pedagoji bölümü programları. Pedagoji bölümünde öğretim programları 1931, 1936, 1941, 1944, 1947, 1951-1952, 1952-1953, 1954-1955, 1955, 1968, 1969 ve 1979 yıllarında değişiklik göstermiştir.

Daha önceki programlarda bu bölümün adı Pedagoji olarak geçmesine rağmen, 1944 yılında Eğitim Bilim bölümü olarak ismi değişmiştir. Ruhbilim, Eğitim Bilim, Eğitim Bilim Tarihi, Türk İnkılabı ve Türkiye Cumhuriyeti Rejimi gibi dersler bu dönemde programa eklenmiştir.

1944 yılında Eğitim bilim olarak geçen bölümün ismi 1947 yılında Pedagoji Bölümü olarak değiştirilmiştir. 1944 yılında hazırlanan öğretim programı sadece 1. ve 2. sınıf olarak belirlenmiştir. 1947 yılındaki programda 1. ve 2. sınıfların dönemleri de belirlenmiştir. Program 4 eğitim döneminden oluşmaktadır. Ders sayısında herhangi bir değişiklik olmamış, programda 18 derse yer verilmiştir. Ancak ders saatlerinde farklılıklar vardır. Ayrıca 1947 programına 6 yeni ders eklenmiş ve 4 dersin ismi değişmiştir. 1944 programında olup 1947 programından 2 ders kaldırılmıştır. Çocukluk ve Gençlik Ruhbilimi, Eğitim Ruhbilimi, Özel Öğretim Metodu, Eğitim ve Öğretim Örgütü, Yardımcı Ders (Türkçe) ve Seminer “ 1947 yılı programına eklenen dersleri oluşturmaktadır. Umumi Öğretim Metodu dersi 1947 programında Genel Öğretim Metodu, Hususi Öğretim Metodu dersi, bu programda Özel Öğretim Metodu, Arızalı Çocukların Eğitim Bilim ve Ruhbilimi dersi Kusurlu ve Sakat Çocukların Eğitim ve Ruh Sağlığı Bilimi, Teftiş Dersi ise Denetleme Tekniği olarak isim değiştirmiştir. Türk İnkılap Tarihi ve Türkiye Cumhuriyeti Rejimi ve Türkçe-Tarih-Coğrafya dersleri 1944 programında olduğu halde 1947 programında yer almamıştır.

1947 programında 18 olan ders sayısı 1951-1952 programında 19’a çıkarılmıştır. Ayrıca yeniden sadece 1. ve 2. yıl şeklinde bir program hazırlanmış, yılların içinde dönemlere

yer verilmemiştir. Haftalık ders saatleri 1.yıl için 30, 2. yıl için ise 22 saat olarak belirlenmiştir. Bu programda dersler de ‘Meslek Dersleri’, ‘Kültür Dersleri’ ve ‘Pratik Dersler’ olarak ayrılmıştır. Bu dönemde “Genel Ruhbilimi, Maarif İdare Teşkilatı, Pedagoji Semineri, Coğrafya Metotları, Pedagoji Semineri, Sosyoloji, Türk Tarihi ve Atölye Çalışmaları (El işleri)” bu programa eklenen derslerdir. Ayrıca yine bazı derslerin ismi değişmiştir. Çocukluk ve Gençlik Ruhbilimi dersi Çocuk Ruhbilimi, Kusurlu ve Sakat Çocukların Eğitim ve Ruh Sağlığı Bilimi dersi Bedeni Arızası Olan Çocuklar, Denetleme Tekniği dersi Teftiş Tekniği, Müzik dersi Müzik Metotları olarak isim değiştiren derslerdir. Ayrıca 1947 yılındaki programda yer alan Genel Öğretim Metodu ve Özel Öğretim Metodu dersleri ise bu programda Öğretim Metotları adı altında değişmiştir.

1952-1953 programında ders sayısı yine 18’e düşürülmüştür. Bu programda 2 sınıfın dönemlerinin de yer aldığı görülmektedir. Bu program 1947 yılındaki programa benzemektedir. Dönemlerin haftalık ders saatleri 1947 yılıyla aynıdır, ders isimleri de benzemektedir. 1947 yılındaki ders isimleri 1951-1952 yılında değişmişti, 1952-1953 yılında da değişerek tekrar 1947 programına benzer ders isimlerden oluşmaktadır. Önceki programlardan farklı olarak Genel Psikoloji dersi ve Ölçme Tekniği dersi programa eklenmiştir. 1951-1952 programında Bedeni Arızası Olan Çocuklar dersi, 1952-1953 programında Kusurlu ve Sakat Çocukların Eğitim ve Ruh Sağlığı Bilimi, Türk Tarihi dersi Devrim Tarihi olarak isim değiştiren derslerdir. Ayrıca 1951-1952 programında Öğretim Metotları dersi bu programda 2 ayrı derse bölünerek Genel Öğretim Metotları ve Özel Öğretim Metotları olmuştur.

Eğitim enstitülerinin ilk yönetmeliği 1955 yılı yönetmeliğidir. Bu programda ders sayısı 20’ye yükselmiştir. 4 eğitim dönemindeki haftalık ders saati 32 olarak belirlenmiştir. Ayrıca Ergen Psikolojisi, Eğitim Felsefesi, Rehberlik, Özel Eğitim ve Eğitim Sosyolojisi dersleri 1955 programına eklenmiştir. Bu programda Ergen Psikolojisi ve Özel Eğitim dersine

yer verilmesi, bu yıllarda özellikle gençlerin ergenlik dönemiyle ilgili bilgilere ve özel eğitime muhtaç insanlar ile ilgili konulara önem verildiği anlaşılmaktadır. Yine Psikolojiyle ve Ruh Sağlığı derslerine yoğun bir şekilde yer verildiği de psikolojiye önem verildiğini göstermektedir diyebiliriz.

1968 yılı öğretim programında ders sayısı 26'dır. Bu derslere esas dersler denilmektedir. Ayrıca Seminer ve Uygulama dersi de seçmeli dersler başlığı altında öğretim programında yer almıştır. Ayrıca önceki programlarda 2 yıllık programlar yapılmıştı. Ancak 1967-1968 eğitim-öğretim yılında tüm bölümlerin süresi 3 yıl olarak belirlenmiştir. Bu sebeple 1968 yılında çıkarılan bu programda ilk kez dersler 3 yıl olarak yer almıştır. Derslerin genel olarak toplam ders saatleri tüm dönemlerde haftalık 32 saattir. Bu dönemde programa 10 yeni ders eklenmiştir. Bu dersler: Gelişim Psikolojisi, Mantık, Eğitime Giriş, Mukayeseli Eğitim, Eğitim İdareciliği, Teftiş Esasları ve Tekniği, Öğretici Vasıflar, Halk Eğitimi, Sağlık Eğitimi ve Türkçe-Kompozisyondur. Ayrıca derslerin saatlerinde de 1955 yılına göre farklılıklar bulunmaktadır. 1955 yılında birinci sınıfın iki döneminde 2'şer saatten 4 saat olan Genel Psikoloji dersi, 1968 yılındaki programda 1.sınıfın ilk döneminde 4, ikinci döneminde ise 2 saatten toplam 6 saate çıkarılmış, yine Ruh Bilgisi dersi 1955 yılında 3 saat iken 1968 yılında Ruh Sağlığı adıyla 4 saate çıkarılmıştır.

1978-1979 yılında ise dört yıla çıkarılan eğitim enstitüleri için 1979 yılında sadece 1.sınıflar için bir program hazırlanmıştır. Diğer yıllardaki programlara Niyazi Altunya'nın Gazi Eğitim Enstitüsü Programlarının Değerlendirilmesi adlı yüksek lisans tezinde yer verilmiştir. Bu nedenle bu tez çalışmasında sadece 1979 yılında çıkarılan programlara yer verilecektir. 1979 yılı Eğitim Bölümü öğretim programı tablo 1'de verilmiştir (Tebliğler Dergisi, 1979).

Tablo 1

Eğitim Bölümü Öğretim Programı 1979

Dersler	1.Sınıf					
	1.Dönem			2.Dönem		
	Kurumsal (Teorik)	Uygulamalı	Kredi	Kurumsal (Teorik)	Uygulamalı	Kredi
1.Eğitime Giriş	2	-	2	-	-	-
2.Genel Psikoloji	3	-	3	-	-	-
3.Gelişim Psikolojisi	-	-	-	3	-	3
4.Ekonomiye Giriş	-	-	-	3	-	3
5.Felsefeye Giriş	3	-	3	-	-	-
6.Sosyolojiye Giriş	3	-	3	-	-	-
7.Sosyal Psikoloji	-	-	-	3	-	3
8.Yetişkinler Psikolojisi	-	-	-	2	-	2
9.Eğitim Felsefesi	-	-	-	3	-	3
10.Türkçe Kompozisyon	2	-	2	2	-	2
11.Yabancı Dil	2	-	2	2	-	2
12.Öğretim Yöntemleri	3	-	3	-	-	-
13.Düşünce Tarihi	-	-	-	3	-	3
14.Eğitim Sosyolojisi	-	-	-	3	-	3
15.Mantık	2	-	2	-	-	-
Toplam	20	-	20	24	-	24

4.1.2. Türkçe bölümü programları. Türkçe bölümü programları 1931, 1941, 1944, 1952-1953, 1966, 1968 ve 1979 yıllarında değiştirilmiştir.

1944 yılı programında 16 ders yer almaktadır. Ayrıca 1941 yılından çok farklı değildir. Sadece Orta Okul Ders Kitapları Üzerine Çalışmalar ve Türk İnkılap Tarihi ve Türkiye Cumhuriyeti Rejimi isimli derslerin bu programda yer almıştır. Genel olarak haftalık ders saatleri de benzerdir.

1949 yılındaki programda ders sayısı azaltılmıştır. Haftalık ders saatleri iki sınıfta da 32 olarak belirlenmiştir. Bu yıl Devrim Tarihi ve Seminer dersi programa girmiştir. 1955 yılında ise bu Seminer dersi yine 1949 yılındaki gibi derslere ayrılmadan sadece Seminer ve Uygulama olarak geçmektedir. Ayrıca bu programa Yazı dersi eklenmiştir.

1966 yılında Eski Türk Edebiyatı, Yeni Türk Edebiyatı, Türk Tarihi, Sanat Tarihi dersleri programa eklenmiştir. Yine programda Meslek dersleri adı altında Eğitim Sosyolojisi ve Öğretim Bilgisi dersleri de programda yerini almıştır.

1966 yılından farklı olarak; 1968 yılında Halk Edebiyatı, Batı Edebiyatı, Özel Öğretim Metodu ve Uygulama dersleri; meslek dersleri adı altında ise Ruh Sağlığı ve Rehberlik ve Ölçme Değerlendirme dersleri programa eklenmiştir.

1979 yılında haftalık ders saati 19 olarak belirlenmiştir. Temel Edebiyat Bilgileri 1-2, İslamlıktan Önceki Türk Edebiyatı, Divan Edebiyatı 1-2, Batı Edebiyatı 1, Türkçe'nin Yapısı ve Dil Grupları Arasındaki Yeri, Ses Bilgisi, Sözlü ve Yazılı Anlatımda Temel Bilgiler ve Okuma Teknikleri dersleri programa eklenmiştir. 1979 yılı Türkçe Bölümü dersleri tablo 2'de verilmiştir (Tebliğler Dergisi, 1979).

Tablo 2

Türkçe Bölümü Öğretim Programı 1979

Dersler	1.Sınıf					
	1.Dönem			2.Dönem		
	Kurumsal	Uygulamalı	Kredi	Kurumsal	Uygulamalı	Kredi
1.Temel Edebiyat Bilgileri 1-2	3	-	3	3	-	3
2.İslamîlikten Önceki Türk Edebiyatı	2	-	2	-	-	-
3.Divan Edebiyatı 1-2	3	-	3	3	-	3
4.Batı Edebiyatı 1	-	-	-	3	-	3
5.Türkçe'nin Yapısı ve Dil Grupları Arasındaki Yeri	-	-	-	2	-	2
6.Ses Bilgisi	3	-	3	-	-	-
7.Sözlü ve Yazılı Anlatımda Temel Bilgiler	4	-	4	-	-	-
8.Okuma Teknikleri	-	-	-	3	-	3
9.Eğitime Giriş	2	-	2	-	-	-
10.Eğitim Sosyolojisi	-	-	-	3	-	3
11.Yabancı Dil	2	-	2	2	-	2
Toplam	19	-	19	19	-	19

4.1.3. Sosyal bilgiler bölümü programları. Sosyal bilgiler programları 1931, 1941, 1944, 1966, 1967 ve 1979 yıllarında değişikliğe uğramıştır.

1944 yılı programında 17 ders yer almıştır. Yine bu program bir önceki programdan çok farklı olarak hazırlanmamıştır. Sadece Türk İnkılap Tarihi ve Türkiye Cumhuriyeti Rejimi programa girmiştir. Ayrıca Birinci ve ikinci sınıfta haftalık ders saati 30'a eşitlenmiştir.

1966 yılında 1944 yılındaki ders isimleri değiştirilmiştir. Sosyal İlimlere Giriş, Seminer ve Uygulama dersleri programa eklenmiştir. Ayrıca meslek dersleri başlığı altında

ise Eğitim Psikolojisi, Değerlendirme, Eğitim Sosyolojisi, Öğretim Bilgisi dersleri bu programda yer almıştır. Askerlik dersi programdan çıkarılmıştır. Haftalık ders saati 32'ye çıkarılmıştır.

1968 yılında 1966 yılındaki programından çok fazla farklılık bulunmamaktadır. Sadece Ruh Sağlığı ve Rehberlik dersi programa eklenirken, Kompozisyon dersi ise programdan çıkarılmıştır.

1968 yılından sonra hazırlanan program 1979 yılındadır. Bu program sadece 2 dönem hazırlanmıştır. 1979 yılı Sosyal Bilgiler Bölümü öğretim programı tablo 3'te verilmiştir (Tebliğler Dergisi, 1979).

Tablo 3

Sosyal Bilgiler Bölümü Öğretim Programı 1979

Dersler	1.Sınıf					
	1.Dönem			2.Dönem		
	Kurumsal	Uygulamalı	Kredi	Kurumsal	Uygulamalı	Kredi
1.Türk Çağ Tarihi 1-2	4	-	4	3	1	3
2.Türk Tarihi 1-2	3	1	3	3	-	3
3.Matematik Coğrafyası	3	-	3	-	-	-
4.Jeomorfoloji 1	-	-	-	2	1	2
5.Klimatoloji 1	-	-	-	2	-	2
6.Türkçe-Kompozisyon	2	-	2	2	-	2
7.Eğitim Sosyolojisi	-	-	-	3	-	3
8.Yabancı Dil	2	-	2	2	-	2
9.Eğitime Giriş	3	-	2	-	-	-
Toplam	16	1	16	17	2	17

4.1.4 Yabancı dil bölümü programları. Bu bölüm 1941 yılında açılmıştır. 1941 yılında sadece Fransızca bölümü için öğretim programı hazırlanmıştır. Ancak Fransızca, Almanca ve İngilizce bölümlerinin tamamı için ilk program 1947 yılında, sonraki programlar ise 1948, 1949, 1955, 1962, 1967 ve 1979 yıllarında hazırlanmıştır. Yabancı Dil bölümü Fransızca, Almanca ve İngilizce olmak üzere 3 bölümden oluşmaktadır.

1941 yılında haftalık ders saati 30'dur. Programda 11 ders yer almaktadır. Gramer ve İmla, Gramer ve Lügat, Tercüme, Metin Şerhi, Konuşma, Kompozisyon, Fransız Edebiyatı, Pedagojik Egzersizler, Haftalık İcmal, Türkçe ve Askerlik dersleri 1941 yılı öğretim programı derslerini oluşturmaktadır.

1947 yılına kadar meslek dersleri programda yer almamış, bu tarihten itibaren Çocukluk ve Gençlik Ruhbilimi, Eğitim Ruhbilimi, Genel Öğretim Metodu ve Meslek Dersleri Semineri olmak üzere programa girmiştir. Yine bu dönem Türk Devrim Tarihi ve Rejim, Kompozisyon dersleri programa giren dersler arasındadır.

Sonraki yıllarda çıkarılan programlarda bu dönemdekilere benzer niteliktedir. Her üç bölümde de Türkçe ve Devrim Tarihi dersleri her programda yer almıştır. 1979 yılı Yabancı Diller Bölümü öğretim programları tablo 4, 5 ve 6'da verilmiştir (Tebliğler Dergisi, 1979).

Tablo 4

Yabancı Diller (Fransızca) Bölümü Öğretim Programı 1979

Dersler	1.Sınıf					
	1.Dönem			2.Dönem		
	Kurumsal	Uygulamalı	Kredi	Kurumsal	Uygulamalı	Kredi
1.Temel Fransızca 1-2	-	6	2	-	6	2
2.Uygulamalı Ses Bilim 1-2	-	2	1	-	2	1
3.Fransızca Okuma 1-2	2	2	3	2	2	3
4.Fransızca Yazılı Anlatım 1-2	1	2	2	1	2	2
5.Fransızca Dil Bilgisi 1-2	2	1	2	2	1	2
6.Türkçe-Kompozisyon	2	-	2	2	-	2
7.Eğitime Giriş	2	-	2	-	-	-
8.Eğitim Sosyolojisi	-	-	-	3	-	3
Toplam	9	13	14	10	13	15

Tablo 5

Yabancı Diller (İngilizce) Bölümü Öğretim Programı 1979

Dersler	1.Sınıf					
	1.Dönem			2.Dönem		
	Kurumsal	Uygulamalı	Kredi	Kurumsal	Uygulamalı	Kredi
1.İngilizce Okuma 1-2	2	3	3	2	3	3
2.İngilizce Konuşma 1-2	-	6	3	-	6	3
3.İngilizce Kompozisyon 1-2	1	2	2	1	2	2
4.İngilizce Dil Bilgisi 1-2	1	3	2	1	3	2
5.Türkçe Kompozisyon	2	-	2	2	-	2
6.Eğitime Giriş	2	-	2	-	-	-
7.Eğitim Sosyolojisi	-	-	-	3	-	3
Toplam	8	14	14	9	14	15

Tablo 6

Yabancı Diller (Almanca) Bölümü Öğretim Programı 1979

Dersler	1.Sınıf					
	1.Dönem			2.Dönem		
	Kurumsal	Uygulamalı	Kredi	Kurumsal	Uygulamalı	Kredi
1.Temel Almanca 1-2	2	4	4	2	4	4
2.Almanca Konuşma 1-2	1	2	2	1	2	2
3.Cümle Çevirisi 1-2	1	3	2	1	3	2
4.Almanca Okuma 1-2	1	2	2	1	2	2
5.Uygulamalı Sesbilim	-	2	1	-	-	-
6.Türkçe- Kompozisyon	2	-	2	2	-	2

7.Eğitime Giriş	2	-	2	-	-	-
8.Eğitim Sosyolojisi	-	-	-	3	-	3
Toplam	9	13	15	10	11	15

4.2 Programlara Göre Ders İçerikleri

4.2.1 1968 Pedagoji bölümü ders içerikleri. 1931 yılında birkaç dersin içeriğine yer verilmiştir. Bu dersler Terbiye, Terbiye Tarihi, Umumi Ruhیات, Gençlik Ruhıyatı, Felsefe Tarihi ve İçtimaiyattır. Bu derslere Niyazi Altunya'nın Gazi Eğitim Enstitüsü kitabında yer verilmiştir. Ancak Pedagoji bölümü ders içeriklerine 1968 yılında yer verilmiştir.

Pedagoji bölümü Eğitim bölümü olarak da geçmektedir. Bu bölümün ders içeriklerine bakıldığında hem alan hem de meslek derslerinin birbiriyle bütünleşmiş olduğu anlaşılmaktadır. Zaten bu bölümün amacının meslek öğretmeni veya ilköğretim müfettişi yetiştirmek olduğu söylenebilir. 1931 yılında sadece 6 ders içeriği varken, 1968 de bu sayı 28'e çıkmıştır (Altunya, 1981). Buna göre 1968 yılında 1931 yılına göre; uzmanlaşmaya daha fazla önem verildiği söylenebilir. 1968 yılı Pedagoji Bölümü öğretim programı tablo 7'de verilmiştir (Tebliğler Dergisi, 1968).

Tablo 7

Pedagoji Bölümü Öğretim Programı 1968

Dersler	1.Sınıf		2.Sınıf		3.Sınıf	
	1.Dönem	2.Dönem	1.Dönem	2.Dönem	1.Dönem	2.Dönem
1.Genel Psikoloji	4	2	-	-	-	-
2.Gelişim Psikolojisi	-	-	4	4	-	-
3.Ruh Sağlığı	-	-	2	2	-	-
4.Öğrenme Psikolojisi	-	-	-	-	3	-
5.Ölçme ve Değerlendirme	2	2	2	2	2	2
6.Araştırma Teknikleri	-	-	2	2	-	-

Aşağıda 1968 yılı ders içeriklerine yer verilmiştir.

Genel Psikoloji

(1. Sınıf, 1.Dönem Haftada 4 Saat; 2.Dönem Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere

- A. Psikolojinin temel kavramlarını,
- B. Kendi kendine ve başkalarını tanımaları konusunda yararlı olan bilgi, anlayış ve yetenekleri kazandırmak,
- C. Büyüme ve gelişimin özellikleri, psikolojik sonuçları ve eğitimle ilişkileri hakkında genel bir bilgi vermek,
- D. İçinde yaşadıkları sosyal çevrede insan ilişkilerini etkileyen hususları tanımaları ve gerekli sosyal intibakları yaymaları için şart olan bilgi ve anlayışları kazandırmaya çalışmaktır.

Ders Konuları:

1. Psikolojinin Tanımı, Konusu ve Tarihçesi:

- A. Psikolojinin tanımı, konusu ve metotları,
- B. Psikolojinin diğer bilimlerle ilişkisi,
- C. Psikoloji biliminin gelişmesi ve bugünkü durumu.

2. Ferdi Farklılık ve Sebepleri:

- A. Kalıtım,
- B. Çevre.

3. Davranışların Fizyolojisi:

- A. Sinir sistemi,
- B. İç-salgı bezleri,
- C. Duyu organları,

D. Kaslar.

4. Büyüme ve Gelişmenin Temel İlkeleri.

5. Davranışlarımızda Temel İlkeler.

6. Zeka, Uyum Sağlama ve Özel Yetenekler:

A. Zekanın tanımı ve zeka hakkında çeşitli görüşler,

B. Zekanın gelişimi ve sınıflandırılması,

C. Zekanın ölçülmesi,

D. Uyum sağlama ve uyum ile kabiliyet arasındaki fark,

E. Özel yetenekler.

7. Öğrenmenin Genel İlkeleri.

8. Algı ve Dikkat:

A. Duyum ve algı,

B. Duyumların genel özellikleri,

C. Algımızı etkileyen faktörler,

D. Algımızda genel ilkeler.

9. Duygusal Hayat:

A. Heyecan hayatımızın niteliği ve önemi,

B. Heyecana dayanan türlü davranışlar,

C. Günlük hayatta duygu ve heyecanın rolü.

10. Kişilik ve Karakterimiz:

11. Davranışlarımız Üzerinde Toplumsal Etkiler:

A. Kültür,

B. Toplum sayısı,

C. Sosyal gruplar,

D. Önderler.

12. Tavır ve İnançlar:

- A. Tavrıların niteliği,
- B. İnanışlar ve düşüncüler,
- C. Tavır ve inanışların gelişimi,
 - a) Kültürün etkisi,
 - b) Anne-babaların etkisi,
 - c) Öğretmenlerin etkisi.
- D. Tavrıların değiştirilmesi ve propaganda.

13.Ön Yargı ve Toplumsal Çatışma

Gelişim Psikolojisi

(II. Sınıf, Haftada 4 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

- A. İnsan gelişimini, özellikle çocukluk ve ergenlik çağlarında etkileyen biyolojik, fizyolojik ve sosyal faktörler hakkında bilgi ve anlayış kazandırmak,
- B. İnsan gelişimini incelemekte kullanılan bilimsel metot ve araçları tanıtmak ve belli bir çerçevede içinde bunların uygulanmasıyla ilgili yetenekleri öğrenmelerine imkan hazırlamak,
- C. İnsan gelişimini etkileyen çeşitli faktörlerin eğitimle olan ilişkisini kavratmaktır.

Ders Konuları:

1. Büyüme ve Gelişme:

- A. Büyüme ve gelişmeyle ilgili temel ilkeler ve bu konuda yapılmış olan araştırmalar,
- B. Büyüme ve gelişmede kalıtım ve çevre etkileri,
- C. İnsan gelişiminin incelenmesinde kullanılan bilimsel metotlar.

2. Gelişimin Aşamaları:

- A. Döllenmeyi etkileyen biyolojik faktörler ve bu konuyla ilgili önemli istatistikler,
- B. Doğum öncesi gelişimin basamakları,
- C. Normal ve anormal gelişim bakımından doğum öncesi gelişimin önemi ve anlamı.

3. Gelişimin Çeşitli Yönleri:

A. Beden gelişimi:

- a) Beden gelişiminin biyolojik ve fizyolojik yönleri,
- b) Beden gelişimini etkileyen ve yönelten temel faktörler ve ilkler,
- c) Erinlik.

B. Zihin gelişimi:

- a) Zihin gelişimini etkileyen faktörler,
- b) Yetenek dağılımları,
- c) Bireysel farklar.

C. Dil gelişimi:

- a) Düşünce oluşumu,
- b) Dil gelişimiyle ilgili temel problemler.

D. Heyecanların gelişimi ve bununla ilgili temel problemler,

E. Sosyal gelişim:

- a) Oyun ilgisinin gelişimi ile sosyal gelişme arasındaki ilişkiler,
- b) Grup dinamizmi ve ergenlik çağı,
- c) Çocukta ve ergende sosyal nitelikler,
- d) Sosyal gelişimin ölçülmesi.

4. Ergenlikte Kişilik Gelişimi ve Uyum Sağlama Problemleri,

5. Gelişme İlkeleri ile Eğitim İlke ve Uygulamaları Arasındaki Bağlar.

Ruh Sağlığı

(II. Sınıf, Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

- A. Kişilik gelişimini ve uyum sağlamayı etkileyen faktörleri tanıyarak kendi davranışlarını daha iyi anlayabilmeleri ve kişiliklerini olumlu yönde geliştirebilmeleri hususunda yardım etmek,
- B. İnsanlarda sağlıklı bir kişiliği ve başarılı bir uyum sağlamanın geliştirilmesi için gerekli olan bilgileri vermek,
- C. Uyum sağlama problemlerinin sebeplerini anlayarak önlenmesi ve düzeltilmesi için gerekli tavır ve yetenekleri kazandırmak,
- D. Toplumun ruh sağlığını koruyucu çalışmalarda etkin ve etkili çalışmalarda bulunmaya yarayacak ilgi, tavır ve tutumu geliştirmekte yardımcı olmaktır.

Ders Konuları:

1. Ruh Sağlığı Bilgisinin Önemi:

- A. Konusu, gelişmesi ve amaçları,
- B. Uygulama alanları.

2. Kişilik ve Uyum Sağlama:

- A. Temel kavramların tanıtılması (kişilik, karakter, mizaç, bireylik gibi),
- B. Kişiliğin gelişimi ve çeşitli faktörleri,
- C. Ailenin kişilik üzerinde etkileri,
- D. Okulun kişilik üzerinde etkileri,
- E. Kişilik teorileri ve kişiliğin ölçülmesi.

3. Güdülenme ve Uyum Sağlama:

- A. Fizyolojik ihtiyaç ve dürtüler,

- B. Psiko-sosyal ihtiyaç ve dürtüler,
- C. Engellenme, çatışma ve savunma.

4. Uyumsuzluk:

- A. Ruh hastalıkları,
- B. Psiko-somatik bozukluklar,
- C. Cinsi uyumsuzluklar,
- D. Suçluluk.

5. Ruh Sağlığı İle İlişkili Kuruluş ve Hizmetler.

Öğrenme Psikolojisi

(III. Sınıf, I. Dönem, Haftada 3 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

- A. Öğrencilere niteliğini, ilkelerini ve teorilerini tanıtarak iyi ve etkili bir öğrenme ortamı oluşturabilme yeterliliğini vermek,
- B. Etkili öğrenmeyle ilgili tavır, alışkanlık ve şartları tanıtmak ve kazandırmak.

Ders Konuları:

1. Öğrenmenin Genel Nitelikleri ve Uyum Sağlamadaki Yeri:

- A. Öğrenmeyi açıklamada psikolojik ve fizyolojik terimler,
- B. Öğrenme ve olgunlaşma,
- C. Öğrenmenin uyum sağlamadaki yeri.

2. Öğrenmeyi etkileyen faktörler

- A. İnsan nasıl öğrenir?
 - a) Öğrenme aracı olarak duyu organları,
 - b) Zeka,
 - c) Güdülenme (motivasyon),

d) Diğer fizyolojik ve fiziksel faktörler.

B. İnsan öğrenmesinde amacın önemi.

3. Öğrenme Türleri:

A. Şartlı öğrenme,

B. Ezberleme-belleme,

C. Sınama-yanılma,

D. Problem çözme.

4. Öğrenmede Geçiş (Transfer):

A. Geçiş ve çeşitleri,

B. Geriye-ileriye ket vurma ve kolaylaştırma.

5. Hatırlama ve Unutma :

A. Hatırlama ve unutma grafikleri,

B. Öğrenmede eşik, eşik üstü ve aşırı öğrenme.

6. Öğrenme Teorilerine Genel Bir Bakış:

A. Thorndike, Guthrie, Hull, Skinner v.b.

B. Modern teoriler:

a) Matematik modeller,

b) Sibernetiks iletişimasyon,

c) Diğer teoriler.

7. Etkili Öğrenme Yolları:

A. Tekrar, algısal seçkinlik, etken olma, bütün-parça öğrenme ve programlı öğrenme,

B. Diğer öğrenme yolları.

Ölçme ve Değerlendirme

Amaçlar:

Öğrencilere;

- A. Eğitim ve öğretim olaylarını bilimsel açıdan görme ve disiplinli düşünme alışkanlığı sağlamak,
- B. Ölçme ve değerlendirmeye ilgili çalışmalara esas teşkil eden istatistik bilgileri vermek,
- C. Yetiştirecekleri çocukları ve gençleri tanıma ve değerlerime konusunda objektif kriterleri ve metotları kullanabilme yeteneğini kazandırmak,
- D. Testlerin hazırlanması, kullanılması, değerlendirilmesi ile diğer yoklama çeşitleri hakkında gerekli teorik ve pratik bilgileri öğretmek.

Ders Konuları:

(I. Sınıf, Haftada 2 Saat)

1. Değerlendirmede ve Diğer Bilim Dallarında Kullanılan Tasviri İstatistik Kavramları:

- A. İstatistikte kullanılan temel matematik kavramları:
 - a) Semboller,
 - b) Kesirler,
 - c) Oran ve yüzdeler,
 - d) Pozitif ve negatif sayılar,
 - e) Sembollerin gruplanması ve işlem sırası,
 - f) Üslü çokluklar ve köklü ifadeler,
 - g) Karekök alma ve tablolardan faydalanma.
- B. Sayılar:
 - a) Sayılarda kesinlik,
 - b) Yaklaşık değerler (yuvarlak hesap yapma).
- C. Sayma ve ölçme:
 - a) Sayısal veriler,
 - b) Verilerin türleri,
 - c) Toplama,

- d) Grafikler.
- D. İstatistiğin gelişimi,
- E. Eğitim, istatistik ilişkileri,
- F. Olasılığın hesaplanması,
- G. Frekanslar dağılımı ve orta eğilim (yığılma) ölçüleri:
 - a) Sıralama,
 - b) Sınıflandırma,
 - c) Orta nokta değerleri,
 - d) Sınıflandırılmış ve sınıflandırılmış dağımlarda:
 - a. Aritmetik ortalama,
 - b. Mod,
 - c. Medyan,
 - d. Harmonik ortalama,
 - e. Geometrik ortalama,
 - f. Diğer nokta değerleri.
- H. Yayılma ölçüleri:
 - a) Ranj,
 - b) Standart sapma,
 - c) Ortalama sapma,
 - d) Meydan sapma,
 - e) Çeyrek sapma.
- İ. Sıra farkı korelasyonu.

2. Ölçmenin Temel Yapısı:

- A. Sembolik ifadelerin kullanım alanları:
 - a) Tasvir ve sınıflandırma,

b) Sıralama ve dereceleme,

c) Ölçek.

B. Ölçme ve değerlendirme kavramları:

a) Tanımlar,

b) Ölçme değerlendirmenin özellikleri,

c) Ölçme Çeşitleri.

C. Eğitim alanında ölçü araçlarının sınıflandırılması:

a) Kullanılışlarına göre,

b) Dayandığı tekniklere göre,

c) Ölçme alanlarına göre.

D. Ölçü araçlarının teknik özellikleri ve bu özelliklerin tayininde kullanılan istatistiksel metotlar:

a) Güvenilirlik,

b) Geçerlik,

c) Objektiflik,

d) Diğer özellikler.

(II. Sınıf, Haftada 2 Saat)

1. Ölçü Araçlarının Teknik Özelliklerinin Ölçüt Olarak Kullanılması ile Kullanılmakta Olan

Yoklama Türlerinin İncelenmesi:

A. Sözlü yoklamalar,

B. Yazılı yoklamalar.

a) Kompozisyon tipi,

b) Kısa cevaplı çok sorulu yoklama test tipi.

2. Değerlendirmenin Amaçları:

A. Eğitsel amaçlar ve gelişimi takip etme,

- B. Davranış değişikliklerini tayin etme,
- C. Öğretmene öğrencilerini tanımada yardımcı olması.

3. Kullanılmakta Olan Ölçü Araçlarının Özelliklerinin Tanıtılması:

- A. Akademik başarılarının ölçülmesi:
 - a) Belli konuların ölçülmesi için hazırlanan testler,
 - b) Test bataryaları (tarama testleri).
- B. Kapasitenin ölçülmesi:
 - a) Genel yeteneğin ölçülmesi,
 - b) Özel yeteneğin ölçülmesi.
- C. Kişiliğin ölçülmesi:
 - a) Kişiden kendi hakkında bilgi alma teknikleri,
 - a. Envanterler,
 - b. Projektif teknikler,
 - c. Tavır ölçekleri.
 - b) Gözlem teknikleri:
 - a. Dereceleme ölçekleri,
 - b. Tarama listeleri,
 - c. Olay kaydı,
 - d. Sosyometrik metotlar.

4. Normlar:

- A. En çok rastlanan norm çeşitleri:
 - a) Kartiller, yüzdellik değerler,
 - b) Standart yuvarlar.

(III. Sınıf, Haftada 2 Saat)

1. İlkokul, Ortaokul ve Öğretmen Okullarının Sınav Yönetmeliğinin İncelenmesi,

2. Testlerin hazırlanması:

A. Testlerde kullanılan madde çeşitleri ve özellikleri:

- a) Doğru-yanlış türü,
- b) Tamamlama türü,
- c) Eleştirme türü,
- d) Çoktan seçmeli türü,
- e) Karma türler.

B. Kompozisyon tipi yoklamaların hazırlanması,

C. Kısa cevaplı çok sorulu yoklamaların hazırlanması,

D. Madde yazmada dikkat edilecek noktalar,

E. Testin deneme formunun düzenlenmesinde dikkat edilecek noktalar:

- a) Testin açıklamasının yazılması,
- b) Maddelerin sıralanışı,
- c) Anahtarların hazırlanması,
- d) Testin teksiri (çoğaltılması) ve uygulanması.

3. Test Puanlarının Yorumlanması ve Gerekli İstatistiklerin Hazırlanması,

4. Notlandırma:

A. Pratik yollarla notlandırma,

B. İstatistiksel metotlara göre notlandırma,

C. İstatistiksel ve pratik yollarla tayin edilen notlandırmanın zararlı ve yararlı yönlerinin tartışılması.

5. Öğrencilerin Genel Başarı Durumlarının Tayini:

A. Z ve t puanları,

B. Diğer standart puanları.

6. Testlerin Geliştirilmesi İçin Gereken İşlemler:

- A. Madde çözümlenmesi:
- B. Çeşitli yollardan testin güvenilirlik katsayısının tayini,
- C. Testin istenilen güvenilirlik seviyesine yükseltilmesi için gereken hesaplamaların ve ilavelerin yapılarak ikinci bir uygulamaya hazırlanması.

Araştırma Teknikleri

(II. Sınıf, Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

- A. Karşılaştıkları eğitim problemlerini bilimsel metotlarla inceleme alışkanlığı kazandırmak,
- B. Araştırma alanının temel kavram ve terimlerini kavratmak,
- C. Problem çözümünde kullanılan metotları tanıtmak ve bu metotları kullanma konusunda pratik yetenekler kazandırmak,
- D. Eğitim problemlerini incelemede gerekli bilgi toplama tekniklerini öğretmek,
- E. Araştırma sonuçlarının yorumlanmasında gerekli istatistik metotlardan faydalanma yollarını göstermek,
- F. Eğitimle ilgili problemler üzerinde kişisel araştırmalar yapmalarına imkan vermek ve bu konuda yardımcı olmak.

Ders Konuları:

1. Araştırmanın Önemi, İlkeleri ve Tarihçesi:

- A. Araştırmanın tanımı ve amacı,
- B. Eğitimde araştırmanın önemi ve ilkeleri,
- C. Araştırmanın tarihçesi.

2. Araştırma Basamakları:

- A. Problemin tanımı,

- B. Araştırma deseninin tespiti,
- C. Çalışma yolunun tayini,
- D. Bilgi (veri) toplama,
- E. Bilgilerin yorumlanması,
- F. Araştırma raporunun yazılması.

3. Araştırma Metotları:

A. Belgesel (Dökümanite) araştırma metotlar:

- a) Tarama-birleştirme,
- b) Felsefi araştırma,
- c) Tarihi araştırma.

B. Gözleme dayanan araştırma metotlar:

a) Tasviri araştırma metotları:

- a. Tarama,
- b. Örneklemlili tarama,
- c. Korelasyon metodu,
- d. Karşılaştırmalı tasvir,
- e. Vaka incelemesi,
- f. İş analizi.

b) Gelişimsel araştırma metotları:

- a. Genişliğine inceleme,
- b. Derinliğine inceleme,
- c. Eğilim araştırması,
- d. Takip araştırması.

c) Deney metodu:

- a. Deney metodunun özellikleri,

- b. Bağımlı ve bağımsız değişkenler,
- c. “eğer“, “o zaman“ ilişkileri,
- d. Hipotez geliştirme,
- e. Deneysel araştırmalarda desen.

4. Genel Araştırma Desenleri:

- A. Eşit seçilme ihtimali,
- B. Kademeli rneklem.

5. Bilgilerin Toplanması, Değerlendirilmesi ve Sonuçların Tespiti:

- A. Bilgi toplama teknikleri,
- B. Toplanan bilgilerin çözümlenmesi yolları,
- C. Hipotezin istatistik yollarla sınanması,
- D. Sonuçların formüle edilmesi ve genelleme yapılması,
- E. Araştırma raporunun hazırlanması.

Felsefe

(I. Sınıf, I. Dönem, Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

- A. Hayat ve dünya görüşlerini geliştirmelerine yardımcı olmak üzere, onların çeşitli tarzda konulmuş felsefi düşüncelerini anlamalarına imkan ve zemin hazırlamak,
- B. Olaylar üzerinde tutarlı, etraflı ve tarafsız düşünme yeteneklerini geliştirmek,
- C. Sosyal ve kültürel alanda eleştirel düşünme alışkanlığı edinmelerine imkan hazırlamaktır.

Ders Konuları:

1. Felsefenin nemi:

- A. Felsefenin konusu (Felsefe ve bilim),

- B. Felsefenin amacı (Felsefe ve değerler),
- C. Felsefenin metodu (Felsefe ve mantık),
- D. Felsefenin değeri (Tartışma tekniği olarak felsefenin önemi).

2. Felsefenin Problemleri ve Çözüm Yolları:

- A. Bilgi teorisi (Epistemoloji):
 - a) Bilgi nedir?
 - b) Bilgi iddialarının temellendirilmesinde empirist, rasyonalist v.b. görüşler,
 - c) Doğruluk nedir?
 - d) Doğrulukla ilgili görüşler.
- B. Varlık (Ontoloji) problemleri:
 - a) Soyut nesnelerin varlığı problemi,
 - b) Soyut nesnelerin varlığı ile ilgili bazı görüşler,
 - c) Soyut nesnelerin varlığı problemi.

Mantık

(I. Sınıf, I. Dönem, Haftada 3 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

- C. Mantık ve mantıklı düşünme alanında fikir ve görüş kazanmalarına zemin ve imkan hazırlamak,
- D. Doğru düşüncelerine ve zihin disiplini kazanmalarına yardım etmek,
- E. Mantığın bilimsel çalışma ve metotlardaki yerini ve ilgisini kavratmak.

Ders Konuları:

1. Mantığa Giriş:

- A. Mantık nedir?
- B. Bilgi ve mantık.

2. Dil ve Mantık:

- A. Dil ve mantık ilişkisi,
- B. Dilin görevleri,
- C. Dilin çok görevliliği ve sakıncaları,
- D. Dilin duygusal gücü.
- E. Haberleşme,
- F. Anlama ve anlam bağıntıları:
 - a) Anlama ve anlamlılık,
 - b) Anlam ve bağıntıları.
- G. Tanımlama:
 - a) Neyi tanımlanırız?
 - b) Niçin tanımlanırız?
 - c) Nasıl tanımlarız?

3. Önermeler Mantığı:

- A. Önermeler ve yapısı:
 - a) Önermeler ve doğruluk değerleri, özne ve yüklem,
 - b) Önerme çeşitleri.
- B. Önermeler eklemleri ve doğruluk tablosu:
 - a) Değilleme, birlikte evetleme ve ayrıklık,
 - b) Şartlı ve karşılıklı-şartlı önermeler,
 - c) Önerme eklemlerinin sistematik sınıflanması.
- C. Doğruluk değeri analizi:
 - a) Karma doğruluk tabloları,
 - b) Geçerlilik, tutarlılık ve tutarsızlık,
 - c) Eşdeğerlik ve sadeleştirme kuralları,

- d) Quine metodu.
- D. Önermeler mantığının kanunları:
 - a) Birlikte evetleme, ayrılık ve karşılıklı-şart kanunları,
 - b) İndirgeme,
 - c) Değilleme kanunları ve tam indirgeme,
 - d) Dağıtıcılık, normal ve tam normal biçimler.
- E. Önermeler mantığının pratik alanda çeşitli uygulamaları.

Sosyoloji

(I. Sınıf, 2.Dönem, Haftada 2Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

- A. Sosyal gerçekler, olgular, olaylar hakkında temel bilgiler vermek ve sosyoloji alanına giren konuların ne gibi metot ve tekniklerle ele alındığını açıklamak,
- B. İnsanın tabiat, kültür ve sosyal olgular ile ilişkisini belirtmek,
- C. Sosyal yapı ve sosyal değişimle ilgili gerekli bilgi ve anlayış kazandırmak,
- D. Sosyal ilişkileri ve sosyal olayları tarafsız ve bilimsel bir şekilde incelemek için gereken tavır ve alışkanlıkları kazanmalarına yardımcı olmaktır.

Ders Konuları:

1. Sosyolojinin Tanımı ve Alanı:

- A. Türlü yönleriyle toplum,
- B. Sosyal gerçek,
- C. Sosyal olguların tabiatı,
- D. Sosyal olaylar,
- E. Sosyal olgu ile sosyal olay arasındaki fark.

2. Millet ve devlet:

A. Millet kavramı,

B. Devlet kavramı.

3. Sosyal şekiller:

A. Toplum,

B. Kamu,

C. Yığın,

D. Duygu ve düşünce birliği.

4. Sosyolojide Metot ve Teknikler:

A. Sosyoloji ile tabii ilimler arasındaki farklar,

B. Analitik metot,

C. Diyalektik metot,

D. Kıyaslamalı metot,

E. Anket teknikleri.

5. Günlük hayat sosyolojisi:

A. Aile ve yapısı,

B. Ekonomik düzen,

C. Sosyal iş bölümü.

6. İnsanın Tabiata Uyumu:

A. İnsan-tabiat ilişkileri,

B. İnsan ile tabiat arasındaki ilişkileri tayin eden araç olarak teknikler,

C. Ve ekoloji.

7. Kültür:

A. Kültür kavramı,

B. Kültürün oluşumu,

C. Kültür özellikleri,

D. Kùltür değişmeleri.

8. Sosyal Olgular:

A. Dil,

B. Din,

C. Ahlak,

D. Eğitim,

E. Hukuk gibi.

9. Sosyal Yapı ve Sosyal Sınıflar

10. Sosyal Kontrol ve Sosyal Sözleşme

11. Sosyal Değişmeler.

Eğitime Giriş

(I. Sınıf, Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

A. Eğitimin kapsamı ve çağımızda taşıdığı toplumsal önemini tanıtmak,

B. Eğitim faaliyetlerinin düzenlenmesi, yürütülmesi ve denetlenmesinde rol oynayan sosyal, psikolojik, ekonomik ve felsefi görüşler hakkında anlayış kazandırmak,

C. Belli başlı eğitim alanlarının genel nitelikleri ve bu alanlarda ilgili olarak ÷lkemizdeki gelişmeler hakkında bilgi vermek,

D. Meslekte ilerlemek için ne gibi şartlara sahip olmak gerektiğini belirtmek,

E. Milli eğitim problemlerimiz üzerinde bilinçli, objektif ve ciddi bir şekilde düşünme alışkanlığını kazandırmaktır.

Ders Konuları:

1. Eğitimin Önemi ve Gücü:

A. Eğitimin tanımı ve çağdaş eğitim anlayışı,

- B. Eğitimin gücü,
- C. Modern hayatta eğitimin yeri ve önemi.

2. Eğitimin Toplumsal Temelleri:

- A. Sosyoloji alanındaki gelişmeler ve eğitim,
- B. Toplum ilerlemesinde okulun rolü,
- C. Okul-çevre ilişkileri,
- D. Milli eğitimimiz üzerinde rol oynayan toplumsal faktörler.

3. Eğitimin Felsefi Temelleri:

- A. Felsefe ve eğitim arasındaki ilişkiler,
- B. Eğitim faaliyetlerine yön veren belli başlı felsefe akımları,
- C. Çeşitli felsefe görüşleri ve öğretim programlarımız.

4. Eğitimin Psikolojik Temelleri:

- A. Psikoloji alanında gelişmeler ve eğitim:
- B. Kişilik kazandırmada okullara düşen sorumluluk,
- C. Okullarda rehberliğin önemi.

5. Eğitimin Ekonomik Yönü:

- A. Ekonomik gelişmede eğitimin rolü,
- B. Eğitim faaliyetlerinin planlaması,
- C. Milli eğitim faaliyetlerimizi etkileyen ekonomik faktörler.

6. Türk Eğitiminin Gelişmesine Kısa Bir Bakış:

- A. İlköğretim,
- B. Ortaöğretim,
- C. Yükseköğretim,
- D. Belli başlı eğitim problemlerimiz.

7. Eğitim ve Öğretim İle İlgili Hizmet Alanları:

- A. Öğretmenlik,
- B. İdarecilik,
- C. Müfettişlik,
- D. Diğer hizmet alanları.

8. Meslek Kuruluşları ve Mesleki Yayınlar.

Eğitim Felsefesi

(II. Sınıf, Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

- A. Felsefe ile eğitim arasında sıkı bir ilişki bulunduğunu anlamak,
- B. Temel felsefi problemlerin çözümüyle ilgili görüşlerden eğitim meselelerini tartışırken yararlanılması gerektiği anlayışını kazandırmak,
- C. Eğitimi etkileyen sosyal, politik ve ekonomik faktörleri felsefi açıdan değerlendirme konusunda yardımcı olmak,
- D. Toplum içinde okulun çeşitli görevlerini belirtmek,
- E. Belli başlı eğitim felsefeleri hakkında bilgi vermek,
- F. Türk eğitim felsefesi üzerinde bilinçli bir şekilde düşünmeleri için imkan sağlamaktır.

Ders Konuları:

1. Eğitim Felsefesinin Önemi ve Alanı:

- A. Felsefi düşüncenin özellikleri,
- B. Felsefe ve eğitim arasındaki ilişkiler,
- C. Teori ve uygulama arasındaki ilişkiler,
- D. Eğitim felsefesinin içeriği.

2. Temel Felsefe Konuları:

- A. Varlık ile ilgili problemler:

- a) Değişme ve değişmezlik,
- b) Birey ve evrensellik,
- c) Zaman ve sonsuzluk,
- d) Tabii ve tabiatüstü.

B. İnsan tabiatının özelliği ile ilgili problemler:

- a) Ruh beden problemleri,
- b) Yaratılıştan gelen nitelikler,
- c) Yaratılıştan gelen niteliklerin değişebilirliği,
- d) Öğrenme ve iradenin özgürlüğü.

C. Bilgi teorisi:

- a) Gerçeğin tanımı,
- b) Bilme yolları,
- c) Zekanın rolü.

3. Eğitim ve Değerler Sistemi:

- A. Değer çeşitleri,
- B. Değerler hiyerarşisi,
- C. Zekanın rolü.

4. Eğitimi Etkileyen Sosyal, Politik ve Ekonomik Faktörler:

- A. Toplum yapısı ve eğitimi,
- B. Aristokrasi, oligarşi ve demokrasilerde eğitim,
- C. Ekonomik şartlar ve eğitim.

5. Değişen Toplum İçinde Okulun Rolü:

- A. Okulun tutucu fonksiyonu,
- B. Okulun ileriye götürücü fonksiyonu,
- C. Okulun tarafsızlığı,

D. Evrim ve devrim arasında okul.

6. Dini ve Manevi-Ahlaki (Moral Eğitim):

A. Laiklik,

B. Hümanist din eğitimi,

C. Manevi-ahlaki eğitim ve karakter eğitimi.

7. Belli Başlı Eğitim Felsefeleri:

A. İdealizm,

B. Realizm,

C. Natüralizm,

D. Pragmatizm,

E. Rasyonel hümanizm,

F. Yeniden yapımcılık,

G. Varoluşçuluk.

8. Türk Eğitim Felsefesi.

Eğitim Sosyolojisi

(II. Sınıf, Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

A. Eğitimin sosyal niteliği ve amaçları hakkında temel bilgiler ve anlayışlar kazandırmak,

B. Önemli bir sosyal kurum olan eğitimin diğer sosyal kurumlarla ilişkilerini göstermek,

C. Kültür ve sosyal değişme ile eğitim arasındaki bağların önemini anlatmak,

D. Okul topluluğunun öğrencilerin sosyal gelişmelerindeki etki ve rolünün kavratmaktır.

Ders Konuları:

1. Sosyolojinin Tanımı ve Alanı:

A. Türlü yönleriyle toplum,

- B. Sosyal gerçek,
- C. Sosyal olguların tabiatı,
- D. Sosyal olaylar,
- E. Sosyal olgu ile sosyal olay arasındaki fark.

2. Eğitim Sosyolojisinin nemi ve Alanı:

- A. Sosyal bir olgu olarak eğitim,
- B. Eğitimin sosyal temelleri,
- C. Eğitim sosyolojisinin konuları,
- D. Eğitim sosyolojisinin metodu.

3. Sosyal İlişkiler ve Eğitim:

- A. Sosyal hayata şekil veren faktörler,
- B. Nüfus durumu,
- C. Çeşitli sosyal ilişkiler,
- D. Sosyalizasyon.

4. Kültür-Toplum İlişkileri ve Eğitim:

- A. Kültür-toplum ilişkilerinin nemi,
- B. Kültürün aktarılmasında okulun rolü,
- C. Okul kültürü,
- D. Kültür ve okul kültürü arasındaki ilişkiler.

5. Sosyal Değişme ve Eğitim:

- A. Sosyal değişmenin nemi,
- B. Sosyal değişmede eğitimin rolü,
- C. Sosyal ihtiyaçlar ve ğretim programları.

6. Sosyal Sorumluluk ve Eğitim:

- A. Sosyal sorumluluk kavramı,

- B. Sosyal sorumluluğun nitelikleri,
- C. Sosyal sorumluluğun gelişmesinde eğitimin rolü.

7. Sosyal Bir Kurum Olarak Okul:

- A. Öğrenci toplulukları ve özellikleri,
- B. Okul idarecileri ve öğretmen topluluğu,
- C. Öğretmen-öğrenci etkileşimi,
- D. Çevre-okul ilişkileri.

Eğitim Tarihi

(III. Sınıf, 2.Dönem, Haftada 3 Saat)

Amaçlar:

Öğrenciler;

- A. Eğitim, fikir ve hareketlerin tarihi gelişimini açıklamak yolu ile çeşitli eğitim problemlerini daha iyi kavramaları imkanı sağlamak,
- B. Bugünkü eğitim görüş ve problemlerini eskileri ile karşılaştırma ve değerlendirme gücünü kazandırmak,
- C. Eğitim alanında çığır açmış ve sitem kurmuş büyük eğitimcileri tanıtmak ve onların bu eğitimcilere karşı takdir duygusu geliştirmelerini teşvik etmek,
- D. Türk eğitim tarihinde yer alan önemli eğitim hareketleri ile milli eğitimimize hizmeti geçmiş kimseler hakkında objektif bilgiler vermektir.

Ders Konuları:

1. Eğitim Tarihinin Gerekliliği, Önemi ve Amacı,
2. İlk Çağlarda Doğu ve Orta Doğuda Eğitime Genel Bir Bakış:
 - A. Hintlilerde eğitim,
 - B. Çinlilerde eğitim,
 - C. İsraililerde eğitim,

- D. Türklerde eğitim,
- E. İran'da eğitim.
- 3. Yunanlılar'da Eğitim,
- 4. Roma'da Eğitim,
- 5. Orta Çağlarda Eğitim:
 - A. Hıristiyanlığın ilk dönemlerinde eğitim,
 - B. Skolastisizm,
 - C. İslamiyette eğitim
- 6. On Altıncı Yüzyılda Eğitim,
- 7. On Yedinci Yüzyılda Eğitim,
- 8. On Sekizinci Yüzyılda Eğitim,
- 9. On Dokuzuncu Yüzyılda Eğitim,
- 10. Yirminci Yüzyılda Eğitim,
- 11. Ülkemizde Eğitim Hareketlerine Öncülük Yapmış Fikir ve Meslek Adamlarımız.

Mukayeseli Eğitim

(III. Sınıf, 2.Dönem, Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

- A. Her ülkenin kendi bünyesine uygun bir eğitim geleneği ve düzeni bulunduğu bilincini kazandırmak,
- B. Milli Eğitim sistemlerini etkileyen başlıca faktörler,
- C. İdare şekilleri ile ekonomik, sosyal ve kültürel şartları değişik tipte ülkelerde eğitim faaliyetlerinin nasıl düzenlendiği hakkında bilgi vermek,
- D. Karşılaştırma imkanlarını oluşturarak Türk Milli Eğitim Teşkilatını daha iyi anlamaları konusunda yardımcı olmaktır.

Ders Konuları:

1. Karşılaştırmalı Eğitimin Amacı, Önemi ve Tarihçesi,
2. Karşılaştırmalı Eğitimin Metotları:
 - A. Tasviri incelemeler,
 - B. Karşılaştırmalı incelemeler,
 - C. Bilgi toplama, karşılaştırma, yorumlama teknikleri.
3. Milli Eğitim Sistemlerini Etkileyen Başlıca Faktörler:
 - A. Milli birlik duygusu,
 - B. Ekonomik durum,
 - C. Sosyal ve kültürel durum,
 - D. Eğitim felsefesi ve araştırmaları,
 - E. Dil problemleri,
 - F. Siyasi rejim.
4. Çeşitli Ülkelerde Okulların Yönetimi, Denetimi ve Finansmanı:
 - A. Amerika Birleşik Devletleri,
 - B. İngiltere,
 - C. Fransa,
 - D. Sovyetler Birliği,
 - E. Alman Federal Cumhuriyeti
5. Çeşitli Mahkemelerde Eğitim Sisteminin İşleyişi:
 - A. Amerika Birleşik Devletleri,
 - B. İngiltere,
 - C. Fransa,
 - D. Sovyetler Birliği,
 - E. Alman Federal Cumhuriyeti,

F. İsrail,

G. Danimarka.

6. Uluslararası Yakınlaşma Hareketleri ve Eğitim:

A. Ekonomik ve kültürel yardımlaşmanın önemi,

B. Uluslararası kuruluşlar ve etkileri.

Özel Eğitim

(I. Sınıf, 2.Dönem, Haftada 3 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

- A. Özel eğitimin, genel eğitimin içindeki yer ve önemini belirtmek,
- B. Özel eğitim alanına giren çocukların beden, ruh ve zihin özellikleri hakkında bilgi vermek,
- C. Özel eğitim muhtaç çocukları zamanında tanıyıp eğitim, öğretim ve yetiştirilmeleri konusunda alınması gereken önlemleri anlatmaktır.

Ders Konuları:

1. Özel Eğitim Alanı:

- A. Özel eğitimin tanımı, amacı ve genel ilkeleri,
- B. Genel sınıflama ve tarihçe,
- C. Dünyada özel eğitime muhtaç kimseler ve alınan önlemler,
- D. Özel eğitim açısından ülkemizdeki durum.

2. Özel Eğitime Muhtaç Çocuklar:

- A. Özel eğitime muhtaç çocukların genel özellikleri,
- B. Özel eğitime muhtaç çocukların teşhis ve tespiti.

3. Özel Eğitim Kurumları ve Bu Kurumlarda Çalışacak Personelin Yetiştirilmesi,

4. Bedence Sakat Çocukların Özellikleri ve Eğitimleri:

- A. Görme bozukluğu olanlar,
- B. İşitme bozukluğu olanlar,
- C. Konuşma ve lisan bozukluğu olanlar,
- D. Topallar, felçliler, noksan uzuvlular ve diğer beden arızalıları,
- E. Sürekli beden hastalığına tutulmuş olanlar.

5. Zihin özellikleri yönünden normalden ayrılan çocukların eğitimleri:

- A. Zekası geri olanlar,
- B. Üstün zekalıları,
- C. Üstün özel yetenekliler.

6. Ruhsal ve Toplumsal Yönden Uyumsuz Olan Çocukların Eğitimi:

- A. Korunmaya muhtaç çocuklar,
- B. Suça yönelmiş çocuklar,
- C. Suçlu çocuklar.

Rehberlik

(II. Sınıf, Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

- A. Rehberlikle ilgili temel kavramları, ilkeleri ve görüşleri kazandırmak imkânını sağlamak,
- B. Rehberliğin psikolojik ve sosyolojik temelleri hakkında gerekli bilgileri vermek,
- C. Rehberlik alanını, servislerini ve tekniklerinin tanıtmak,
- D. Rehberlik tekniklerinin uygulamasında gerekli olan belli başlı anlayış, tavır ve yetenekleri kazandırmak,
- E. Okullarda rehberlik faaliyetlerinin planlanması.

Ders Konuları:

1. Rehberliğin Temelleri ve İlkeleri:
 - A. Rehberliğin tanımı ve gelişimi,
 - B. Eğitimde rehberliğin yeri ve önemi,
 - C. Rehberliğin dayandığı psikolojik ve sosyolojik temeller,
 - D. Rehberlik programının ilkeleri.
2. Rehberlik Çeşitleri ve Özellikleri:
 - A. Eğitsel rehberlik,
 - B. Mesleki rehberlik,
 - C. Kişisel-sosyal rehberlik.
3. Rehberlik Servisleri:
 - A. Bireyi tanıma servisi,
 - B. Bilgi servisi,
 - C. Danışma servisi,
 - D. Yerleştirme servisi,
 - E. Sonucu izleme servisi.
4. Rehberlikte Kullanılan Teknikler:
 - A. Gözleme dayalı teknikler,
 - B. Bilgi toplama teknikleri,
 - C. Ölçmeye dayalı teknikler,
 - D. Dayanışma mülakatı,
 - E. Grup teknikleri,
 - F. Bilgilerin kayıt ve muhafazası: Toplu dosya.
5. Rehberlikte Grup Faaliyetleri:
 - A. Duruma alıştırmaya,

- B. Sınıf öğretmenliği,
- C. Sınıf dışı faaliyetler,
- D. Özel günler.

6. Rehberlik Teşkilatı ve Personeli:

- A. Rehberlik teşkilatı,
- B. Rehberlik personeli,
- C. Rehberlik teşkilatı ve okul-çevre ilişkileri.

7. Rehberlik Çalışmalarının Değerlendirilmesi:

- A. Değerlendirme metotları,
- B. Değerlendirme araçları.

8. Okullarımızda Rehberlik Problemleri.

Genel Öğretim Bilgisi

(II. Sınıf, Haftada 4 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

- A. Meslek hayatına kolaylıkla uymalarını sağlayacak bilgi ve yetenekleri kazandırmak,
- B. Bilmek ile öğrenmenin ve yaptırabilmenin ayrı ayrı şeyler olduğunu kavratmak,
- C. Ayrı ayrı derslerin öğretim, denetim ve değerlendirmesinde dikkate alınması gereken ortak amaçlar ile ilkeleri tanıtmak,
- D. Bilgi ve yeteneklerin kazandırılmasında çeşitli kaynaklardan nasıl yararlanılacağı hakkında bilgi vermek,
- E. Öğretim amaç seçiminde, planlanmasında ile konuların seçiminde, planların hazırlanışında ve işleyişinde dikkate alınması gereken genel ilkeleri öğretmek,

- F. Öğretimde bir tek metot ile yetinmeyerek ihtiyaca ve yerine göre türlü metotların seçiminde ve uygulanmasında isabetli davranma anlayış ve alışkanlığını kazandırmaktır.

Ders Konuları:

1. Genel Öğretim Bilgisinin Amacı, Alanı ve Önemi:

- A. Öğretimin tanımı, eğitim ve öğretim kavramları üzerinde çeşitli görüşler,
- B. Öğretim bilgisinin önemi ve gelişmesi,
- C. Genel öğretim bilgisinin amacı ve alanı.

2. Öğretim Programları:

- A. Öğretim programlarının sosyal, psikolojik ve ekonomik temelleri,
- B. Öğretim programlarının unsurları,
- C. Öğretim programlarının geliştirilmesi.

3. Öğretim Programlarının Uygulanması:

- A. Programın çevre şartlarına uydurulması,
- B. Dersler arasında bağlantı kurulması,
- C. Bilgi ve yeteneklerin kazandırılması ve değer-takdir duygusunun geliştirilmesi,
- D. Çocuklarda ana dil (Türkçe) bilgi ve sevgisinin geliştirilmesi.

4. Yeni Eğitim Anlayışının Getirdiği Bazı Öğretim Yolları:

- A. Toplu öğretim,
- B. Proje usulü,
- C. Decroly usulü,
- D. Dalton planı,
- E. Minnetka sistemi.

5. Öğretim Metotları:

- A. Metodun önemi ve öğretimdeki yeri,

- B. Takrir metodu,
- C. Soru-cevap metodu,
- D. Problem çözme metodu,
- E. Grupla çalışma metodu,
- F. Laboratuvar metodu.

6. Öğretim Teknikleri:

- A. Yıllık ünite ve ders planlarının hazırlanması,
- B. Ödev verilmesi ve değerlendirilmesi,
- C. Öğretimde açıklama, özetleme ve alıştırmalar,
- D. Öğretimde radyo ve televizyondan faydalanma,
- E. Soru sorma ve soruların geliştirilmesi,
- F. Verimli ders çalışma yollarının öğretilmesi,
- G. Yoklama ve sınavlar.

7. Sınıf İdaresi ve Disiplin:

- A. Öğretmen-öğrenci ilişkisi,
- B. Disiplin anlayışında gelişmeler,
- C. Disiplin sağlayıcı tedbirler.

8. Ders Dışı Çalışmalar:

- A. Ders dışı çalışmaların önemi,
- B. Okullarda öğrenci kolları çalışmaları.

9. Öğrenme Çevresi:

- A. Öğrenme çevresinin verimli hale getirilmesi,
- B. Öğretim araçları ve gereçleri,
- C. Okul-aile-çevre ilişkileri.

10. Öğretmenin Görevi ve Nitelikleri:

- A. Öğretmenin mesleki hazırlığı,
- B. Öğretmenin ders ve sınıf öğretmeni olarak hazırlığı,
- C. Öğretmenin okul idaresi ve diğer öğretmenlerle ilişkisi,
- D. Öğretmenin mesleki kuruluşlar ile ilişkisi,
- E. Öğretmenin hizmet içinde yetiştirilmesi.

Özel Öğretim Bilgisi

(III. Sınıf, Haftada 4 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

- A. İlkokulda okutulan derslerin yeri, önemi ve amaçları hakkında temel anlayışı kazandırmak,
- B. Çeşitli derslerin öğretiminde çocuğun özelliklerine uygun olarak göz önünde bulundurulması gereken ilke, konu ve metotları tanıtmak ve bunların nasıl uygulanacağı hakkında bilgi ve yetenek kazandırmak,
- C. İlköğretim müfettişi olarak öğretmenlere öğretim çalışmalarında nasıl yardım edileceği hakkında fikir ve görüş kazandırmak,
- D. İlkokul derslerini ilk öğretmen okulunda okuyan öğretmen adaylarına en kolay ve doğru şekilde öğretme yollarını kavratmak,
- E. Bütün derslerin öğretim sırasında her dersin birbirleriyle olan ilişkilerine dikkat çekerek hayat olaylarının bir bütün olacak şekilde kavranmasına ve bunlara etki yapan faktörleri tanımalarına yardım etmek.

Ders Konuları:

1. İlkokullarda Okutulan Derslerin (Türkçe, Hayat Bilgisi, Sosyal Bilgiler, Matematik, Fen ve Tabiat Bilgisi, Din Bilgisi) Önemi İlke ve Amaçları:

- A. İlkokul derslerinin tarihi gelişimi,

B. Derslerin psikolojik ve sosyolojik temelleri,

C. Derslerin amaçları ve ilkeleri.

2. Derslerin İlkokul Programındaki Yerleri ve Konuları:

A. Derslerin ilkokul programındaki yeri ve önemi,

B. Derslerin konuları ve bunların sınıflara dağılışı,

C. Derslerin öğretiminde kullanılan araç ve gereçler ve bunların kullanılış sebepleri.

3. Derslerin Öğretiminde İşlenen Metot ve Teknikler:

A. Derslerin işlenişinde kullanılan metot ve teknikler,

B. İlkokullarda bugün uygulanmakta olan öğretim şeklinin incelenmesi ve eleştirilmesi.

4. Yukarıda belirtilen derslerin ve ilk öğretmen okullarında okutulan özel öğretimle ilgili derslerin köy ve şehirler ilkokulları ile ilk öğretmen okullarında gözlem ve uygulamaların yapılması, değerlendirilmesi.

NOT: Bu derse uygulama çalışmaları için ayrıca haftada 2 saat ayrılacaktır.

Eğitim İdareciliği

(I. Sınıf, Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

A. İdarecilik bilim ve sanatı çerçevesinde eğitim ve okul idareciliği alanlarını tanıtmak,

B. Eğitim ve okul idarecisinin vereceği kararlara etki yapan bir faktör olarak idare ile hukuk arasındaki ilişkileri kavratmak,

C. Sorumlu bir eğitim ve okul idarecisinin yapmak ve yaptırmak zorunda olduğu işler hakkında bilgi vermek ve bu işlerin yapılışı ile ilgili ilke ve teknikleri tanıtmak,

D. Milli Eğitim hizmetlerinin devlet işleri arasına girişi ve bugünkü Anayasada yer alışı hakkında bilgi kazandırmak,

- E. Milli Eğitim Bakanlığının bugünkü merkez ve iller teşkilatını tanıtmak ve bunların hukuki dayanakları hakkında bilgi vermek,
- F. İlk, orta ve yüksek dereceli eğitim kurumlarımızın teşkilat ve işleyişleri hakkında genel bilgiler vermek,
- G. İlerde çalışacakları okullarda veya eğitim kurumlarında iyi bir çalışma ortamı oluşturmalarını sağlayacak anlayış ve tavırları kazandırmaktır.

Ders Konuları:

1. Eğitim İdareciliği Kavramı, Gereği ve Konusu,
2. Teşkilat ve İdare,
3. Teşkilat ve İdare Oluşumları:
 - A. Planlama ve teknikleri,
 - B. Teşkilat kurma ve teknikleri,
 - C. Koordinasyon ve teknikleri,
 - D. Yönelme ve teknikleri,
 - E. Haberleşme,
 - F. Değerlendirme.
4. İdare ve Hukuk İlişkileri:
 - A. Hukuk devleti anlayışı,
 - B. Bir memur olarak yöneticinin hukuki sorumluluğu,
 - C. İdarecinin takdir yetkisi ve sınırları,
 - D. İdarecinin kanunları yorumlaması.
5. Milli Eğitim Teşkilatı,
6. Türk Milli Eğitim Sistemi İçinde Öğretim Basamakları:
 - A. İlköğretim (görev, kuruluş, özellikleri, kurumları),
 - B. Orta öğretim (görev, kuruluş, özellikleri, kurumları),

C. Mesleki ve Teknik Öğretim (görev, kuruluş, özellikleri, kurumları),

D. Yüksek Öğretim (görev, kuruluş, özellikleri, kurumları).

7. Okul İdareciliği Kavramları ve Esasları,

8. Okulda İyi Bir Çalışma Ortamı Oluşturma:

A. Okul binası ve eklerinin amaca en uygun şekilde kullanılması,

B. Okulda temizlik, ısıtma, ıslıtma gibi işler,

C. Okulun açılışı, kapanışı, sosyal ve ulusal günler,

D. Okulda sağlık ve rehberlik işleri,

E. Okullar arası ziyaretler ve ilişkiler.

9. Okulun İdaresi:

A. Yönetmeliğe göre müdürün, müdür yardımcılarının, öğretmenlerin ve diğer yardımcılarının görevleri,

B. Öğretmenler toplantısı, öğretmenlerin ve öğrencilerin okul yönetimine katılmaları,

C. Kayıt, dosya işleri ve yazışmalar, işin ve stajyerlik işleri,

D. Öğrenci işleri: Okullar arası nakiller, kayıt silmeler, devam ve takip işleri,

E. Bina, tesis ve demirbaş işleri.

10. Okulun Eğitim ve Öğretim Faaliyetlerin Planlanması:

A. Derslerin çevre ihtiyaç ve sorunlarına göre planlanması,

B. Özel gün ve haftaların planlanması,

C. Okulda ders dışı faaliyetlerin planlanması,

D. Çevre sorunları ve okulun gelişmesiyle ilgili olarak yapılması gereken faaliyetlerin planlanması.

Teftiş Esasları ve Teknikleri

(III. Sınıf, Haftada 3 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

- A. Eğitim ve öğretim faaliyetlerinde teftişin yeri ve önemi hakkında temel bilgiler vermek,
- B. Modern teftişe esas olan ilkeler ile teftişte faydalanılacak teknikleri anlatmak,
- C. Çeşitli teftiş durumlarında yapılacak işlerle ilgili olarak gerekli bilgi ve yetenekleri kazanmalarına yardımcı olmak,
- D. İlerde görev aldıkları yerlerde öğretmen ve idarecilerle birlikte ahenkli bir çalışma düzeni kurmak için şart olan kişisel ve mesleki nitelikleri geliştirici imkanlar sağlamak.
- E. Bir müfettişin hizmet içinde devamlı yetiştirmesinin lüzumu ve önemini kavratmaktır.

Ders Konuları:

1. Eğitim-Öğretimde Teftişin Yeri ve Önemi:

- A. Tanımı ve önemi,
- B. Yeri ve önemi,
- C. Alanı ve fonksiyonu,
- D. Amaçları.

2. Türk Eğitim Sisteminde Teftiş:

- A. Bizde teftiş kurumunun doğuşu ve gelişmesi,
- B. Bugünkü eğitim sisteminde teftiş.

3. Teftiş İlkeleri ve Teknikleri:

- A. İlkeler,
- B. Teknikler.

4. Eğitim-Öğretim ve Yönetim Teftişleri:

- A. Teftiş planı ve uygulanışı,
 - a) Planın önemi,
 - b) Planın hazırlanışı,
 - c) Planın uygulanışı.
- B. Ders ve ders dışı faaliyetlerin teftişi,
- C. Sınav teftişi,
- D. Yönetim teftişi,
- E. Yeni açılacak resmi ve özel eğitim kurumlarının teftişi.

5. Soruşturma,

6. İnceleme ve Araştırma:

- A. Okul yönünden,
- B. Çevre yönünden.

7. Eğitim ve Öğretimde Başarının Tespiti:

- A. Başarıyı etkileyen faktörler,
- B. Başarıyı değerlendirme yolları,
- C. Müfettişin ve öğretmenin kendi kendini değerlendirmesi,
- D. Başarıyı arttırmaya yarayan tedbir ve usuller.

8. Öğretmen ve İdarecilerde Aranması Gereken Olumlu Özellikler:

- A. İyi bir öğretmenin kişisel ve mesleki nitelikleri,
- B. İyi bir idarecinin kişisel ve mesleki nitelikleri.

9. Teftişle İlgili Kanun, Tüzük ve Yönetmeliklerin İncelenmesi,

10. Müfettişin Nitelikleri ve Hizmet İçinde Yetiştirilmesi.

Öğretici Vasıtaları

(III. Sınıf, 2.Dönem, Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

- A. Görme ve işitme araçlarının haberleşme ve eğitim-öğretim bakımından önemini kavratmak,
- B. Görme ve işitme araçlarının seçimi, kullanılması ve değerlendirilmesi ile ilgili bilgi ve yetenekleri kazandırmak.

Ders Konuları:

1. Görme ve İşitme Yoluyla Öğretimin Önemi:
 - A. Haberleşmenin ihtiyaç ve önemi,
 - B. Görme işitme yoluyla öğretimin tanımı ve alanı,
 - C. Görme ve işitme yoluyla öğretimin önemi,
 - D. Görme ve işitme yoluyla öğretimin tarihçesi.
2. Görme ve İşitme Yoluyla Öğretim Araçlarının Kaynakları:
 - A. Okul içindeki kaynaklar,
 - B. Okul çevresindeki kaynaklar,
 - C. Çevre dışındaki kaynaklar.
3. Görme ve İşitme Yoluyla Öğretim Araçlarının Kullanılması:
 - A. Araç seçiminde kriterlerin tespiti,
 - B. Kriterlere göre araçların ön incelemeye tabii tutulması,
 - C. Araçların, amaç ve kriterlere uygunluğu bakımından değerlendirilmesi.
4. Görme ve İşitme Yoluyla Öğretim Araçlarının Kullanılması:
 - A. Görme ve işitme yoluyla öğretim araçlarının bir ders içinde kullanılması,

- B. Çeşitli görme ve işitme yoluyla öğretim araçlarının eğitim-öğretim yönünden önemi, özellikleri ve kullanılması.

Halk Eğitimi:

(I. Sınıf, 2.Dönem, Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

- A. Halk eğitimi alanını tanıtmak ve halk eğitimiyle ilgili temel ilke ve kavramları öğretmek,
- B. Toplum liderliği özelliklerini tanıtarak onların öğretmen veya idareci olarak halkla olan ilişkilerinde ihtiyaç duydukları yetenekleri geliştirmelerine imkân vermek,
- C. Mezun olduktan sonra alacakları çeşitli görevler içinde halk eğitimi çalışmalarına katılmalarını mümkün kılacak bilgi ve teknikler kazandırmak,
- D. Ülkemizde halk eğitimi alanında yapılan çalışmalar hakkında genel bir bilgi vermek.

Ders Konuları:

1. Halk Eğitiminin Önemi ve Alanı:

- A. Halk eğitiminin amaçları,
- B. Milli ve mahalli planda amaçları tespit etmede uygulanacak bazı esaslar,
- C. Halk eğitiminin içeriği,
- D. İçeriğin tespitinde ilke ve metotlar,
- E. Halk eğitiminin dayandığı esas ilkeler.

2. Yetişkinlerde Öğrenme,

3. Liderlik:

- A. Liderliğin nitelikleri,
- B. Toplum liderliğinin özellikleri,
- C. Liderlerin seçilip yetiştirilmeleri.

4. Halk Eğitiminde Kullanılan Metot Teknik ve Araçlar:

A. Metotlar ve teknikler:

- a) Toplu çalışma metotları,
- b) Bilimsel araştırma metotları,
- c) Çeşitli teknikler.

B. Araçlar:

- a) Basılı materyaller,
- b) Görme ve işitme yoluyla öğretim materyal ve araçları,
- c) Kaynak şahıslar.

5. Halk Eğitimi Faaliyetlerinin Yöntemi:

- A. Teşkilat,
- B. Görevliler,
- C. Bina,
- D. Mali kaynaklar,
- E. Program hazırla ve uygulama.

6. Halk Eğitimi Faaliyetlerinin Değerlendirilmesi,

7. Öğretmen Okullarında Halk Eğitimi Çalışmaları,

8. Ülkemizde Halk Eğitimi Çalışmaları.

Sağlık Eğitimi

(I. Sınıf, Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

- A. Sağlık eğitiminin önemi ve faydasını kavratmak,
- B. Sağlık, beslenme ve genel korunma ile ilgili temel bilgi, teknik ve beceriler kazandırmak,

C. Çocukların ve gençlerin eğitimiyle ilgili sağlık problemlerinin çözümü için gerekli anlayış ve görüşlerin elde edilmesi konusunda yardımcı olmaktadır.

Ders Konuları:

1. Sağlık Eğitiminin Tanımı, Amacı ve Önemi,
2. Sağlık Eğitimcisinde Aranılacak Özellikler:
 - A. Mesleki bilgi ve pratik yeterlik,
 - B. Uyum sağlama, liderlik gibi vasıflar.
3. Sağlık Eğitiminde İşbirliği Yapılması Gereken Kurumlar:
 - A. Köylerde,
 - B. Bucaklarda,
 - C. İlçelerde,
 - D. İllerde.
4. Sağlık Eğitimi Çalışmalarının Yoğunlaşacağı Merkezler:
 - A. Aile,
 - B. Okul,
 - C. Kışla,
 - D. Cami,
 - E. Köy odası,
 - F. Kahve gibi.
5. Sağlık Eğitiminin Programlarının Hazırlanması:
 - A. Birey, aile ve toplumun durumunu belirten faktörlerin tespiti,
 - B. Problemlerin tespiti,
 - C. Programlara esas olacak temel planların hazırlanması.
6. Sağlık Eğitimi Programlarında Teknik Safhalar:
 - A. Hazırlık safhası,

- B. Faaliyet safhası,
- C. Kontrol safhası,
- D. Kayıt ve istatistik çalışmaları safhası,
- E. Geliştirme safhası.

7. Program eşitleri:

- A. Fırsat programları,
- B. Günlük programlar,
- C. Haftalık programlar,
- D. Aylık programlar,
- E. Mevsimlik programlar,
- F. Yıllık programlar.

8. İnsan Sağlığını Etkileyen Faktörler,

9. Cinsel Eğitim ve Aile Planlaması,

10. İlk Yardım:

- A. Yaralanma,
- B. Zehirlenme,
- C. Boğulma,
- D. Yanma,
- E. Donma.

11. Beslenme Eğitimi:

- A. Beslenme eğitiminin nemi,
- B. Temel besin maddeleri,
- C. Besin maddelerinin seçimi ve pişirilmesi,
- D. Besin maddelerinin saklanması,
- E. Besin maddeleriyle saklanması,

F. Besin maddeleriyle ilgili hastalıklar,

G. Et ve süt sağlığı.

12. Yeterli ve Yetersiz Beslenme:

A. Gizli açlık,

B. Buğday ve eşitleri.

13.Ülkemizde Beslenme Problemleri.

Beden Eğitimi Öğretiminde İlke, Metot ve Araçlar

(Seçmeli, Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

A. Beden eğitimi önemi ve amaçları hakkında temel anlayışalar kazandırmak,

B. İlkokul programında yer alan beden eğitimi dersinin amaçlarını, ilkelerini, konularını ve metotlarını tanıtmak,

C. Beden eğitimi konularının işlenmesi ve değerlendirilmesiyle ilgili ve yetenekleri kazandırmak,

D. Beden eğitimi çalışmaları sırasında kullanılan araç ve gereçleri tanıtmak ve bunlardan faydalanma yollarını öğretmek,

E. Ders dışı çalışmalarda, boş zamanların değerlendirilmesinde okul-evre ilişkilerinde beden eğitiminin rolü hakkında bilgi vermektir.

Ders Konuları:

1. Beden Eğitiminin Önemi ve Amaçları:

A. Beden eğitiminin önemi,

B. Beden eğitiminin genel ilke ve amaçları,

C. Ülkemizde beden eğitiminin gelişmesi.

2. İlkokulda Beden Eğitimi:

- A. İlkokullarda beden eğitimin yeri,
- B. Beden eğitimi öğretimi.

3. İlkokulda Beden Eğitimi Hareketleri ve Oyunlar:

- A. Hareketler:
 - a) Serbest hareketler ve eşli-eğlenceli hareketler,
 - b) Küçük araçlı hareketler,
 - c) Aletle çalışmalar,
 - d) Yer alıştırmaları,
 - e) Spor alıştırmaları.
- B. Oyunlar:
 - a) Eğitsel oyunlar,
 - b) Sportif oyunlar,
 - c) Ritmik oyunlar.

4. Ders-Dışı Beden Eğitimi Çalışmaları,

5. Beden Eğitiminde Araç, Gereç ve Alanlar.

Beden Arızalı Çocukların Eğitimi

(Seçmeli, Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

- A. Beden arızalı ve sakatlıkların önemi ve çeşitleri hakkında bilgiler vermek,
- B. Beden arızalı ve sakat kimselerin psikoloji özellikleriyle ilgili temel anlayış ve görüşler kazandırmak,
- C. Beden arızalı ve sakat çocukların eğitim ve öğretimlerinde izlenecek usulleri ve kullanılacak özel araç ve gereçleri yakından tanıma ve bu konularda gerekli yetenekleri kazanma imkânları sağlamaktır.

Ders Konuları:

1. Beden Arıza ve Sakatlıklarının Önemi ve Sınıflandırılması:

- A. Önemi,
- B. Sınıflandırılması.
 - a) Topallar, çolaklar, felçliler ve noksan organlılar,
 - b) Körler ve görmekte güçlük çekenler,
 - c) Sağırklar ve ağır işitenler,
 - d) Konuşma arızalı olanlar,
 - e) Sürekli beden hastalığı olanlar.

2. Beden Arızalı ve Sakatlıklarının Meydan Gelişinde Rol Oynayan Genel Faktörler:

- A. Doğum öncesi,
- B. Doğum sırası,
- C. Doğum sonrası.

3. Beden Arızalı ve Sakat Kimselerin Başkaları İle Olan İlişkileri,

4. Beden Arızalı ve Sakat Çocukların Eğitim ve Öğretimde Alınacak Genel Tedbirler ve İzlenecek Usuller,

5. Rehabilitasyon,

6. Arızalı ve Sakat Kimselerin Eğitim ve Öğretimlerinde Kullanılacak Özel Araç ve Gereçler.

Boş Zamanları Değerlendirme**(Seçmeli, Haftada 2 Saat)****Amaçlar:**

Öğrencilere;

- A. Boş zaman eğitiminin önemini kavratmak ve bu eğitimin kavratmak ve bu eğitimin dayandığı esaslar hakkında gerekli bilgiyi kazandırmak,
- B. Boş zaman eğitimi ile eğlence faaliyetleri arasındaki farkı anlatmak,

- C. Boş zaman eğitimi ile ders dışı faaliyetler arasındaki ilişkiyi belirtmek,
- D. Eğlenceli faaliyetlerin sosyal uyumsuzlukların önlenmesindeki rolü hakkında bilgi vermek,
- E. Okulda hazırlanacak bir programda rehberlik ve liderlik yapabilecek yetenek kazandırmaktır.

Ders Konuları:

1. Boş Zaman Eğitimi ve Önemi:
 - A. Boş zaman kavramı ve tanımı,
 - B. Boş zaman eğitimiyle ilgili faaliyetler,
 - C. Boş zaman eğitiminin önemi.
2. Boş Zaman Eğitiminin Çeşitleri:
 - A. Ailede ve çevrede boş zaman eğitimi,
 - B. Okulda boş zaman eğitimi,
 - C. Boş zaman eğitimi ve halk eğitimi.
3. Eğlence Faaliyetleri,
4. Boş Zaman Eğitiminde Devlete Düşen Sorumluluklar.

Çağdaş Psikoloji Akımları

(Seçmeli, Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

- A. Çağdaş psikolojik akımlarının önemini ve bu akımlar arasındaki farklılıkları tanıtmak,
- B. Çeşitli psikolojik akımlarının ortaya koyduğu ilke ve görüşleri kazandırmak,
- C. Psikoloji akımlarının eğitim ve öğretim çalışmaları üzerinde etkilerini belirtmektir.

Ders Konuları:

1. Psikolojinin Gelişim Tarihçesi,

2. Yapısal ve Fonksiyonel Görüş ve Birleşik Amerika'da Her İki Okulun Belli Başlı

Temsilcileri ve Görüşmeleri,

3. Çağrışım Görünüşünün Gelişimi:

- A. Aristo ve çağrışımcılık,
- B. İngiliz çağrışımcıları ve görüşleri.

4. Behaviorizm:

- A. Pavlov ve şartlı tepki,
- B. Vatson ve cezaları.

5. Gestalt Psikolojisi:

- A. Köhler ve diğer gestaltçılar,
- B. Yapısal psikoloji ve gestalt.

6. Psikanaliz ve İlgili Görüşler:

- A. Derinlik psikolojisi,
- B. Freud,
- C. Adler,
- D. Jung,
- E. Yeni psikoanalizler.

7. Psikolojide Alan Teorileri,

8. Son Gelişmeler:

- A. Matematik modeller,
- B. Siberetik haberleşme teorileri.

Çocuk Edebiyatı

(Seçmeli, Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

- A. Anaokulu, ilkokul ve ortaokul çağlarında bulunan çocukların okuma ihtiyaç ve ilgileri hakkında temel bilgi ve anlayış kazandırmak,
- B. Çocuk edebiyatı alanına giren çeşitli eserlerin özelliklerini anlamalarını sağlayacak bilgiler vermek,
- C. Anaokulu, ilkokul ve ortaokulda okuyan çocuklar için hazırlanan okuma materyalinden verimli bir şekilde faydalanmanın tekniklerini öğretmek,
- D. Çocuklar için eser seçiminde tutulacak yolun pedagojik esaslarını kavratmak,
- E. Ülkemizde ve dünyada çocuk edebiyatı alanında ne gibi gelişmeler olduğunu açıklamaktır.

Ders Konuları:

1. Çocuk Edebiyatının Tanımı ve Önemi,
2. Çocuk Edebiyatı Türleri:
 - A. Masallar,
 - B. Hikâyeler,
 - C. Biyografiler,
 - D. Hatıralar,
 - E. Gezi yazıları,
 - F. Fen ve tabiat olaylarını anlatan eserler,
 - G. Şiirler.
3. Çocuklarda Okuma İhtiyaç ve Eğilimleri:
 - A. Okumanın öğretilmesi, okuma çeşitleri ve materyalleri,
 - B. Psikolojik gelişme ile okuma arasındaki ilişkiler:
 - a) Güvenlik ihtiyacı,
 - b) Bir gruba dahil olma ihtiyacı,
 - c) Seçme ve seçilme ihtiyacı,

d) Başarı göstermek ve sayılmak ihtiyacı,

e) Oyun ve değişiklik ihtiyacı,

f) Estetik zevkleri tatma ihtiyacı.

C. Yaşlara göre okuma eğilimleri:

a) Okuma eğilimlerinin tespiti,

b) Çocuklarda genel okuma eğilimleri.

4. Çocuk Yayınlarında Aranacak Nitelikler:

A. Çocuk yayınlarında şekil ve içerik özellikleri,

B. Çocuklara tavsiye edilecek eserlerde aranacak nitelikler,

C. Çocuk yayınlarının seçim ve ıslahında araştırmalardan faydalanma.

5. Çocuk Dergi ve Gazeteleri:

A. Çocuk dergi ve gazetelerinde aranacak nitelikler,

B. Okul ve sınıf dergi ve gazetelerinin hazırlanması,

C. Edebiyatımızda çocuk dergi ve gazeteleri.

6. Dramatizasyon Çalışmaları ve Çocuk Piyesleri:

A. Okullarda dramatizasyon çalışmaları ve çocuk piyesleri,

B. Çocuklar için yazılan piyeslerde aranacak nitelikler,

C. Çocuklara hitap eden Türkçe tiyatro eserlerine toplu bir bakış.

7. Sınıf, Okul ve Çocuk Kitaplıkları,

8. Dünyada ve Ülkemizde Çocuk Edebiyatı:

A. Çocuk edebiyatının doğuşu ve gelişimi,

B. Çocuk edebiyatı alanında ün yapan büyük yazarlar ve eserler,

C. Türk çocuk edebiyatının gelişmesi ve özellikleri.

Ders Dışı Faaliyetler

(Seçmeli, Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

- A. Okulun yalnızca ders anlatılan bir yer olmaktan çok, sosyal bir laboratuvar olduğu görünüşünü benimsetmek ve çocukların manevi-ahlaki gelişimlerinde ve sosyal uyumlarında ders dışı faaliyetlerinde önemli rol oynamaktadır,
- B. Demokratik tavırlardan ve iyi yurttaşlık niteliklerinden çoğunun ders dışı öğrenci faaliyetleriyle geliştirileceği fikrini kavratmaktır.

Ders Konuları:

1. Ders Dışı Faaliyetlerin Önemi:

- A. Ders dışı faaliyetlerinin tanımı ve alanı,
- B. Ders dışı faaliyetlerinin amaçları,
- C. Ders dışı faaliyetlerinin eğitsel değeri,
- D. Ders dışı faaliyetlerinin çeşitleri ve sınıflandırılması,
- E. Ders dışı faaliyetlerinin dayanağı olan temel ilkeler.

2. Sınıf İçi Serbest Çalışmalar:

- A. Amaçları,
- B. Organizasyonu,
- C. Serbest çalışmalarla ilgili problemler.

3. Okulda Demokrasi ve Öğrenci Yönetimi:

- A. Yurttaşlık eğitiminin ilkeleri,
- B. Demokratik davranışların kazandırılmasında öğrenci yönetiminin rolü,
- C. Öğrenci yönetimini gerçekleştirecek organizasyon şekilleri,
- D. Öğrenci yönetimiyle ilgili problemler.

4. Öğrenci Kulüpleri:

- A. Öğrenci kulüplerinin önemi ve fonksiyonu,
- B. Öğrenci kulüplerini meydana çıkaran ihtiyaçlar,
- C. Öğrenci kulüpleriyle ilgili problemler.

5. Ders Dışı Faaliyetlerde İdareci ve Öğretmenlerin Rolü.

Eğitim İstatistiği

(Seçmeli, Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

- A. Ölçme ve değerlendirme dersinde gördükleri istatistik konuları üzerinde etraflı bir şekilde durma imkanını sağlamak,
- B. Eğitim alanındaki inceleme ve araştırma çalışmalarına temel teşkil eden istatistik metot ve teknikleri ile ilgili gerekli becerileri kazandırmaktır.

Ders Konuları:

1. Normal Dağılımın Yaklaşık Değeri Olarak Binominal Dağılım,
2. Standart Normal Dağılım,
3. Normal Dağılımın ve Normal Dağılım Eğrisinin Çeşitli Amaçları İçin Kullanılması,
4. Normalden Farklı Olan Eğriler ve Elde Ediliş Sebepleri,
5. Puanların Değişkenlik Değerleri:
 - A. Z puanı,
 - B. T puanı,
 - C. Diğer standart puanlar.
6. Dağılımların Karşılaştırılması,
7. Dağılımların Arasındaki Bağlılıkların Bulunması,
8. Puanların, Bu Puanlarla İlgili Puanlar Cinsinden Tahmini,

9. Kritik Bölgenin Tayini,

10. Alınacak Örneklem Genişliğinin Tayini,

11. Tek Örneklemde ve Ortalamalar Arasındaki Farların Tayininde Gerekli Testlerin

Kullanılması:

- A. T testi,
- B. Kay kare testi,
- C. İşaret testi.

Ekonomi ve Eğitim

(Seçmeli, Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

- A. Eğitime etkisi bakımından toplumumuzdaki ekonomik gelişmeleri kavrayabilmeleri için gerekli temel bilgileri ve anlayışları kazandırmak,
- B. Nicelik ve nitelik yönünden arzu edilen insan gücünü yetiştirmek amacıyla yapılan eğitim planlarının özelliklerini öğretmektir.

Ders Konuları:

1. Ekonomi-Eğitim Toplum İlkeleri:

- A. Toplum hayatında ekonominin yeri,
- B. Ekonominin eğitimden bekledikleri,
- C. Eğitimin ekonomiye bağlılığı.

2. İnsangücü Yetiştirilmesinde Eğitimin Rolü:

- A. Ekonomik gelişmeni gerektirdiği insan gücünün çeşit ve seviye bakımından tetkiki,
- B. İnsan gücü kaynağı olarak öğretim basamakları:
 - a) İlköğretim,
 - b) Ortaöğretim,

c) Yükseköğretim.

C. İnsan gücü kaynağı olarak çeşitli öğretim alanları:

a) Hizmet öncesi eğitim,

b) Hizmet içi eğitim,

c) Yetişkinler eğitimi.

3. Ülkemizin Kalkınmasında Eğitim Sisteminin Rolü,

4. Eğitimin Planlanması.

Grupla Çalışma Teknikleri

(Seçmeli, Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

A. Demokratik bir düzende grupla çalışmanın önemi ve faydasını kavratmak,

B. Grup tartışmalarının değerlendirilmesi için geliştirilmiş olan metot ve tekniklerin nasıl kullanılacağı hakkında gerekli bilgiler vermektir.

Ders Konuları:

1. Grup İçinde ve Grupla Birlikte Çalışmanın Önemi:

A. Grup halinde çalışmanın gerekliliği,

B. Grup halinde olmanın önemi,

C. Grupla çalışmanın istediği yeterlilikler.

2. Grupla Çalışmayı Gerektiren Başlıca Toplantı Şekilleri:

A. Komisyon,

B. Şura,

C. Kongre,

D. Seminer.

3. Grupla Çalışmada Başvurulacak Belli Başlı Tartışma Yolları:

- A. Serbest tartışma,
 - B. Panel,
 - C. Sempozyum,
 - D. Forum,
 - E. Münazara.
4. Ders İçi ve Dışında Grup Tartışmalarından Faydalanma,
5. Grup Tartışmalarının Organizasyonu, Planlaması ve Yürütülmesi:
- A. Grubun tanınması,
 - B. Konunun kararlaştırılması,
 - C. Tartışma şeklinin tespiti,
 - D. Görevlilerin seçilmesi,
 - E. Maddi imkanların göze, kulağa hitap eden araçların tespiti,
 - F. Toplantının duyurulması.
6. Grup Tartışmalarına Katılacak Kimselerin Görev ve Sorumlulukları:
- A. Başkan,
 - B. Sözcü,
 - C. Sekreter,
 - D. Kaynak şahıs,
 - E. Tahlilci,
 - F. Gözlemci.
7. Grup Tartışmalarının Başlıca Amacı Olarak “Konuşma“
- A. İyi bir konuşmanın nitelikleri,
 - B. Konuşmayı etkileyen önemli faktörler.
8. Grup Tartışmalarında Dinlemenin Önemi,
9. Grup Tartışmalarının Değerlendirilmesi:

- A. Değerlendirmenin amacı,
- B. Subjektif değerlendirme ölçütleri,
- C. Objektif değerlendirme metot ve araçları.

Hukuk Bilgisi

(Seçmeli, Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

- A. Hukukun temel kavramlarını vermek ve eğitimle ilgili mevzuatı tanıtmak,
- B. Yönetim, yargı ve mali yönlerden gerekli hukuk anlayışını kazandırmak,
- C. Hukuki işlemlerin yürütülmesiyle ilgili pratik bilgi ve becerileri öğretmektir.

Ders Konuları:

1. Bir Bilim Olarak Hukuk:

- A. Tanımı,
- B. Hukukun dalları,
- C. Hukuk kurallarının özellikleri ve yaptırım kavramı,
- D. Milli Eğitim mevzuatında yaptırım çeşitleri,
- E. Hukuki eylem ve işlem.

2. Şahsın Hukuku:

- A. Medeni haklara sahip olma ve kullanma ehliyeti,
- B. İkametgah kavramı ve nüfus sicili,
- C. Rüşt ve temyiz kavramları,
- D. Velayet ve veraset kavramları.

3. Türkiye’de Yargı Teşkilatı:

- A. Genel yargı,
- B. İdari yargı teşkilatı.

4. Yaşama Kavramı,

5. Delil Kavramı ve Çeşitleri:

A. Tanık,

B. Bilirkişi,

C. Senet, makbuz, defter,

D. Yemin,

E. Keşif.

6. Kamu Hukuku ve Kovuşturma:

A. Ceza hukuku,

B. Suç kavramı,

C. Ceza kavramı ve evrimi,

D. Suçluların kovuşturulması,

E. Çeşitli yargı yerlerine başvurma.

7. Milli Eğitim İle İlgili Disiplin Organları:

A. İl disiplin kurulları,

B. Bakanlık Disiplin Komisyonu.

İnsan İlişkileri

(Seçmeli, Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

A. İnsan ilişkilerinde göz önünde bulundurulması gereken esasları kavratmak,

B. Çevreye ve göreve uyumu kolaylaştırıcı ve başarıyı arttırıcı alışkanlıklar ve yetenekleri elde etmeleri konusunda yardımcı olmaktır.

Ders Konuları:

1. İnsan İlişkilerinde Göz Önünde Bulundurulacak Genel Esaslar:

- A. Güler yüzlülük, sevimlilik,
 - B. Karşımızdakilere içten ilgi ve yakınlık göstermek,
 - C. Karşımızdakinin kişiliğine gerçek saygı göstermek,
 - D. Eleştiri ve münakaşa yollarını öğrenmek ve uygulamasını bilmek,
 - E. Karşımızdakini dinlemesini bilmek,
 - F. Dedikoduculuğun kötülükleri,
 - G. Alçakgönüllü olmak, kendini beğenmişlikten kaçınmak.
2. Çalışma Hayatında Göz Önünde Bulundurulacak Genel Esaslar,
 3. Çalışma Yerinde Davranışları Etkileyen Faktörler,
 4. Psikolojik Tatminsizliğin İş Hayatı, Verim, Başarı ve İnsan İlişkileri Üzerinde Etkisi,
 5. Çalışanın Moralini Etkileyen Faktörler:
 - A. Amirlerin, denetleyicilerin davranışları,
 - B. Teşkilatın yapısı,
 - C. İş arkadaşlarıyla uyuşma,
 - D. Çalışma ortamı,
 - E. Diğer faktörler.
 6. Moral Düşüklüğünün Belirtileri ve Alınacak Tedbirler,
 7. Önderlik (Yönetim Bakımından),
 8. Çalışma Hayatı ve Disiplin Sağlanmasında Göz Önünde Tutulacak Hususlar,
 9. Haberleşme Yolları:
 - A. Haberleşme araçları,
 - B. İyi bir haberleşmeyi sağlayan şartlar,
 - C. Belli başlı haberleşme araçları.

Uyumsuz Çocukların Eğitimi

(Seçmeli, Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

- A. İlkokullarda ve orta dereceli okullarda öğrenim gören çocuklar arasında görülen başlıca davranış bozuklukları hakkında bilgi vermek,
- B. Uyumsuz çocukların teşhis ve tedavisiyle ilgili bilgi ve teknikleri öğretmektir.

Ders Konuları:

1. Uyum ve Uyuma Etki Yapan Faktörler:

- A. İnsanın temel ihtiyaçları,
- B. Temel ihtiyaçları ile çevre arasındaki ilişkiler,
- C. Engelleme ve çatışma arasında gelişen tepkiler,
- D. Belli başlı uyma mekanizmaları.

2. Temel Alışkanlıklarla İlgili Uyumsuzluklar,

3. Kişilik Yapısı İle İlgili Uyumsuzluklar:

- A. Korku ve kaygılar,
- B. Mahcupluk ve çekingenlik,
- C. Hayalperestlik,
- D. Çocukça bağıllığın devam ettirilmesi,
- E. Yalancılık,
- F. Saldırganlık,
- G. Nevroz ve psikoz belirtileri.

4. Sosyal Uyumsuzluk,

5. Uyumsuz Çocukların Teşhisi ve Tedavisi.

Konuşma ve Dil Bozukluğu Olan Çocukların Eğitimi

(Seçmeli, Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

- A. Konuşma ve dil bozukluğunun önemi hakkında temel bilgiler vermek,
- B. Konuşma ve dil bozukluklarını teşhis ve tedavi eden uzmanların görevlerini tanıtmaktır.

Ders Konuları:

1. Konuşma ve Dil Bozukluğunun Önemi:
2. Çeşitli Konuşma Bozuklukları: Sebepleri ve Tedavi Yolları:
 - A. Ses bozuklukları,
 - B. Artikülasyon bozuklukları,
 - C. Kekemelik,
 - D. Disfaziye.
3. Gecikmiş Konuşma:
 - A. Gecikmiş konuşmanın sebepleri,
 - B. Gecikmiş konuşmanın teşhisi,
 - C. Gecikmiş konuşmanın tedavisi.
4. Organik Konuşma Bozuklukları:
 - A. Tavşan dudak veya damaktaki bozukluk yüzünden meydana gelen konuşma bozukluğu,
 - B. Beyin felcinin sebep olduğu konuşma bozukluğu,
 - C. İşitme gücündeki arıza yüzünde ortaya çıkan konuşma bozukluğu.
5. Konuşma ve Dil Bozuklukları Uzmanlarının Yetişme ve Çalışma Özellikleri.

Müzik Öğretiminde İlke Metot ve Araçlar

(Seçmeli, Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

- A. İlkokul programında yer alan müzik dersinin amaçlarını, ilkelerini, konularını ve metotlarını tanıtmak,
- B. Müzik dersinde kullanılan araçları tanıtmak ve bunlardan değişik imkan ve şartlara göre nasıl faydalanacağını öğretmek,
- C. Müzik çalışmalarının kişisel ve toplumsal etkilerini belirtmektir.

Ders Konuları:

1. Müzik Eğitiminin Önemi,
2. İlkokulda Müzik Çalışmaları:
 - A. İlkokulda müzik dersinin amaçları,
 - a) Müzik dersinin konuları,
 - b) Tek öğretmenli okullarda müzik çalışmaları.
 - B. Müzik Öğretimi:
 - a) Müzik eğitiminde göz önünde tutulacak başlıca ilkeler,
 - b) Ders-içi müzik eğitiminde kullanılan teknikler,
 - c) Ders-dışı toplu müzik çalışmaları.
3. Müzik Eğitimi Materyal ve Araçları,
4. Müzik Eğitim ve Öğretimimin Değerlendirilmesi,
5. Müzik Öğretiminin Çevre İle İlişkisi.

Modern Hayatta Fen

(Seçmeli, Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrenciler;

- A. Fen ve tabiat dünyasının tanımada faydalı olacak temel bilgi ve kavramları kazandırmak,
- B. Fen ve tabiat bilimleriyle ilgili son gelişmeleri tanıtmak,
- C. Fiziki ve tabii çevrelerini tanıma ve yorumlamada bilimsel bir görüş kazandırmaktır.

Ders Konuları:

1. Evren ve İçindeki Cisimler:

- A. Evrendeki büyük cisimler,
- B. Güneş sistemi,
- C. Yerküre ve ay,
- D. Uzay seyahatleri.

2. Yerküre ve Atmosfer (Havaküre),

3. Yerküre ve Hidrosfer (Suküre),

4. Yerküre ve Litosfer (Taşküre),

5. Yerküre ve Biyosfer (Canlılar küresi),

6. Hava ve İklim:

- A. Hava şartları, yağmur ve rüzgarların oluşumu,
- B. Meteoroloji,

7. Madde Dünyası ve Enerji:

- A. Madde ve enerji,
- B. Enerji şekilleri,
- C. Enerji kontrolü ve kullanışı.

8. Isı Enerjisinden Faydalanma,

9. Işık Enerjisinden Faydalanma,

10. Elektrik Enerjisinden Faydalanma,

11. Haberleşme ve Ulaşımında Enerji:

- A. Ses enerjisi ve haberleşme,
- B. Elektronik ve haberleşme,
- C. Enerji ve Ulaşım.

12. Beşeri Kaynakların Korunması:

- A. İnsan vücudu,
- B. İnsan ömrünün uzatılması imkanı.

Okul Öncesi Eğitimi

(Seçmeli, Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

- A. Okul öncesi eğitim alanıyla ilgili temel bilgiler ve anlayışlar kazandırmak,
- B. Okul öncesi eğitim kurumlarının çeşitleri, amaçları ve işleyişleri hakkında bilgi vermek,
- C. Okul öncesi çocuğun ihtiyaçlarını karşılayacak programların geliştirilmesine esas olan eğitim ilkeleri tanıtmak,
- D. Yuva ve anaokullarında aranması gereken fiziki özellikleri öğretmek,
- E. Yuva ve anaokullarına ait materyalin yapımı, sağlanması ve kullanması hakkında gerekli bilgileri hazırlamak,
- F. Okul öncesi kurumlarda görev alan personelin niteliklerini ve görevlerini belirtmektir.

Ders Konuları:

1. Okul Öncesi Eğitimin Önem, Amaçları ve Önemi:

- A. Okul öncesi eğitimin önemi,
- B. Okul öncesi eğitimin amaçları,
- C. Ülkemizde okul öncesi eğitim.

2. Yuva ve Anaokulu Çağı Çocuklarına Mahsus Okullar:
 - A. Özel yuva ve anaokulları,
 - B. Eğitim kurumlarına bağlı anaokulları,
 - C. Eğitim kurumlarına bağlı anaokulları,
 - D. İşletmelere ve endüstriyel kuruluşlara bağlı yuvalar,
 - E. Sosyal yardım kurumlarına bağlı anasınıfları.
3. Okul Öncesi Eğitim Kurumlarının Programları:
 - A. Yuva ve anaokulu çocuğunun psikolojik özellikleri,
 - B. Programın hazırlanmasında göz önünde tutulacak ilkeler,
 - C. Günlük programın özellikleri,
 - D. Faaliyet çeşitleri,
4. Yuva ve Anaokullarında Sosyal Çevre İle İlişkileri,
5. Yuva ve Anaokullarına Aranacak Fiziki Şartlar:
 - A. Binanın yeri ve büyüklüğü,
 - B. Dershane ve bahçe,
 - C. Işıklandırma,
 - D. Isınma,
 - E. Havalandırma.
6. Yuva ve Anaokullarında Kullanılan Eğitsel Materyal,
7. Yuva ve Anaokullarında Çocukları Tanımaya Yarayan Kayıtlar:
 - A. İdari kayıtlar,
 - B. Çocukları tanımaya yarayan kayıtlar.
8. Yuva ve Anaokulu Personeli Bunların Görevleri:
 - A. Yuva ve anaokulu öğretmen ve idarecileri,
 - B. Yardımcı öğretmenler,

C. Hizmetliler.

Öğretmen Okullarında Uygulama ve Staj

(Seçmeli, Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

- A. Uygulama ve staj çalışmalarının planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesi ile ilgili gerekli bilgi vermek,
- B. Uygulama ve staj çalışmaları sırasında çeşitli kayıt ve değerlendirme araçlarının ne şekilde kullanılacağını öğretmektir.

Ders Konuları:

1. Uygulama ve Staj Çalışmalarının Öğretmen Okullarındaki Yeri ve Önemi,
2. Uygulama Çalışmalarının Planlanması ve Yürütülmesi:
 - A. Öğretmen okulunun hazırlığı,
 - B. Uygulama okulunun hazırlığı,
 - C. Öğretmen okulunun ilgililerle işbirliği yapması.
3. Staj Çalışmalarının Planlanması ve Yürütülmesi:
 - A. Öğretmen okulunun hazırlığı,
 - B. Staj okullarında yapılacak hazırlıklar,
 - C. Çevre ve ilgililerle işbirliği,
 - D. Öğretmen okulu ve staj okullarının görev ve ilişkileri.
4. Uygulama ve Staj İle İlgili Problemler:
 - A. Uygulama ile ilgili problemler,
 - B. Staj ile ilgili problemler.
5. Uygulama ve Staj Çalışmalarının Değerlendirilmesi:
 - A. Uygulama çalışmalarının değerlendirilmesi,

B. Staj çalışmalarının değerlendirilmesi.

Psikolojik Testler

(Seçmeli, Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

- A. Psikolojik testlerle ilgili temel kavramları ve görüşleri kazanma imkanı sağlamak,
- B. Bireyi tanımada ve bireysel farkları ölçmede kullanılan psikolojik testler ve diğer teknikleri tanıtmak,
- C. Test sonuçlarını yorumlarken ve kararlara varırken ileriye düşünme alışkanlığını kazandırmaya yardımcı olmaktır.

Ders Konuları:

1. Psikolojik Testlerin Niteliği ve Gelişimi,
2. Genel Yetenek Testleri:
 - A. Bireysel zeka testleri,
 - B. Grup zeka testleri,
 - C. Farklı yetenek testleri,
 - D. Okul öncesi çocuğu testleri,
 - E. Performans testleri.
3. Özel Yetenek Testleri,
4. İlgi Envanterleri,
5. Kişilik Envanteri ve Testleri,
6. Tavr Ölçekleri,
7. Başarı Testleri,
8. Testlerin Kullanış Amaçları ve Yerleri:
 - A. Seçme,

B. Sınıflandırma,

C. Rehberlik.

NOT: Programda adı geçen test, envanter ve ölçeklerin bir kısmı Milli Eğitim Bakanlığı Araştırma ve Değerlendirme Bürosundan sağlanabilir.

Program Geliştirme

(Seçmeli, Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

- A. Öğrencilere programın önemi, geliştirilmesi ve değerlendirilmesi hakkında sağlam anlayışlar kazandırmak,
- B. Öğretim programı yapma ve geliştirme konusunda genellikle başvurulan metotları ve teknikleri öğretmek,
- C. Ülkemizde okul programlarının hazırlanış şekli ve son yapılan program çalışmaları hakkında bilgi vermek,
- D. Öğretim programlarını bilimsel bir gözle inceleme ve değerlendirme yeteneğini kazandırmaktır.

Ders Konuları:

1. Öğretim Programlarının Önemi ve Başlıca Unsurları:

- A. Modern öğretim programı anlayışı,
- B. Öğretim programlarının başlıca unsurları:
 - a) Amaçları,
 - b) Ders konuları,
 - c) Açıklamalar.

2. Öğretim Programlarını Etkileyen Belli Başlı Faktörler,

3. Öğretim Programlarının Hazırlanması:

- A. Genel amaçların tespiti,
- B. Derslerin tayini ve özel amaçların kararlaştırılması,
- C. İçerik seçimi,
- D. Derslerin ve belli derslerdeki içeriğin yıllara göre düzenlenmesi,
- E. Ders araç ve gereçlerin tespiti,
- F. Değerlendirme ve metot ve araçların tespiti.

4. ÖĞretim Programlarının Hazırlanması ve Geliştirilmesinde İlgililerin Rollerini ve Sorumlulukları:

- A. ÖĞretmenler,
- B. İdareciler,
- C. Program uzmanları,
- D. Kaynak şahışlar,
- E. Anne babalar,
- F. ÖĞrenciler.

5. ÖĞretim Programlarının Uygulamasında Dikkat Edilecek Hususlar:

- A. Okul ve evre kaynaklarından faydalanmak,
- B. Ara-değerlendirmelerin ortaya koyduğu gerçekleri göz önünde tutmak.

6. ÖĞretim Programlarının Değerlendirilmesi:

- A. ÖĞrencilerde geliştirilmesi istenilen davranışların tespiti,
- B. Fonksiyonel kayıtların tutulması ve elde edilen verilerin değerlendirilmesi,
- C. ÖĞrenci başarısının tespiti ve yorumlanması,
- D. Programların amacına ulaşabilmesi için gerekli tedbirlerin neler olduğunun tespiti.

7. Program Geliştirilmesinde Yöntem ve Rehberlik:

- A. Program geliştirmede işlerin organize edilmesi,
- B. Uygun alışma metotlarının aranıp bulunması,

C. İstenilen nitelikte liderlerin yetiştirilmesi,

D. Planlanmış olan değerlendirme çalışmalarının aksamadan yürütülmesinin sağlanması.

Resim-İş Öğretiminde İlke Metot ve Araçlar

(Seçmeli, Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

- A. İlkokul programında yer alan resim-iş dersinin amaçlarını, ilkelerini, konularını ve metotlarını tanıtmak,
- B. Resim-iş konularının işlenmesi ve değerlendirilmesiyle ilgili ve yetenekleri kazandırmak,
- C. Resim-iş dersinde kullanılan malzemeyi ve araçları tanıtmak ve bunların yayma, sağlama ve kullanma yollarını öğretmektir.

Ders Konuları:

1. Resim-İş Öğretiminin Gelişimi, İlke ve Amaçları:

- A. Resim-iş öğretimin tarihçesi,
- B. Resim-iş eğitiminin sosyolojik, psikolojik ve estetik temelleri,
- C. Resim-iş öğretiminin genel ilke ve amaçları.

2. İlkokulda Resim-İş Çalışmaları:

- A. Resim-iş dersinin yeri,
 - a) Resim-iş dersinin amaçları,
 - b) Resim-iş dersinin konuları,
 - c) Birleştirilmiş sınıflarda resim-iş dersi.
- B. Resim-iş eğitimi

3. Çeşitli Resim Teknikleri:

- A. Boya, çizgi ve baskıya dayanan resim teknikleri,

B. Bölgesel özelliklere göre çeşitli tekniklerden faydalanma.

4. İş Konuları ve İşle İlgili Çalışmaların Düzenlenmesi:

A. Çeşitli yer imkanlarına göre uygulanabilecek iş konuları,

B. Çocukların gelişimlerine göre ele alınabilecek iş konuları,

C. Karışık teknik atölyeleri ve bu atölyelerdeki çalışmaların planlanması.

5. Resim-İş Çalışmalarının Değerlendirilmesi,

6. Resim-İş Çalışmalarında Kullanılan Araçlar ve Malzeme:

A. Bir resim-iş atölyesinde kullanılan araçların tanıtımı ve atölye düzeni,

B. Boya ve malzeme yapımı.

Rehberlik Teknikleri

(Seçmeli, Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

A. Rehberlik çalışmalarına esas olan temel görüş ve ilkeleri ve benimsemek,

B. Rehberlikte kullanılan bazı araçları geliştirmeye yarayacak tecrübe ve yetenekleri kazandırmaktır.

Ders Konuları:

1. Rehberlik Tekniklerinin Gerekliği ve Dayandığı Temel İlkeler:

A. Bireysel incelemenin önemi,

B. İnceleme tekniklerinin dayandığı temel ilkeler.

2. Gözleme Dayanan Teknikler:

A. Gözlem,

B. Vaka kaydı,

C. Derecelendirme ölçeği,

D. Ev ziyaretleri,

E. Kimdir-bil.

3. Kendini Değerlendirme Teknikleri

A. Otobiyografi,

B. Zaman cetveli,

C. Anket.

4. Ölçmeye Dayanan Teknikler:

A. Testler,

B. Projektif Metotlar,

C. Sosyometri.

5. Dayanışma,

6. Vaka İncelemesi ve Vaka Konferansı,

7. Tedavi Edici Teknikler:

A. Görüşme,

B. Psikodrama,

C. Sosyodrama,

D. Oyun teorisi,

E. Grup teorisi,

F. Biblioterapi,

G. Diğer teknikler (resim, müzik, şiir gibi)

8. Toplanan Bilgilerin Değerlendirilmesi ve Kullanılması:

A. Toplu dosya,

B. Bilgilerin değerlendirilmesi ve kullanılması.

Sosyal Psikoloji

(Seçmeli, Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

- A. Sosyal grupların yapı ve hareket özelliklerini anlatmak,
- B. Sosyal olayların ve değişmelerin psikolojik yönlerini tanıtmaktır.

Ders Konuları:

1. Sosyal Psikolojinin Önemi ve Konusu:

- A. Sosyal ilişkilerin ve toplum dinamizmin bireyler üzerindeki etkilerini kavratmak,
- B. Sosyal grupların yapı ve hareket özelliklerini anlatmak,
- C. Sosyal olayların ve değişmelerin psikolojik yönlerini tanıtmaktır.

2. Davranışın Meydana Gelişinde Birey ve Çevre Beraberliği,

3. Sosyal Grupların Yapıları, Türleri ve Dinamizmi:

- A. Sosyal grupların çeşitleri,
- B. Sosyal normların oluşumu,
- C. Sosyal grup ve önderlik.

4. Sosyal Etkileşim,

5. Sosyal Olayların Psikolojik Yönleri:

- A. Kamuoyu,
- B. Propaganda,
- C. Kütle davranışları,
- D. Sosyal değişme.

Toplum Kalkınması

(Seçmeli, Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

- A. Halk eğitimi ile toplum kalkınması arasındaki ilişkileri kavratma,

- B. Ülkemizdeki çeşitli kuruluşların toplum kalkınmasıyla ilgili çalışmalarını inceleme imkanı sağlamak,
- C. İleride ilköğretim müfettişi, halk eğitimcisi, ilköğretmen okulu öğretmeni sıfatı ile katılacakları çalışmalarda etkili rol oynayacak bilgi ve görüşleri kazandırmak.

Ders Konuları:

1. Toplum Kalkınması Önemi, Alanı ve İlkeleri:

- A. Toplumun kalkınmasının önemi,
- B. Toplumun kalkınmanın alanı,
- C. Toplumun kalkınmasının ilkeleri.

2. Toplum Kalkınmasında Metot ve Araçlar:

- A. Halkın gönüllü katılması ve devlet yardımı,
- B. Pilot bölge çalışmaları,
- C. Toplum ve çevre incelemeleri, envanterler,
- D. Projeler,
- E. Toplum kalkınmasında görme ve işitme araçlarının yeri,
- F. Toplum kalkınmasıyla ilgili yayınlar.

3. Devlet Planlama Dairesinin Toplum Kalkınması,

4. Milli Eğitim ve Köy İşleri Bakanlıklarının Toplum Kalkınması Çalışmaları,

5. Başka Ülkelerde Toplum Kalkınması Çalışmaları,

6. Toplum Kalkınması Çalışmalarının Değerlendirilmesi:

- A. Pilot bölge çalışmalarında değerlendirme,
- B. Genel olarak çalışanların değerlendirilmesi,
- C. Değerlendirmede koordinasyon ve işbirliği.

Üstün Zekalı ve Zeka Geriliği Yaşayan Çocukların Eğitimi

(Seçmeli, Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

- A. Üstün zekalı ve zeka geriliği yaşayan çocukların toplum içindeki yerini, rolünü ve önemini anlatmak,
- B. Üstün zekalı ve zeka geriliği yaşayan çocukları demokratik esaslar dahilinde toplum içinde yerlerini almalarına yardım etme konusunda rehberliğin gerektirdiği bilgi ve yeteneklerini kazanmalarına yardım etmektir.

Ders Konuları:

1. Zeka Geriliği Yaşayan Çocukların Eğitimi:

- A. Zeka geriliğinin tanımıyla ilgili problemler,
- B. Zeka geriliğinin sebepleri:
 - a) Kalıtımla zeka geriliğinin ilişkisi,
 - b) Tabii sebepler,
 - c) Doğumdan sonraki sebepler,
 - d) Klinik tipler.

2. Zeka Geriliğinin Teşhisi İle İlgili Sorunlar:

- A. Ölçeklerin yeterlilik durumu,
- B. Yöntem bilimsel zorluklar,
- C. Gerçek ve görünürde zeka geriliğinin ayırımındaki zorluklar,
- D. Beyin arızalarının teşhisiyle ilgili sorunlar.

3. Zeka Geriliği Yaşayan Çocukların Özel Eğitim Gereksinimleri,

4. Zeka Geriliği Yaşayan Çocukların Gelişim Özellikleri:

- A. Fiziksel gelişim,

- B. Zihni gelişim,
- C. Sosyal gelişim,
- D. Duyusal gelişim.

E. Özel Eğitim Tedbirleri.

2. Üstün Zekalıların Eğitimi:

- A. Olağanüstü yeteneğin tanımı ve özel eğitimle ilişkisi,
- B. Olağanüstü yeteneğin teşhisi ve özel eğitimin toplumsal önemi,
- C. Yetişkin dâhiler üzerinde tarihi metotla yapılan incelemeler,
- D. Objektif yetenek ölçüleriyle yapılan araştırmalar,
- E. Olağanüstü yeteneğin kalıtım, ırk, sosyo-ekonomik çevre ile ilişkisi,
- F. Gelişim özellikleri:
 - a) Fiziksel özellikleri
 - b) Zihni özellikleri
 - c) Sosyal özellikleri
 - d) Duyusal özellikleri
 - e) Kişilik açısından gelişimsel özellikler.
- G. Özel eğitimleri,
- H. Ülkemizde olağanüstü yetenekle ilgili mevzuat ve eğitim kurumları.

Yetişkinler Psikolojisi

(Seçmeli, Haftada 2 Saat)

Amaçlar:

Öğrencilere;

- A. Yetişkinlik özelliklerini öğretmek,
- B. Kendilerini tanıma fırsatı vererek, yetenekleri ve alışkanlıkları hakkında objektif düşünmeye yöneltmek,

- C. Özel ve mesleki hayatlarında başkaları ile olan ilişkilerinde daha anlayışlı ve etkili olmalarını sağlayacak bilgi ve yetenekleri kazandırmaktır.

Ders Konuları:

1. Yetişkinler Psikolojisinin Alanı ve Önemi,
2. Yetişkinlik Öncesi Yıllar,
3. Yetişkinlik Hayatının Özellikleri:
 - A. Bedeni değişmeler,
 - B. Zihni değişmeler,
 - C. Öğrenme ve öğrenme materyali,
 - D. Sosyal, manevi-ahlaki ve dini özellikler,
 - E. Heyecan özellikleri(yetişkinlerde korku ve endişeler),
4. Yetişkinlerin Sosyal Çevreye Uyumları:
 - A. Aile hayatına uyum,
 - B. İş hayatına uyum,
 - C. Sosyal faaliyetlere katılma.
5. Yetişkinlerde Yaratıcılık ve Verimlilik,
6. Yaşlılık ve Problemleri:
 - A. Emeklilik,
 - B. Yaşlı hastalıkları,
 - C. Yaşlılık sigortaları,
 - D. Yaşlıların bakımı,
 - E. Yaşlılık ve boş zaman faaliyetleri.

4.2.2 1957 ve 1968 Yılları Türk Dili ve Edebiyatı ders içerikleri

4.2.2.1 1957 Yılı Türk Dili ve Edebiyatı. 1957 yılında Türk Dili ve Edebiyatı

bölümünün ders içerikleri verilmiştir. Ancak o yıl bu bölüm için öğretim programı

hazırlanmamıştır. En son hazırlanan öğretim programı 1955 yılına aittir. 1955 yılı Türkçe Bölümü öğretim programı tablo 8’de verilmiştir (Tebliğler Dergisi, 1955).

Tablo 8

Türkçe Şubesi Öğretim Programı 1955

Dersler	1.Sınıf	2.Sınıf
1.Türk Dili ve Edebiyatı	8	8
2.Tarih	5	6
3.Coğrafya	6	5
4.Yurttaşlık Bilgisi	3	1
5.Yazı	2	-
6.Devrim Tarihi	-	2
7.Eğitim Psikolojisi	3	2
8.Genel Öğretim Metodu	1	2
9.Değerlendirme	-	2
10.Seminer ve Uygulama	4	4
Toplam	32	32

Amaçlar ve Açıklamalar

Bu dersin amacı öğretmen adaylarına Türkçe dersinin amaçlarını ve yöntemlerini kavratılmak olarak belirtilmiştir. Bu dersi okutabilecek bilgi ve mesleki formasyonu öğretmen adaylarına verebilmek de amaçlanmıştır. Genel olarak 1.Sınıf öğretmen adayları için bilgi eksiklerini tamamlanması önemli görülürken, 2.sınıfta ise bu dersi okutma yeteneğini kazandırmak daha önemli hale gelmiştir. Ayrıca yine tek çalışma yanında grup çalışmalarına da yer verilmiştir. Öğretmen adaylarına kendi düşünce ve görüşlerinin değil, klasik ve ortak olan değerlerin kazandırılması gerektiği vurgulanmıştır. Ders ile ilgili konulara da yer verilmiştir. Bunlar:

Okuma Ders Konuları:**A. Metinler ve Bilgiler**

Nazım (Şiir) ve nesir (düzyazı) gibi konuları kavratmak, şiir, roman, destan gibi edebi türleri ve bilgileri kazandırmak, çeşitli dönemlere ait edebi parçalar ve klasikler üzerinde çalışmalar yaptırmak ve şiirin yüksek sesle ve doğru bir biçimde okuma çalışmaları yaptırmak önemli konular arasındadır.

Notlar:

1. Edebi metinler belirtilen amaçları gerçekleştirilecek şekilde seçilmelidir.
2. Eski metinler öğrencilerin kolay bir şekilde anlayabileceği sadelikte olmalıdır.
3. Her ders yılının başında öğrencilere eski yıllardaki öğrendikleri bilgiler kısaca verilir, bu süreç bittikten sonra sistemli bilgiler verilecektir.
4. Başlıca edebi türlere ve farklı zamanlardan seçilmiş edebi metinler üzerinde yapılan çalışmalar için daha geniş bir zaman ayrılmalıdır.

B. Okuma Tekniği

Burada önemli olan nelerin nasıl okunması gerektiğidir. İki çeşit okuma vardır. Birincisi sesli veya sessiz okuma, diğeri ise sürekli ve açıklamalı metinleri incelemedir. Diğer önemli olan mesele ise ortaokul ve öğretmen okulu 1.dönem okuma programlarının incelenmesi, ortaokul okuma kitaplarının incelenmesi, hem öğrencilere okutulacak metinlerin seçimi hem de seçilen metinlerin incelenmesi, metinler ile ilgili soruların nasıl ve ne ölçüde sıraya koyulacağı, metin çalışmalarında yaptırılacak kelime kazandırma, telaffuz, imla, noktalama gibi alıştırmaların hazırlanıp uygulanması ve bu faaliyetlerin öğretim süresinin nasıl planlanacağı, öğretmen adaylarının meslek kültürünü arttıracak eserlerin derste incelenmesi sınıfta üzerinde durulacak konular arasında olmalıdır.

Dil Bilgisi Ders Konuları

Çeşitli okullardan gelen öğrencilerin bilgilerini tazeleyici şekilde basit ve genel bir tekrar yaptıktan sonra cümle ve öğeleri hareket noktası kabul edilip, söz dizimi, kelime çeşitleri ve yapıları, sesbilgisi gibi konular üzerinde durulacaktır. Faydalanılacak metinler, okuma parçaları ile öğrenci yazılarıdır. Her öğrencinin elinin altında bir dilbilgisi kitabı bulundurması gerekir. Ayrıca ortaokul ve öğretmen okulu 1.dönem dilbilgisi programlarının incelenmesi, ortaokul dilbilgisi programlarının incelenmesi, dilbilgisi konularının ortaokul programlarına göre düzenlenmesi sınıfta üzerinde durulması gereken konular arasındadır.

Kompozisyon Ders Konuları

A. Sözlü

Konuşma; bir olay, tiyatro, film ya da kitap hakkındaki bilgileri, izlenimleri anlatmaktır. Bu münazara, münakaşa ve konferans şeklinde olabilir.

B. Yazılı

Cümle, paragraf, plan çalışmaları (Okuma ile kaynaştırılacak)

1. Not alma, özet çıkarma, fişler (Okuma ile kaynaştırılacak)
2. Sınav sorularının cevaplandırılması, çeşitli mektuplar, raporlar hikaye denemeleri;
bir türden başka türe çevirmeler,

İkinci sınıfta ayrıca şu konular üzerinde durulacaktır:

1. Ortaokul ve öğretmen okulu 1.dönem kompozisyon programlarının incelenmesi,
2. Öğrencilere verilecek yazı konularının tespitinde dikkat edilecek konularla ilgili çalışmalar ve uygulamalar,
3. Yazı konularının öğrencilere verilmesi (Bunun için yaptırılacak gözlem, araştırma ve planlamalar vb.),
4. Öğrenci durumlarının düzeltilmesi,

5. İmla esasları ve öğrenci durumları üzerinde imla düzenlemeleri (İmla Kılavuzuna göre).

Pedagoji Bölümü Çocuk Edebiyatı Bölümü

1.ve 2. dönemlerde haftada 1 saat olarak yer almaktadır. Çocuk Edebiyatı derslerinin amacı, okuma zevkini okul öncesinde ve okul süresi içinde çocuklara aşılabilmesi için faydalanılacak materyali tanıtmak, bundan faydalanmalarını sağlamak ve öğretmen adaylarını bu alanda yetkili kılmaktır. Üzerinde durulacak konular şu şekilde belirtilmiştir:

1. Okul öncesinde okumaya hazırlanmasında faydalanılacak materyal ve bu materyalin amaca uygun olarak kullanılmasıyla ilgili çalışmalar (masal, hikaye anlatma, tekerlemelerden faydalanma),
2. İlkokul sınıflarındaki öğrencilere okuma zevkini vermek için faydalanılacak materyalin tespiti. Birkaç çocuk metni üzerinde değerlendirme çalışmaları,
3. Başka çocuk edebiyatı türlerinden örnekler,
4. Yaşlara göre okuma eğilimleri,
5. Çocuklarda okuma zevkinin geliştirilmesi amacıyla anne baba, okul ve hükümet teşkilatı arasında işbirliği sağlanması. Sınıf, okul ve çocuk kitaplarının çalışma tarzlarıdır.

4.2.2.2 1968 Yılı Türkçe bölümü. 1968 yılı Türkçe Bölümü öğretim programı tablo 9'da verilmiştir (Tebliğler Dergisi, 1968).

Tablo 9

Türkçe Şubesi Öğretim Programı 1968

Dersler	1.Sınıf	2.Sınıf	3.Sınıf
1.Türkçe-Kompozisyon	2	2	2
2.Türkçe Dil Bilgisi	3	3	2
3.Edebiyat Bilgileri	2	2	-
4.Eski Türk Edebiyatı	4	3	2

5.Yeni Türk Edebiyatı	4	4	3
6.Halk Edebiyatı	-	2	2
7.Batı Edebiyatı	2	2	2
8.Türk Tarihi	2	2	2
9.Sanat Tarihi	2	2	2
10.Yazı	2	-	-
11.Seminer	2	2	2
12.Özel Öğretim Metodu ve Uygulama	-	-	3
Toplam	25	24	22
Meslek Dersleri:			
13.Eğitim Psikolojisi	3	-	-
14.Ruh Sağlığı ve Rehberlik	-	2	
15.Ölçme Değerlendirme	-	-	2
16.Eğitim Sosyolojisi	-	2	-
17.Genel Öğretim Bilgisi	-	-	2
18.Türk Devrim Tarihi	-	-	2
19.Yabancı Dil	4	4	4
Genel Toplam	32	32	32

A. Kompozisyon

I. Sınıf (Haftada 2 Saat)

1.Kompozisyona Giriş:

A. Kompozisyon:

- a) Konusu,
- b) Materyali (Kelime, cümle, paragraf),
- c) Çeşitleri,
- d) Kuralları.

B. Kompozisyonda Konu:

- a) Konu,

b) Konunun sınırlandırılması,

c) Konu alanları.

C. Konu İle İlgili Materyallerin Toplanması ve Değerlendirilmesi:

a) Kaynaklar,

b) Kitaplardan faydalanma,

c) Materyallerin seçilmesi ve düzenlenmesi,

d) Ödevin yazılması ve düzeltilmesi,

e) Öğretmenin ödevleri yanlışları düzeltmek için kullandığı işaretler, terimler.

D. Kelime:

a) Anlamı,

b) Kelimelerin anlamlarına ve cinslerine göre çeşitleri,

c) Kullanışta uygun kelimeyi seçerken dikkat edilecek ilkeler,

d) Kelimelerin imlaları ile ilgili başlıca kurallar.

E. Cümle:

a) Cümle çeşitleri,

b) Cümle çeşitlerinin anlatımda kullanış yerleri,

c) Bir hükmü başka yollardan anlatma,

d) Cümle bozuklukları; çeşitleri, bozuk cümleleri düzeltme çalışmaları,

e) Cümlede noktalama işaretleri.

F. Paragraf:

a) Yapısı ve görevi,

b) Çeşitleri (anlatma, tasvir, iddia-ispate paragrafları) ve özellikleri,

c) Anlatımda ana fikri ve yardımcı fikri belirten paragraflar arasındaki ilişki.

G. Plan:

a) Planın anlatımdaki amacı ve faydaları,

- b) Plan çeşitleri,
- c) Plan hazırlarken dikkat edilecek hususlar,
- d) Planla anlatım arasındaki ilişki,
- e) Bir yazının, bir konuşmanın, bir eserin planının çıkarılması,
- f) Bir eserin içindekiler tablosu ile planı arasındaki ilişki.

H. Not alma:

- a) Önemi ve faydaları,
- b) Örnekler üzerinde incelemeler,
- c) Bir eserden not alma,
- d) Kupür biriktirme ve kupür düzenleme,
- e) Fiş çıkarma ve fişleri düzenleme.

İ. Özet çıkarma:

- a) Önemi ve faydası,
- b) Örnekler üzerinde inceleme,
- c) Çeşitli yazılar üzerinde özetleme çalışmaları.

II. Sınıf (Haftada 2 Saat)

2. Kompozisyon Çeşitleri:

A. Tasvir:

- a) Çeşitleri,
- b) Örnekler üzerinde çalışmalar,
- c) Başarılı bir tasvir için dikkat edilecek hususlar.

B. Hikaye etme:

- a) Örnekler üzerinde çalışmalar,
- b) Dikkat edilecek hususlar,

C. İddia-İspat Yazıları:

- a) Örnekler üzerinde çalışmalar,
- b) Dikkat edilecek hususlar.

D. Bir hikayenin piyes haline sokulması ve oynanması ile ilgili çalışmalar.

E. Rapor:

- a) Çeşitleri,
- b) Hazırlanması,
- c) Sınıfa sözlü olarak sunma,
- d) Üzerinde çalışmalar.

F. Mektup yazma:

- a) Çeşitleri, faydaları ve özellikleri,
- b) Örneklerin gözden geçirilmesi,
- c) Uygulama çalışmaları.

G. Karşılıklı konuşma:

- a) Görgü ile ilgili kurallar,
- b) Yazılı anlatımda karşılıklı konuşma,
- c) Örneklerin incelenmesi,
- d) Uygulama çalışmaları.

H. Haber:

- a) Örnekler üzerinde çalışmalar,
- b) Yazmada dikkat edilecek hususlar.

İ. Çeşitli konularda açık oturum, münazara, konferans düzenlenmesi, idare edilmesi, meclis müzakere usulleri.

J. İlan ve reklam hazırlama çeşitleri.

NOT: Bu sınıfta da geçen yılın üzerinde durulan konularına gerektikçe yer verilecektir.

III. Sınıf (Haftada 2 Saat)

3. Kompozisyon Çeşitleri (devam)

A. İşle ilgili konular:

- a) Konuşmalar (mülakat, savunma, iş isteme, telefon görüşmeleri gibi),
- b) Yazışmalar (dilekçe, iş isteme, genelge, savunma gibi).

B. Metinlerin değerlendirilmesi:

- a) Bir atasözü veya özdeyişin,
- b) Bir nesir veya nazım parçasının,
- c) Bütün bir eserin sözlü ve yazılı olarak çeşitli yönlerden çözümlenmesi ve eleştirilmesi
(dil ve anlatım, sosyal ve felsefi akımlarla ilişki, sanat değeri gibi).

C. Sohbet:

- a) Örnekler üzerinde çalışmalar,
- b) Yazma çalışmaları.

D. Makale ve deneme:

- a) Önemi ve özellikleri,
- b) Örnekler üzerinde çalışmalar,
- c) Yazma çalışmaları.

E. İnceleme ödevlerinin hazırlanması ile ilgili çalışmalar:

- a) Konuyu tespit etme,
- b) İnceleme ve araştırma esasları,
- c) Bibliyografya tesbiti,
- d) Ödevlerin tesbiti.

NOT: Bu sınıfta da geçen yıl üzerinde durulan konulara gerektiğçe yer verilecektir.

B. Türk Dil Bilgisi

I. Sınıf (Haftada 3 Saat)

1.Giriş, Dil:

A. Dilin niteliği:

- a) Dilin tarifi,
- b) Dillerin doğuşuyla ilgili genel bilgiler,
- c) Yeryüzünde diller ve bunların arasında Türkçe'nin yeri ve özelliği,
- d) Konuşma ve yazı dili arasında farklar.

B. Türk dili ve gelişmesi:

- a) Yeryüzünde Türkçe'nin dağılışı,
- b) Türk lehçe ve şivelerin sınıflandırılması,
- c) Türk dilinin bugünkü varlığı (lehçe ve şiveler bakımından),
- d) Türk yazı dilinin tarihi gelişimi,
- e) Başlıca yazı sistemleri ve Türklerin kullandığı yazılar ve bugünkü yazı sistemimizin özellikleri.

2.Türk Dil Bilgisi:

A. Dilbilgisi ve bölümleri:

- a) Ses bilgisi (Fonetik),
- b) Kelime (şekil) bilgisi (Morfoloji),
- c) Cümle bilgisi "söz dizimi" (Sentaks),
- d) Anlam bilgisi (Semantik).

B. Cümle bilgisi (Söz dizimi):

- a) Cümlenin unsurları (öğeleri):
 - a. Temel unsurlar (öğeler): Yüklem, özne.

- b. Yardımcı Unsurlar veya cümlenin tamamlayıcıları: Nesne, dolaylı tümleç ve zarf tümleci.

C. Kelime grupları:

- a) Tekrarlar (ikizlemeler) grubu,
- b) Bağlama grubu,
- c) Sıfat tamlaması,
- d) İyelik grubu ve isim tamlaması,
- e) Aitlik grubu,
- f) Birleşik isim,
- g) Birleşik fiil,
- h) Ünvan grubu,
- i) Ünlem grubu,
- j) Sayı Grubu,
- k) Edat grubu,
- l) İsnat grubu,
- m) Fiil grubu,
- n) Ortaç grubu,
- o) Zarf-fiil grubu,
- p) Kısaltma grubu.

D. Cümle çeşitleri:

- a) Unsurların (öğelerin) dizilişine göre cümle çeşitleri,
- b) Yüklemelerine göre cümle çeşitleri,
- c) Anlamaların göre cümle çeşitleri,
- d) Yapılarına göre cümle çeşitleri.

II. Sınıf (Haftada 3 Saat)

3.Kelime (Şekil) Bilgisi:

A. Kelimeler:

- a) Yapı bakımından kelimeler,
- b) Anlam bakımından kelimeler.

B. Anlam ve yapı bakımından kelimeler:

- a) İsimler,
- b) Fiiller,
- c) Edatlar.

C. İsimlerin çeşitleri ve yapıları:

- a) İsimler ve yapıları,
- b) Sıfatlar ve yapıları,
- c) Zarflar ve yapıları,
- d) Zamirler ve yapıları.

D. Fiiller ve yapıları:

- a) Geçişli ve geçişsiz fiiller,
- b) Fiil çekimi:
 - a. Basit çekim,
 - b. Birleşik çekim.
 - c. Katmerli birleşik fiil.

c) Yapıların göre fiiller:

- a. Basit fiiller,
- b. Türemiş fiiller,
- c. Birleşik fiiller.

E. Edatlar ve yapıları

NOT: Dilimizde en çok kullanılan Arapça ve Farsça asıllı kelimelerin kurallarına ilgili konulara da yer verilecektir.

III. Sınıf (Haftada 2 Saat)

4.Ses Bilgisi:

A. Sesin meydana gelişi:

- a) Türkçe'deki sesler, harfler ve nitelikler,
 - a. Vokaller (sesliler),
 - b. Konsonanlar (sessizler).

B. Seslerin birleşmesi:

- a) Hece ve yapısı,
- b) Türkçe'nin heceleri,
- c) Türkçe kelimelerin başlıca ses olayları ve özellikleri.

C. Dilimizde başlıca ses değişimleri,

D. Seslerin benzeşmesi:

- a) Büyük ses uyumu ve önemi,
- b) Küçük ses uyumu ve önemi,
- c) Seslilerle sessizlerin benzeşmesi,
- d) Sessizlerin benzeşmesi.

E. Vurgu

F. Tonlama

G. Noktalama işaretleri ve imla kuralları

5.Anlam Bilgisi (Semantik):

A. Kelime ve kavram

B. Kelimelerin anlam değerleri:

- a) Kelimelerin (isimlerin) anlam değiştirmeleri,

- b) Kelimelerin (isimlerin) iğreti anlamda kullanılması,
 - a. Anlam genişlemesi,
 - b. Anlam daralması,
 - c. Anlam kayması (başka anlama geçiş).

C. Rumuzlu atasözler

D. Rumuzlu deyimler ve argo

E. Kelimelerde anlam benzerliği ve farklılığı,

- a) Eş anlamlı ve yakın anlamlı kelimeler,
- b) Çok anlamlı kelimeler,
- c) Zıt anlamlı kelimeler,
- d) Eş sesli veya eş okunuşlu isimler.

C. Edebiyat Bilgisi

I. Sınıf (Haftada 2 Saat)

1.Edebiyat Bilgilerine Giriş:

A. Edebiyat hakkında genel bilgiler:

- a) Edebiyat sözünün çeşitli anlamları,
- b) Edebiyat tanımı,
- c) Edebiyatın güzel sanatlar arasındaki yeri ve önemi,
- d) Edebiyatın toplum hayatıyla ilişkileri.

B. Edebiyatın anlatım yolları:

a) Nesir:

- a. Nesrin tanımı
- b. Türk edebiyatının tarihi gelişimi içinde nesrin özellikleri ve çeşitleri (Halk nesri, divan nesri, yeni nesir, süslü nesir).

b) Nazım:

- a. Tarifi ve unsurları,
 - b. Türk edebiyatının tarihi gelişimi içinde vezinler ve bu vezinlerden çeşitli örnekler (hece vezni, aruz vezni),
 - c. Kafiye (kafiye çeşitleri, eski ve yeni kafiye anlayışı)
- c) Şiir:
- a. Tarifi,
 - b. Türk edebiyatının tarihi gelişimi içinde şiir türleri ve örnekler (lirik, epik, didaktik, pastoral şiirler).
- C. Anlatım çeşitleri:
- a) Söz sanatları (Benzetme, istiare ve çeşitleri, mecaz-i mürsel, kinaye, cinas, tevriye, teşhis, intak ve tenasüp).
- D. Üslup ve üslup hakkında çeşitli görüşler.

NOT: Bu konuda verilecek bilgiler örnekler üzerinden uygulamalı olacaktır.

II. Sınıf (Haftada 2 Saat)

2.Edebi Türler:

A. Tiyatro:

- a) Tarifi ve niteliği,
- b) Gelişimi ve çeşitleri (Trajedi, komedi, dram, fars, müzikli tiyatro).

B. Roman ve hikaye:

- a) Tarifi,
- b) Konularına ve edebi akımlara göre çeşitleri (tarihi roman, töre romanı, sosyal roman, psikolojik roman, macera romanı, romantik roman, realist roman, natüralist roman gibi.)

C. Makale, deneme, sohbet, fıkra ve eleştirme türleri:

- a) Tarifleri ve konuları,

- b) Özelliklerine göre örnekler,
- c) Tarihi gelişimleri.

D. Tarih, biyografi, bibliyografi, monografi, hatıra, mektup, gezi, hitabet türleri:

- a) Tarih,
- b) Özelliklerine göre örnekler,
- c) Tarihi gelişimleri.

NOT: Edebi türler üzerinde bilgiler de Türk ve Batı Edebiyatı örneklerine dayanılarak verilecektir.

D. Eski Türk Edebiyatı

I. Sınıf (Haftada 4 Saat)

1.Eski Türk Edebiyatının Kaynakları:

- A. Türk edebiyatının devrelere bölünmesi,
- B. Türklerin İslam dinini kabulünden önceki Türk lehçelerine toplu bakış,
- C. Türklerin İslam dinini kabulünden önceki Türk Edebiyatı:
 - a) Sözlü edebiyat:
 - a. Türk destanları (Oğuz Kağan Destanı, Ergenekon Destanı),
 - b. Diğer sözlü edebiyat ürünleri.
 - b) Yazılı edebiyat (Köktürk Yazıtları, Uygur metinlerden örnekler),
 - c) İncelenen örneklere göre bu edebiyatın değerlendirilmesi.

2.İslam Medeniyeti Etkisinde Türk Edebiyatı:

- A. Türklerin İslam dinini kabulünden sonraki Türk lehçelerine toplu bakış,
- B. Türklerin İslam dinini kabulünden sonraki Türk Edebiyatının ilk ürünleri ve yazarlar:
 - a) Divan-ı Lügatit Türk,
 - b) Kutadgu Bilig,
 - c) Atabetü'l Hakayık,

C. Tasavvuf ve tasavvufun Türkler arasında yayılışı (Ahmet Yesevi ve Divan-ı Hikmet'ten örnekler).

D. 13.Yüzyılda Anadolu'da Türk edebiyatı:

- a) Divan edebiyatının Halk edebiyatından farklı nitelikte ortaya çıkışı,
- b) Hoca Dehhani, Mevlana, Sultan Veled, Şeyyat Hamza, Yunus Emre'den örnekler.

II. Sınıf (Haftada 3 Saat)

3.14. Yüzyılda Türk Edebiyatı: Tarih, Dil, Sanat ve Edebiyat Durumu:

A. Tasavvuf edebiyatı,

- a) Aşık Paşa,
- b) Nesimi,

C. Divan edebiyatı,

- a) Ahmedi,
- b) Kadı Buhaneddin.

4. 15.Yüzyıl Türk Edebiyatı: Tarih, Dil, Sanat ve Edebiyat Durumu:

A. Dini edebiyat:

- a) Süleyman Çelebi.

B. Divan edebiyatı:

- a) Şeyhi,
- b) Necati,
- c) Ahmet Paşa,
- d) Ali Şir Nevai.

C. Nesir:

- a) Sina Paşa,
- b) Aşık Paşa Zade.

5. 16.Yüzyılda Tür Edebiyatı: Tarih, Dil, Sanat ve Edebiyat Durumu:

A. Divan Edebiyatı:

- a) Fuzuli,
- b) Baki,
- c) Ruhi.

B. Nesir: Nefahat-ül Üns'den, Babürname'den, Tezkire ve Tarihlerden örnekler.

III. Sınıf (Haftada 2 Saat)

6.17.Yüzyılda Türk Edebiyatı: Tarih, Dil, Sanat ve Edebiyat Durumu:

A. Divan Edebiyatı:

- a) Şeyhülislam Yahya,
- b) Nef'i,
- c) Naili,
- d) Nabi.

B. Nesir:

- a) Evliya Çelebi,
- b) Katip Çelebi.

7. 18.Yüzyılda Türk Edebiyatı: Tarih, Dil, Sanat ve Edebiyat Durumu:

A. Divan edebiyatı:

- a) Nedim,
- b) Şeyh Galip,
- c) Keçecizade İzzet Molla.

B. Nesir: Naima tarihinden sefaretnamelerden örnekler.

8.19.Yüzyılda Türk Edebiyatı: Tarih, Dil, Sanat ve Edebiyat Durumu:

A. Divan edebiyatının son dönemi,

- a) Tanzimat'tan sonra eskiyi yaşatma çabaları,
- b) Eski-yeni tartışmasına genel bir bakış.

E. Yeni Türk Edebiyatı

I. Sınıf (Haftada 4 Saat)

1. Tanzimat

- A. Batılılaşmayı gerektiren tarihi ve kültürel sebepler,
- B. Tanzimat ve Tanzimat Fermanı'nın önemi,
- C. Tanzimat'ın sosyal ve sanat hayatımızdaki rolü,
- D. Tanzimat edebiyatının genel özellikleri.

2. Tanzimat Şair ve Yazarları:

- A. Tanzimat'ın birinci devre şair ve yazarları:
 - a) Şinasi,
 - b) Ziya Paşa,
 - c) Namık Kemal,
 - d) Ahmet Mithat Efendi.
- B. Tanzimat'ın ikinci devre şair ve yazarları:
 - a) Recaizade Mahmut Ekrem,
 - b) Abdülhak Hamit Tarhan,
 - c) Yenilik edebiyatına karşı tutum: Muallim Naci.
- C. Geçiş devresi yazarları:
 - a) Sami Paşazade Sezai,
 - b) Nabizade Nazım.
- D. Tanzimat'ta Türkçülük hareketleri:
 - a) Ahmet Vefik Paşa,
 - b) Şemseddin Sami.

NOT: Özellikle metinlerden hareket edilerek eserler üzerinde durulacaktır.

II. Sınıf (Haftada 4 Saat)

3. Servet-i Fünun Edebiyatı (Edebiyat-ı Cedide):

- A. I.Meşrutiyet ile II.Meşrutiyet arası dönemlerin siyasi ve kültürel görünüşü,
- B. Servet-i Fünun Edebiyatı'nın kuruluşu, gelişimi, dağılışı ve şekil özellikleri,
- C. Servet-i Fünun Edebiyatının şair ve yazarları:
 - a) Tevfik Fikret,
 - b) Cenap Şahabeddin,
 - c) Halit Ziya Uşaklıgil,
 - d) Mehmet Rauf,
 - e) Süleyman Nazif,
 - f) Hüseyin Cahit Yalçın.
- D. Servet-i Fünun dışında kalan yazarlar:
 - a) Hüseyin Rahmi Gürpınar,
 - b) Ahmet Rasim.

4. II. Meşrutiyet Dönemi Edebiyatı:

- A.1908 Devrimi (II. Meşrutiyet) oluşu, özellikleri, getirdikleri,
- B.1908 sonrası fikir akımları Milliyetçilik-Türkçülük-İslamcılık,
- C. Servet-i Fünun Edebiyatı'nın sürdürülme çabaları: Fecr-i Ati,
- D. Milli Edebiyat akımı:
 - a) Ziya Gökalp,
 - b) Ömer Seyfettin,
 - c) Ali Canip Yöntem,
 - d) Hamdullah Suphi Tanrıöver,
 - e) Fuat Köprülü,
 - f) Mehmet Emin Yurdakul,

g) Ahmet Hikmet Müftüoğlu.

E. İslamcılık ve İslam birlikçiliği düşünce ve görüş: Mehmet Akif Ersoy,

F. Şiirde sanatı esas alanlar:

a) Ahmet Haşim,

b) Yahya Kemal Beyatlı.

III. Sınıf (Haftada 3 Saat)

5. II. Meşrutiyet'ten Cumhuriyet'e Geçiş Dönemi Edebiyatı:

A.1.Dünya Savaşı Mütareke yılları ve devamı:

a) Yakup Kadri Karaosmanoğlu,

b) Halide Edip Adivar,

c) Refik Halit Karay.

6. Cumhuriyet Dönemi Edebiyatı:

A. Nesir:

a) Falih Rıfkı Atay,

b) Reşat Nuri Güntekin,

c) Memduh Şevket Esendal,

d) Peyami Safa.

B. Nazım:

a) Hecenin 5 şairi (özellikle Faruk Nafiz Çamlıbel),

b) Yedi Meşaleciler,

c) Ahmet Kutsi Tecer,

d) Ahmet Hamdi Tanpınar.

7. Çağdaş Edebiyat:

A. Nesir:

a) A. Şinasi Hisar,

- b) Nurullah Ataç,
- c) Sait Faik Abasıyanık.

B. Nazım:

- a) Ahmet Muhip Dıranas,
- b) Cahit Sıtkı Tarancı,
- c) Orhan Veli Kanık,
- d) Osman Saba,
- e) Fazıl Hüsnü Dağlarca,
- f) Cahit Külebi,
- g) Behçet Necatigil.

8. Atatürk ve Nutuktan Seçmeler.

F. Halk Edebiyatı

II. Sınıf (Haftada 2 Saat)

1. Folklor ve Halk Edebiyatı:

- A. Folklor,
- B. Türk edebiyatının folklor ile ilişkileri.

2. Halk Edebiyatının Kaynakları:

- A. Türk destanı hakkında genel bilgiler,
- B. Destanlarda Türklerin İslam dinini kabulünden önceki halk hayatından gelen ve İslam inançlarıyla ilgili özellikleri
- C. Orhun metinlerinde atasözleri ve halk deyimleri.

3. Halk Şiiri:

- A. Halk şiirinde şekil, konu ve türler,
- B. 18. Ve 19. Yüzyıllarda:
 - a) Yunus Emre,

- b) Aşık Paşa,
- c) Hacı Bayram-ı Veli,
- d) Eşrefoğlu.

4. Halk Hikayeleri ve Masallar:

- A. Dede Korkut Hikayeleri ve masallardan seçmeler,
- B. Masallar hakkında genel bilgi.

III. Sınıf (Haftada 2 Saat)

5. Anonim Halk Edebiyatı:

- A. Tarifi, derleme ve inceleme metotları,
- B. Atasözleri, bilmeceler, tekerlemeler üzerinde çalışmalar,
- C. Halk türküleri, ve maniler.

6. Halk Şiirinin Devamı:

A. 16. Ve 17. Yüzyıllarda halk şiiri:

- a) Köroğlu,
- b) Öksüz Dede,
- c) Karacaoğlan,
- d) Gevheri,
- e) Aşık Ömer.

B. 18., 19., 20. Yüzyıllarda halk şiiri:

- a) Erzurumlu Emrah,
- b) Dertli,
- c) Bayburtlu Zihni,
- d) Seyrani,
- e) Dadaloğlu,
- f) Ruhsati,

- g) Sümmani,
- h) Celali,
- i) Kağızmanlı Hıfzı,
- j) Yusufelili Huzuri
- k) Aşık Veysel.

7. Halk Hikayeleri ve Halk Fıkraları:

A. Halk hikayelerinden örnekler:

- a) Köroğlu hikayeleri,
- b) Kerem ile Aslı,
- c) Tahir ile Zühre,
- d) Aşık Garip,
- e) Emrah ile Süleyman hikayesi.

B. Halk fıkraları:

- a) Nasreddin Hoca fıkraları ve özellikleri,
- b) Nasreddin Hoca fıkralarında halk hayatının izleri.

8. Halk Oyunları:

- A. Karagöz,
- B. Orta Oyunu,
- C. Meddah.

G. Batı Edebiyatı

I. Sınıf (Haftada 2 Saat)

1. Grek Edebiyatına Toplu Bakış:

- A. Grek destanından seçmeler,
 - a) Homeros.
- B. Grek Tragediasından seçmeler:

a) Aiskhylos,

b) Sophokles,

c) Euripides.

C. Grek Komedyasından seçmeler:

a) Aristophanes.

D. Grek Felsefesinden seçmeler:

a) Eflatun.

2. Latin Edebiyatına Toplu Bakış:

A. Plautus,

B. Vergilius,

C. Cicero,

D. Seneca'dan seçmeler.

3. İtalya Edebiyatı: Divinia Komedia,

4. İspanyol Edebiyatı: Cervantes (Don Kişot).

II. Sınıf (Haftada 2 Saat)

5. 17. Yüzyıl Fransız Edebiyatına Toplu Bakış: Rabelais, Montaigne.

6. 17.Yüzyıl İngiliz Edebiyatına Toplu Bakış: Chaucer, Shakespcare.

7. 17.Yüzyıl Fransız Klasik Edebiyatına Toplu Bakış:

A. Descartes,

B. Corneille,

C. Racine,

D. Moliere,

E. La Fontaine'den seçmeler.

8. 18.Yüzyıl Fransız Edebiyatına Toplu Bakış:

A. Büyük düşünürlerden seçmeler:

- a) Montesquie,
- b) Voltaire,
- c) Rousseau.

1. 18.Yüzyıl İngiliz Edebiyatına Toplu Bakış:

- A. Defeo,
- B. Swift,
- C. Scott'dan seçmeler.

10. 18.Yüzyıl Alman Edebiyatına Toplu Bakış:

- A. Lessing,
- B. Goethe,
- C. Schiller'den seçmeler.

III. Sınıf (Haftada 2 Saat)

11. 19.Yüzyıl Fransız Edebiyatına Toplu Bakış:

- A. Büyük romantik yazarlardan seçmeler:
 - a) Chatcaubriand,
 - b) Lamartinc,
 - c) Hugo,
 - d) Vigny,
 - e) Musset.
- B. Romanda Realizme Doğru:
 - a) Stendhal,
 - b) Balzac'dan seçmeler.
- C. Roman da ve hikaye de realizm ve naturalizm:
 - a) Flaubert,
 - b) Zola,

- c) Maupassant,
- d) Daudet'ten seçmeler.

D. Panasion ekol:

- a) Gauhier,
- b) Baudeleire'den seçmeler.

E. Şiirde sembolizm:

- a) Mallarme,
- b) Verlaine,
- c) Rimbaud'dan seçmeler.

7. 19.Yüzyıl Rus Edebiyatına Toplu Bakış:

- A. Dostoyevski,
- B. Tolstoy'dan seçmeler.

8. 19.Yüzyıl İngiliz ve Amerikan Edebiyatına Toplu Bakış:

- A. Byron,
- B. Dickens,
- C. Poe'dan seçmeler.

9. 19.Yüzyıl Alman Edebiyatına Toplu Bakış:

- A. Schlegel Kardeşler,
- B. Novalis'den seçmeler.

H. Türk Edebiyatı

I. Sınıf (Haftada 2 Saat)

1. Giriş: Türk Tarihi ve Kaynakları:

- A. Orta Asya'da ilk medeniyetler,
- B. Türklerin anayurdu,
- C. Türk-Hun İmparatorluğunun siyasi tarihi:

- a) Türk-Hun İmparatorluğu'nun siyasi tarihi,
- b) Türk Hunlarının medeniyeti.

D. Batı Hunları ve Avrupa'ya akınları.

2. Büyük Türk-Hun İmparatorluğunun Parçalanmasından Sonra Anayurtta Kurulan Türk Devletleri:

A. Göktürk İmparatorluğu:

- a) Göktürklerin siyasi tarihi, Kutluk devleti,
- b) Göktürk medeniyeti (Özellikle Orhun Yazıtları üzerinde durulacaktır.)

B. Uygur Devleti:

- a) Uygurların siyasi tarihi,
- b) Uygur medeniyeti.

3. Türklerin İslam Dinini Kabul Etmeleri ve Müslüman-Türk Devletleri:

A. İslamiyete toplu bakış,

B. Türklerin Müslüman olmaları ve İslam kültür ve medeniyetindeki rolleri:

a) Karahanlılar:

- a. Karahanlıların siyasi tarihleri,
- b. Karahanlıların medeniyeti,

C. Samanoğulları ve medeniyetleri,

D. Gazneliler:

- a) Siyasi tarihleri,
- b) Gaznelilerin medeniyeti.

E. Çeşitli bölgelerde Oğuzlar:

- a) Putperest Oğuzlar,
- b) Hıristiyan Oğuzlar,
- c) Müslüman Oğuzlar.

F. Büyük Selçuklu imparatorluğunun kurulması, genişlemesi, yıkılması ve medeniyeti.

I. Türkiye Tarihi

II. Sınıf (Haftada 2 Saat)

4.Giriş: Türkiye Tarihinin Kaynakları:

- A. Anadolu'nun Türkler tarafından fethi hareketine toplu bakış,
- B. Anadolu Selçuklu Devleti,
- C. Anadolu'nun dini ve sosyal bünyesinin değişmesi,
- D. 18.Yüzyılda Anadolu kültür hayatına toplu bakış.

5. Osmanlı Devleti'nin Kuruluşu:

- A. 18.Yüzyıl sonunda Anadolu'nun siyasi durumu,
- B. Osmanlı Türklerinin Anadolu'ya yerleşip hükümet kurmaları,
- C. Osmanlıların Anadolu'da ilk fetihleri,
- D. Osmanlıların Rumeli'ye geçişleri: Rumeli'de fetihler ve savaşlar,
- E. Fetret devri ve Osmanlı devletinde birliğin yeniden kurulması,
- F. Anadolu ve Rumeli'de yeniden fetihler ve büyük meydan savaşları,
- G. İstanbul'un fethi ve fethin dünya tarihinde önemi,
- H. Kuruluş devrinde Osmanlı kültür ve medeniyeti.

III. Sınıf (Haftada 2 Saat)

6. Yükselme Devri (1453-1579):

- A. İstanbul'un fethinde 15.Yüzyıl sonuna kadar Osmanlı tarihine toplu bakış:
- B. Osmanlı-Safevi ilişkileri ve Çaldıran Savaşı,
- C. Osmanlıların Mısır'ı işgali ve hilafet meselesi,
- D. Kanuni Sultan Süleyman dönemi fetihleri ile Akdeniz'de Osmanlı hakimiyeti ve diğer deniz seferleri,
- E. Sokullu dönemi ve bu dönemde Osmanlı İmparatorluğu,

F. Yükselme döneminde Osmanlı kültür ve medeniyeti.

7. Duraklama Dönemi (15779-1699):

- A. Duraklamanın sebepleri,
- B. Bu devirde durumu düzeltmek isteyenler (Kuyucu Murat Paşa, Genç Osman, 4. Murat ve Köprülüler),
- C. Bu devirde Osmanlı kültür ve medeniyeti.

8. Gerileme ve Dağılma Dönemi:

- A. Lale devri ve özellikleri,
- B. Islahat hareketleri ve özellikleri (1.Mahmut, 3.Mustafa, 1.Abdülhamit devirleri),
- C. Islahat Hareketlerinin devamı (3.Selim ve 2.Mahmut),
- D. Milliyetçilik hareketleri sonunda bağlı milletlerin ayaklanmaları ve imparatorluktan ayrılmaları,
- E. Tanzimat ve Meşrutiyet devirleri olaylarına toplu bakış.

J. Sanat Tarihi

I. Sınıf (Haftada 2 Saat)

1. Sanat Tarihine Giriş:

- A. Sanatın kökenleri ve sanat hakkında toplu bakış,
- B. Tarih öncesi devirlerde sanat.

2. İlkçağ: İlk Medeniyetlerin Sanatları:

- A. İlk medeniyetlerin sanatına toplu bakış,
- B. Mısır sanatı,
- C. Ön-Asya sanatları:
 - a) Sümer sanatı,
 - b) Anadolu sanatları,
 - c) Asur sanatı,

- d) Pers sanatı.
- D. Türk sanatının en eski izleri,
- E. Ege bölgesi sanatları:
 - a) Girit (Minos) sanatı,
 - b) Miken sanatı.
- F. Yunan Sanatları:
 - a) Arkaik sanat,
 - b) Klasik sanat,
 - c) Hellenistik sanat.
- G. Etrüsk sanatı,
- H. Roma sanatı,
- İ. İlk Hıristiyan sanatı.

II. Sınıf (Haftada 2 Saat)

3. Orta Çağlarda Sanat:

- A. Bizans sanatı,
- B. Ortaçağ Batı Sanatı: Romen ve Gotik sanatları.
- C. Uzak-Doğu sanatları:
 - a) Çin sanatı,
 - b) Hint sanatı,
 - c) Japon sanatı.
- D. İslam sanatı,
- E. Türk sanatı (Selçuklu sanatı ve Osmanlı Türklerinin kuruluş devrine kadar sanatı),

4. Rönesanas:

- A. İtalya'da Rönesans,
- B. İtalya dışında (Avrupa'da) Rönesans.

III. Sınıf (Haftada 2 Saat)

5. Rönesans Sonrası Avrupa Sanatı:

- A. Manneerizm,
- B. Realizm ve Baroko
- C. Rokoko,
- D. Romantizm,
- E. Empresyonizm.

6. Modern Sanat: Başlıca Sanat Ekolleri ve Akımları,

7. 16.Yüzyıldan Zamanımıza Kadar Türk Sanatı.

K. Yazı

I. Sınıf (Haftada 2 Saat)

1. Temel Harflerle Yazı:

- A. Büyük temel harfler (2 saat),
- B. Küçük temel harfler (2 saat).

2. Bitişik Dik ve Eğik El Yazısı:

- A. Bitişik dik el yazısı büyük harfler (2 saat),
- B. Bitişik dik el yazısı küçük harfler (2 saat),
- C. Bitişik eğik el yazısı büyük harfler (2 saat),
- D. Bitişik eğik el yazısı küçük harfler (2 saat).

3. Groteks Yazıları:

- A. Ağzı düz yassı uçlar, satır çizgisine paralel tutularak yazılan:
- B. Ağzı düz yassı uçlar, harflerin bütün çubukları aynı genişlikte çıkarılacak şekilde tutularak yazılan (çevirme yazı):
 - a) Büyük harfler (2 saat),
 - b) Küçük harfler (2 saat),

- c) Unçiyal büyük harfler (2 saat),
- d) Unçiyal küçük harfler (2 saat).

4. Çeşitli Dekoratif Yazılar:

- A. Büyük harfler (4 saat),
- B. Küçük harfler (4 saat),
- C. Noyland (4 saat).

5. Antik Yazılar:

- A. Antik büyük harfler (2 saat),
- B. Antik küçük harfler (2 saat).

6. Kursif Yazılar:

- A. Gotik büyük harfler (2 saat),
- B. Gotik küçük harfler (2 saat),
- C. Afiş gotiği büyük harfler (2 saat),
- D. Afiş gotiği küçük harfler (2 saat).

7. Çeşitli Yazılarla Blok Hazırlıkları (4 saat).

NOT: Her yazı çeşidi üzerinde durduktan sonra, hemen o yazı ile hazırlanmak üzere, ders dışı ödevler verilmesi konusu devamlı olarak göz önünde tutulur.

L. Türkçe Özel Öğretim Metodu ve Uygulama

III. Sınıf (Haftada 3 Saat)

1. Türkçe Devriminin Kaynakları ve Bu Kaynaklarda Aranacak Özellikler:

- A. Ortaokul Türkçe ve Dilbilgisi ders kitaplarının incelenmesi:
 - a) Ortaokul Türkçe ve Dilbilgisi ders kitaplarının tanıtılması,
 - b) Ortaokul Türkçe ve Dilbilgisi ders kitaplarının birkaçı üzerinde sınıfça inceleme ve değerlendirme.
- B. Okuma derslerine yardımcı materyalin tanınması ve incelenmesi:

- a) Başlıca sözlük ve ansiklopedilerin tanıtılması,
 - b) Öğrencilere tavsiye edilebilecek serbest okuma materyalinin örnekleri üzerinde çalışmalar,
 - c) Sınıf ve okul kitaplığı düzenlemesi ile ilgili bilgiler.
- C. Sınıfta okunacak metinlerde aranacak nitelikler ve bu niteliklere uygun örnekler üzerinde çalışmalar.

2. Türkçe Öğretimi Bilgisi ve Uygulama:

A. Çeşitli metinlerin incelenmesi ile ilgili çalışmalar:

- a) Kelime açıklaması,
- b) Kelime çalışmalarını düzenleme,
- c) Öğrenci seviyesine uygun soru hazırlama,
- d) Plan yapma, özetleme çalışmaları,
- e) Dilbilgisi ile okuma konuları arasında bağlantı sağlama,
- f) Metinlerden faydalanarak sözlü ve yazılı anlatım çalışmalarına geçiş.

B. Dilbilgisi konularını işleme tekniği:

- a) Bir resmin sözle anlatımı,
- b) Çeşitli gözlem konuları üzerinde anlatım,
- c) Edebi eserler üzerinde ferdi ve grup çalışmalarının anlatımı ve değerlendirilmesi.

C. Sözlü, yazılı konu anlatımı:

- a) Konu kaynakları,
- b) Konu hazırlama ve sınıfa sunmada dikkat edilecek hususlar.

D. Ödevlerde aranacak nitelikler:

E. Yazılı anlatım ödevleri:

- a) Bu ödevlerde görülen yanlış çeşitleri,
- b) Bunlara karşı alınacak tedbirler,

c) Ortaokul öğrencilerinden alınacak ödev ve yoklama kağıtlarının düzeltilmesi ve değerlendirilmesi.

F. Yoklama soruları hazırlamada dikkat edilecek nitelikler.

G. Bir Türkçe dersinin planlanması, işleme ve aşamalarının tespiti.

H. Ortaokul sınıflarına ders dinleme ve verme ve bunları değerlendirme çalışmaları.

İ. Kültür kolu çalışma programlarının hazırlaması.

NOT 1: Yukarıda belirtilen konularla ilgili olarak, gerektiğinde ortaokul ve dengi okulların müfredat programlarının Türkçe ile ilgili kısımlarının gözden geçirilecek ve bunların değerlendirilmesine gidilecektir.

NOT 2: Bu dersin tek bir öğretmen tarafından yürütülmesi mümkün olduğu gibi, aynı zamanda enstitünün öğretim elemanlarının imkanlarına göre, üç ayrı öğretmen tarafından yürütülmesi de söz konusu olabilir. Bu durumda, programın ahengi bozulmamak ve öğretmenler arasında devamlı işbirliği kurulmak şartıyla, bu dersin bir saati okumaya, bir saati kompozisyona ve bir saati de dilbilgisine ayrılabilir.

1957 yılında Türkçe bölümü için oldukça genel içerikler verilmiştir. Bu nedenle 1968 yılı ile arasında büyük farklar görülmektedir. 1957 yılında sadece amaç, açıklama, Okuma Ders Konuları, Okuma Tekniği, Dil Bilgisi Ders Konuları ve Kompozisyon Ders Konuları yer almaktadır. Ancak 1968 yılında programda on dokuz ders yer almıştır ve bu derslerin içerikleri verilmiştir.

4.2.3. 1957 Tarih, Coğrafya, Yurttaşlık bilgisi ders içerikleri ve 1968 Sosyal Bilgiler ders içerikleri. Tarih, Coğrafya ve Yurttaşlık bilgisinin 1957 yılında öğretim programı bulunmamaktadır. 1955 yılına ve daha önceki yıllara da ait bir öğretim programı bulunmamaktadır.

4.2.3.1 1957 Yılı Tarih.

Amaçlar ve Açıklamalar

1. Tarih dersinde temel, Türk Tarihi olacaktır, başka milletlerin tarihleri Türk Tarihi ile ilgili nispetinde okutulacak; ayrıca önemli dünya olayları hakkında bilgi verilecektir.
2. Medeniyet tarihini öncelikle önem verilecektir.
3. Öğrencilere çeşitli görevler verilerek araştırma ve toplama yeteneklerinin geliştirilmesine çalışılacaktır.
4. Öğrencilere, kitaplardan ve müzelerden, sanat eserlerinden, tarih araçlarından, filmlerden faydalanma yöntemleri öğretilecektir. Öğrencilere ülkenin çeşitli bölgelerinde, müzeler ve tarihi eserler tanıtılacak ve geziler yapılacaktır.
5. Öğrencilere tarih metinleri üzerinde çalışmalar yapılacaktır.
6. Öğrencilere tarihi eserlerin korunmasına dair gereken bilgiler verilecektir.
7. Tarih öğretimi hakkında öğrencilere gerekli bilgi verilecek ve tatbikat yaptırılacaktır.
8. Tarih dersinin, ilgili derslerle irtibatı sağlanacaktır
9. Öğrencilere, okullarında bir küçük müze veya tarih köşesi hazırlamaları gerekliliği aşılmalıdır.

I. Sınıf (Haftada 5 saat)

1. Tarih Hakkında Genel Bilgiler:

- a) Tarihin Konusu ve Tanımı,
- b) Tarihin Kaynakları; Tarihe Yardımcı Bilimler,
- c) Irklar; Dil Grupları,
- d) Takvim.

2. Tarih Devirleri

- a) Tarih Öncesi ve Devirleri (Taş ve Maden Devirleri),
- b) Tarih Çağları ve Birbiriyle Kıyaslamaları.

3. Orta Asya'ya Genel Bir Bakış

- a) Orta Asya ve Medeniyeti,
- b) Göçler,
- c) Hint ve Çin Medeniyetleri,
- d) Hunlar ve Medeniyetleri,
- e) İskitler.

4. Ön Asya Tarihi

- a) Mezopotamya (Siyasi Tarihi ve Medeniyeti),
- b) Mısır (Siyasi Tarihi ve Medeniyeti),
- c) Anadolu (Tarih Öncesi, Siyasi Tarihi ve Medeniyeti “Bu konuda Etiler, Firikler ve Lidyalılar incelenecektir“),
- d) Suriye ve Filistin (İbraniler ve Fenikeliler),
- e) İran (Medler ve Persler).

5. Ege Havzası

- a) Ege Havzasında İlk Medeniyetler,
- b) Yunanlılar (Atina ve Isparta siyasi tarihleri ve medeniyetleri).

6. Hellenizm

- a) Makedonya Krallığı ve İskender,
- b) İskender İmparatorluğu ve Hellenizm Medeniyeti).

7. İtalya

- a) Eski İtalya ve Etrüskler,
- b) Roma'da Krallık, Cumhuriyet ve İmparatorluk,
- c) Hıristiyanlık,
- d) Kavimler Göçü ve Batı Roma İmparatorluğu'nun Yıkılışı,
- e) Roma Medeniyeti.

8. Orta Çağda Avrupa

- a) Barbar Krallıklar,
- b) Karolenjler,
- c) Papalık,
- d) Derebeylik,
- e) Haçlı Seferleri.

9. İslamiyet'ten Önceki Türk Devletleri

- a) Batı Hunları,
- b) Göktürkler,
- c) Uygurlar.

10. Doğu Roma İmparatorluğu

- a) Siyasi Tarihi ve Medeniyeti

11. İslam Tarihi

- a) İslamiyet'ten Önce Araplar,
- b) Hz. Muhammed ve İslam dini,
- c) Dört Halife Devri,
- d) Emeviler,
- e) Endülüs Emevileri,
- f) Abbasiler,
- g) Müslümanlıkta Türklerin Rolü,
- h) İslam Dini.

12. Müslüman Türk Devletleri

- a) Tolon Oğulları, İhşitler (Siyasi Tarihi ve Medeniyeti),
- b) Karahanlılar (Siyasi Tarihi ve Medeniyeti),
- c) Gazneliler (Siyasi Tarihi ve Medeniyeti).

13. Büyük Selçuklu Devleti

- a) Siyasi Tarihi ve Medeniyeti,
- b) Atabeylikler.

14. Anadolu Selçuklu Devleti

- a) Siyasi Tarihi ve Medeniyeti.

15. Eyyübler ve Memlükler

- a) Siyasi Tarihi ve Medeniyeti,

16. Cengiz İmparatorluğu**II. Sınıf (Haftada 6 Saat)****17. XII. Yüzyılda Anadolu**

- a) Beylikler ve Anadolu'nun Siyasi Durumu,
- b) Anadolu'da Fikir Hayatı.

18. Osmanlı Devleti'nin Kuruluşu

- a) Osmanlı Beyliği,
- b) Bizans ve Balkanların Durumu,
- c) Osmanlıların Anadolu ve Rumeli'de Genişlemeleri,
- d) Timur ve Osmanlılar (Ankara Meydan Muharebesi),
- e) Fetret Devri ve Osmanlı Devleti'nin Yeniden Kuvvetlenmesi,
- f) Anadolu Türk Birliği, Balkanlarda Fetihler ve Savaşlar.

19. Osmanlı İmparatorluğu'nun Yükselme Devri

- a) Fatih Devri (İstanbul'un alınması, Anadolu ve Balkanlar'da Fetihler),
- b) II. Beyazıt Devri,
- c) Yavuz Selim Devri (Safeviler ve Memlüklerle savaşlar),
- d) Kanuni Sultan Süleyman Devri (Kara ve denizde harpler, Fransa ile ilişkiler),
- e) Sokullu Devri.

20. Kuruluş Yükselme Devrinde Osmanlı Teşkilatı ve Medeniyeti

- a) Devlet Teşkilatı,
- b) Ordu,
- c) Eğitim ve Öğretim, Fikir Hayatı,
- d) Güzel Sanatlar,
- e) Ekonomik Hayat.

21. Yeni Çağda Avrupa

- a) Bilim ve Teknikte İlerlemeler,
- b) Büyük Coğrafi Keşifler,
- c) Rönesans,
- d) Reform,
- e) XVI. Yüzyılda Avrupa'nın Siyasi Durumu.

22. Osmanlı Devleti'nin Duraklama Devri

- a) Duraklama Devrini Hazırlayan Sebepler,
- b) İç İsyanlar,
- c) Siyasi Olaylar,
- d) Islahat Hareketleri (Durumu düzeltmeye çalışanlar IV. Murat ve Köprülüler),
- e) 2.Viyana Muhasarası ve Karlofça Antlaşması:

23. Osmanlı İmparatorluğu'nun Gerileme Devri

- a) Siyasi Olaylar,
- b) Islahat Hareketleri.

24. Duraklama ve Gerileme Devirlerinde Osmanlı Medeniyeti**25. XVII ve XVIII. Yüzyıllarda Avrupa ve Amerika**

- a) Osmanlı İmparatorluğu ile İlişkisi Olan Avrupa Devletleri (Avrupa olayları, Osmanlı Tarihi bakımından incelenecektir).

- b) Amerika Birleşik Devletleri'nin Kurulması
- c) Fransız İhtilali.

26. Osmanlı Devleti'nin Dağılma Devri

- a) Siyasi Olaylar,
- b) Islahat Hareketleri (Geniş Islahat Devri, Tanzimat Devri, Meşrutiyet Devri),
- c) Birinci Dünya Savaşı.

27. Yakın Çağda Avrupa

- a) Osmanlı İmparatorluğu ile Siyasi İlişkisi Olan Devletler,
- b) Avrupa'da Sosyal Hayatta, Bilimde ve Teknikte İlerlemeler.

NOT: Türkiye Cumhuriyeti Tarihi, programa göre ayrıca okutulmaktadır.

4.2.3.2 1957 Yılı Coğrafya.

Amaçlar

Eğitim Enstitülerinde öğretmen adaylarını; Coğrafya konularını kavrayıp açıklayabilecek ve kültürel hayatlarında karşılaştıkları coğrafi problemleri kolayca çözebilecek mesleki ve ilmi güce ulaştırmak için coğrafyanın temel bilgileri üzerinde gereği kadar durmak lazımdır. Bu temel bilgileri, fikri hayatlarında iptidai bilgi malzemesi olarak kullanmayı, bunlardan coğrafi ilişki çıkarmayı, sonra ilmi bir mantık serisi ile fikri sentezlere varmayı kolayca başarmasını öğrenen öğretmen adayları edindikleri mesleki formasyon ile de bilgilerini, tecrübelerini çeşitli pedagojik yollarla öğrencilerine yüklemek suretiyle değerlendirmeyi başarmalıdırlar. Eğitim enstitülerinde coğrafya öğretiminin amaçları:

1. Öğretmen adaylarına temel coğrafya bilgilerini kazandırmak,
2. Doğal zenginlik kaynaklarını ve yeryüzündeki dağılışını öğretmek,
3. Zenginlik kaynaklarının korunmasını, değerlendirilmesini inceleyerek yurt sevgisini geliştirmek,
4. Milletlerarası sosyal, ekonomik ve siyasal ilişkilerin gereği üzerinde durmak,

5. Ülkeyi, ekonomik zenginlikleri yüksek olan diğer ülkeler seviyesine ulaştırmak amacıyla gerekli ve değerli çalışmalar yapabilmeleri için öğretmen adaylarına heyecan ve enerji aşılamak,
6. Mesleki hayatlarında dayanacakları ilmi yetkiyi kazandırarak, olayları sentezlerle açıklayabilen bir fikir adamı, kaliteli bir coğrafya öğretmeni ve vatansever olmalarını sağlamaktır.

Açıklamalar

1. Coğrafi olayların açıklanmasında gösterilecek örnekler mümkün olduğu kadar yakın çevreden alınmalıdır. Örnekler bölgeden veya Türkiye sınırları içinden seçilmeli, daha sonra dünya üzerindeki örneklere geçilmelidir.
2. Başka ülkeler incelenirken aynı konuya ait ülkemizde problemler de ele alınmalıdır.
3. Coğrafi terimler ve yer adlarının kavratılmasına özen gösterilmelidir.
4. Derslerde geniş ölçüde araç ve gereçlerden faydalanılmalıdır.
5. Öğretmen adaylarına plan ve haritayı öğretmek için, onlara çeşitli haritaları, bütün ayrıntılarıyla ve her çeşidin kendine ait özellikleriyle tanıtmak lazımdır. Plan ve haritaların bütün özellikleri (ölçek, paralel, meridyen, enlem, boylam, derece-grat, rölyef gösterilmesi şekilleri, özel işaretler, renkler) üzerinde gereği gibi durmak, bunlara ait çeşitli ve çok miktarda alıştırmalar yapmak lazımdır.
6. Resimler, coğrafya konularına canlandıran önemli araçlardandır. Bunlar arasında kitap, dergi, ve gazete resimleri, fotoğraflar, projeksiyon camları çeşitli filmler ön planda gelir. Bu çeşit resim araçlarının adaylar tarafından yorumlamaları yapılmalı ve buna alıştırmalıdır.
7. Coğrafi değer taşıyan çeşitli resimlerin ve filmlerin tedariki, yurt içi veya yurt dışı mübadele sistemi kurularak da mümkün olabilir. Bu arada taş, maden, ürün, kumaş gibi numuneleri de mübadele ile toplanabilir.

8. İstatistiklerdeki rakamlar ancak grafikleştirildikten ve bu suretle yorumlanabilecek bir şekil aldıktan sonra coğrafi bir değer kazanır. Bunun için eğer mevcutsa hazır grafikleri, yoksa istatistiklere dayanarak yapılmış grafikleri yorumlayarak coğrafi sonuçlar çıkarmayı ihmal etmelidir.
9. Coğrafya kitapları, öğretmen adaylarının coğrafya bilgilerini kazanacakları mühim kaynaklardandır. Adayların ayrıca coğrafi problemleri haritalar, resimler ve fırsat buldukça tabiat üzerinde çalışarak konu ile ilgili başka kitap ve yazılar okuyarak inceleme alışkanlıklarını kazanmaları lazımdır.
10. Coğrafi bilgilerini genişletecek yardımcı kitap ve yazılar arasında seyahatnameler, çeşitli ülkeleri, şehirleri ve teşkilatı tanıtan broşürler, ansiklopediler, almanaklar, gazete ve dergilerden kesilmiş yazı koleksiyonları, istatistikler de vardır.
11. Adaylara kendi hazırlayacakları ve bütün öğretim süresince gelişen bir coğrafya dosyasının tutulması alışkanlığı kazandırılmalıdır.
12. Gerek fiziki coğrafyanın, gerek beşeri ve iktisadi coğrafyanın çeşitli konularını gözlem ile açıklayacak olan örneklerin çevrede mevcut olanlarını muhakkak incelemek lazımdır.
13. Kum masası üzerinde çalışmalar, ortaokulda öğretmenlik edecek olan adayların bu konudaki alışkanlıklarını temin ettiği gibi harita anlayışı için de kuvvetli bir meslek teşkil eder.
14. Bütün bu çok taraflı çalışmalar sonucunda elde edilen değerlerin ve coğrafi alışkanlıkların kontrol edilmesi ve elle tutulur bir hale getirilebilmesi için her bir aday tarafından küçük fakat çeşitli kaynaklardan faydalanılarak tertiplenebilecek travayların hazırlanması ve hazırlanan bu travayların son dönem içinde öğretmene ve diğer aday arkadaşlarına takdim edilmesi, bu çalışmalar için sınıfça tartışmalar yapılması, adayın kendi fikirlerini koruması ve bu suretle ele aldığı ve işlediği konudaki coğrafi

görüşünde bulunması lazım olan yetkiyi ispatlaması lazımdır. Bu kişisel çalışmalar adayın iki yıllık faaliyetinin bir bilançosu olacağına göre aynı zamanda kendisinin kolayca değerlendirilmesini mümkün kılacaktır.

I. Sınıf (Haftada 6 Saat)

Mevzu: Genel Coğrafya Konuları: Öğretmen ihtiyaç gördüğü halde haftada bir veya iki saati genel coğrafya konularının pratik çalışmalarına ayırabilir.

Giriş:

1. Coğrafyanın tarihçesi, gelişme evreleri,
2. Diğer ilimlerle ilişkiler ve derecesi
3. Konusu ve bölümleri

Matematik Coğrafya:

A. Gök boşluğu ve gök cisimleri hakkında genel bilgiler:

- a) Gök boşluğunun sonsuzluğu,
- b) Güneş sistemi, güneş, gezegenler,
- c) Ay ve ayın safhaları,
- d) Diğer gök cisimleri.

B. Dünya hakkında genel bilgiler:

- a) Dünyanın oluşu, jeolojik zamanlar, yerin yapısı,
- b) Yeryüzünde kara ve denizlerin bugünkü dağılışı,
- c) Yerin boyutu ve yerin şekli.

C. Coğrafi koordinatlar:

- a) Ekvator dairesi, kürenin ekseni ve kutup noktaları,
- b) Paralel daireler ve meridyenler,
- c) Enlem ve boylam,

- d) Coğrafi koordinatların pratiği: Dünya üzerinde herhangi bir mevkiin tayini, saat meseleleri (Mahalli saat, milli saat, saat dilimleri ve tarih değiştirme çizgisi).

D. Yerin hareketleri ve sonuçları:

- a) Dünyanın eksini etrafındaki hareketi ve sonuçları,
 b) Dünyanın güneş etrafındaki hareketleri, sonuçları (Dönenceler, kutup daireleri, ekinoks ve solistiz noktalarının izahi, mevsimler).

E. Haritalar hakkında genel bilgiler:

- a) Küre yüzeyinin düzlemler geçirilmesi çeşitleri, projeksiyonlar (projeksiyonların en çok kullanılanların hakkında kısaca bilgi verilecek).
 b) Haritalarda ölçek, haritalarda itibari işaretler,
 c) Planlar ve harita çeşitleri (Topografya haritaları, coğrafya haritaları),
 d) Çeşitli haritalarda yeryüzü şekillerinin gösterilmesi ve profil alma.

Gaz Küre Olayları:

A. Atmosfer hakkında genel bilgiler:

B. Sıcaklık:

- a) Atmosferin ısınması ve sıcaklık,
 b) Sıcaklığın ölçülmesi (Çeşitli ortalamalar, maksimum minimum, uç değerler),
 c) Sıcaklığın yeryüzünde dağılışı (İzoterm haritaları, hazırlanması, esasları, kullanılışları).

C. Basınç ve rüzgarlar:

- a) Atmosferde basınç,
 b) Siklon ve antisiklon, rüzgarların oluşumu.
 c) Atmosfer basıncının yeryüzünde dağılışı (İzobar haritaları, hazırlanması, esasları ve kullanılışları),

- d) Rüzgar tipleri (Daimi rüzgarlar, devirli rüzgarlar: yerel şartlardan meydana gelen rüzgarlar):

D. Nem ve Yağışlar:

- Atmosferde Nem (Mutlak ve bağıl nem),
- Nemin Yoğuşma Şekilleri (Bulut, sis, kar, dolu, çığ, kırağı),
- Yağışların ölçülmesi, yıllık yağış miktarının yeryüzünde dağılışı,
- Yağış rejimleri.

E. Başlıca İklim Tipleri

- İklimin anlamı
- Çeşitli iklim tipleri ve dünya üzerinde yayılışları,
- Bitki hayatıyla iklim arasındaki sıkı bağıllık: çeşitli doğal bitki topluluklarının yeryüzünde dağılışı.

Su Küre Olayları

A. Su Küre (Hidrosfer) Hakkında Genel Bilgiler

- Okyanuslar ve denizler,
- Derinlik ve dip şekilleri,
- Sıcaklık ve tuzluluk, (Bunların uğradığı değişiklikler ve coğrafi dağılışı).

B. Denizlerde Hareket

- Dalgalar,
- Med-Cezir,
- Akıntılar.

C. Denizlerde Canlılar.

Taş Küre ve Yeryüzünü Değiştiren Etmenler

A. Taş Küre (Litosfer) Hakkında Genel Bilgiler,

- Kayaçlar,

b) Kayaçların çeşitleri.

B. Dış Etmenler

a) Mekanik parçalanma ve kimyasal ayrışma,

b) Akarsular hakkında genel bilgiler,

c) Akarsuların aşınma şekilleri ve sonuçları,

d) Sızan sular ve etkileri,

e) Daimi karlar ve buzullar ile bunların etkileri,

f) Göller ve çeşitleri,

g) Kıyı topografyası, kıyı tipleri ve bunların yeryüzünde dağılışı,

h) Toprak cinsleri ve yeryüzünde dağılışı.

C. İç Etmenler (Tektonik)

a) Kıvrılmalar,

b) Kırılmalar,

c) Volkan,

d) Depremler (Dünyanın başlıca deprem bölgelerinin dağılışı ve depremlerden korunma yolları).

D. Başlıca Yeryüzü Şekilleri

a) Dağlar ve çeşitleri,

b) Ovalar ve çeşitleri,

c) Platolar ve çeşitleri,

d) Çukurlar.

Beşeri Durumlar

A. Beşeri Coğrafya Giriş

a) Beşeri coğrafya tanımı ve amaçları,

b) Dünyanın jeolojik tarihinde insanın yeri,

- c) İnsan cemiyetinde medeniyetin dereceleri,
- d) Irk, din, dil ve milliyet grupları.

B. İnsan ve Tabiat

- a) Tabiatın insan üzerinde hakim olduğu bölgeler (Ekvator bölgesi, Tropikal bölgeler, kurak mevsimli bölge ve çöller, kutup bölgeleri),
- b) İnsanın tabiat üzerinde hakim olduğu bölgeler (Akdeniz bölgesi, Orta kuşak).

C. Hayat Tarzları

- a) Hayat tarzının coğrafi anlamı,
- b) Göçebelik ve çeşitli şekilleri,
- c) Yerleşmişlik ve çeşitli şekilleri,
- d) Karışık yaşayış şekilleri,
- e) Dağlarda hayat.

D. Mesken ve Yerleşme Şekilleri

- a) Ev ve tabiat,
- b) Köyler,
- c) Şehirler.

E. Dünyada Nüfus ve Dağılışı

- a) Yüksek nüfuslu yoğunluğu olan bölgeler ve coğrafi şartları,
- b) Eski gruplar,
- c) Yeni gruplar,
- d) Nüfus hareketleri ve nüfus hareketlerinin başlıca sebepleri,
- e) Göçler ve şekilleri.

Ekonomi Coğrafyası

A. Ekonomi Coğrafyasına Giriş (üretim ve tüketim)

B. Başlıca Toprak Mahsulleri: Tahıl, buğday, pirinç, meyveler, dünya ticaretinde önemli yeri olan bazı tropikal ve subtropikal meyveler; endüstri bitkileri (şeker kamışı, şeker pancarı, pamuk, tütün); içkiler (şarap, kahve, çay); orman gelirleri (kağıt, kauçuk); hayvancılık ve balıkçılık (toplu ve genel olarak).

C. Madenler: Demir, krom, bakır.

D. Enerji kaynakları: kömür, petrol, beyaz kömür.

E. Ulaşım (karayolları, demiryolları, su ve denizyolları, kanal ve limanlar.

F. Dünya Ticareti (Toplu olarak).

Türkiye Coğrafyası (II. Sınıf, Haftada 5 Saat)

A. Türkiye'nin Fiziki Coğrafyası (Konumu, yapısı, yeryüzü şekillerinin ana hatları, denizleri, kıyıları, iklimin ana hatları, doğal bitki örtüsü, akarsular ve rejimleri, gölleri),

B. Türkiye'de Nüfus Meseleleri (Nüfus, nüfus hareketlerinin din bakımında gruplanması, meslek bakımından gruplanması, köylerde ve şehirlerde nüfus, ortalama nüfus sıklığı ve dağılışı, idari bölünüş),

C. Türkiye'nin Ekonomi Coğrafyası (Tarım hayatımıza genel bir bakış, başlıca meyvelerimiz, Türkiye'de ormanlar ve ormancılık, hayvancılık ve hayvanlarımız, başlıca madenlerimiz, Türkiye'de endüstri ve gelişmeleri, enerji kaynaklarımız, çeşitli endüstri kollarının ülke içinde dağılışının genel görünümü),

D. Türkiye'de Ulaşım (Başlıca kara yollarımız, demiryolları, denizyolları, limanlar ve iskeleler, ticaret filomuz, havayollarımız),

E. Türkiye'de İç ve Dış Ticaret

Ülkeler Coğrafyası

A. Türkiye'de Komşu ve Yakın Ülkeler

- a) Ortadoğu ülkeleri (Suriye, Lübnan, İsrail, Ürdün, Irak, İran, Suudi Arabistan, Mısır),
- b) Balkan Yarımadası ülkeleri (Bulgaristan, Yunanistan, Yugoslavya),

- c) Sovyetler Birliği,
- d) İtalya.

NOT: Bu ülkeler genel bakımdan incelenecektir ve her birinin başlıca özellikleri üzerinde ayrı ayrı durulacaktır.

B. Kıtalar Genel Bakış: Her kıta ana coğrafi özellikleriyle ve genel olarak ele alınacaktır.

C. Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Fransa, Almanya, Pakistan ve Hindistan, Japonya devletlerinde zaman ve imkanın izin verdiği bir veya ikisi işlenecektir.

4.2.3.3 1957 Yılı Yurttaşlık Bilgisi.

Amaçlar

1. Öğretmen adaylarının çeşitli şartlar altında beraberce yaşamaya mecbur olduğu diğer insanlarla işbirliği kurmak, anlayışlı ve düzenli bir şekilde beraber yaşamak alışkanlığını kazandırmak,
2. Millet ve yurt işlerine karşı ilgi uyandıran her meselede millet ve yurt işlerini her şeyin üstünde tutmayı bir ülkü haline getirmek ve öğretmen adaylarında sorumluluk duygusunu güçlendirmek,
3. Öğretmen adaylarını bütün Türk inkılaplarına bağlı ve onları korumayı görev bilir, sorumluluk duygusu kuvvetli insanlar olarak yetiştirmek,
4. Teşkilatı Esasiye Kanununa (Anayasa), yurttaş hak ve hürriyetlerine, kanunlara saygılı yurttaşlar olmalarını ve kendi öğrencilerini bu hedefe götürmek için çalışmakla yükümlü bulduklarını öğretmek,
5. İnsanlar arasında sevgi ve saygı gerekliliğine inanan ve milli birliği bozmayan fikir ayrılıklarına karşı toleranslı bulunmayı bilen ve bilimsel bir anlayışa sahip bireyler olmalarına çalışmak,

6. İçinde yaşadıkları ve yaşayacakları toplulukların refah ve huzuru için, çeşitli işlerde görev almış kimselere saygı göstermelerini ve onların işlerini kolaylaştırmak için kendi paylarına düşen görev ve sorumluluklarını sağlamak,
7. Okulda demokratik bir hava oluşturmak için öğretmen adaylarının kendi kendilerini ifade etmelerine, okul içinde ve dışında sorumluluk alacakları işler yapmalarına imkan ve fırsatlar hazırlamak ve böylece demokratik görüşlü ve düşünüşlü öğretmenlerin çoğalmasını sağlamak,
8. Öğretmen adaylarına, konusu insan olan mesleklerin zor fakat o kutsal olduğunu, onların mesleklerinin de bunlardan biri olduğunu, örnek yurttaşlar oldukları ve topluluklarına ve insanlığa hizmetlerinin büyük olacağını duyurmak ve bu ülkü ile çalışmalarını sağlamak.

Açıklamalar

1. Öğretim faaliyetleri, amaçlarla belirtilen ana fikirler etrafında yürütülerek öğretmen adaylarının öğrencilerine, okul çerçevesinde ve buldukları her çevreye örnek yurttaşlar olmalarını hedef tutacak şekilde çalışılmalıdır.
2. Yurttaşlık Bilgisi derslerinde incelenecek konular, okul içinde demokratik bir düzenin kurulmasını sağlayacak ve öğretmen adaylarına topluluk hayatının gerektirdiği duygu, düşünce ve davranışları kazanmalarına yardım eder nitelikte olmalıdır.
3. Yurttaşlık Bilgisi dersleri sadece bilgi vermek, ilgi uyandırmak ve ülkü aşlamakla kalmamalı, öğretmen adaylarında bu bilgileri iş ve hareket haline getirebilmelidir. Mesele: kanuna uymanın sadece önemini öğretmen ve telkin etmek yeterli değildir. Onların kanun hükümlerine uymayan, kanunu bozacak hareketlerden sakınmayan bir öğretmen adayı, küçük öğrencisi için her zaman kötü bir rehberdir. Onun için bu dersin bir hedefi de öğrencilerin sosyal intibakını sağlamak ve bozuk davranışları düzeltmek olmalıdır.
4. Öğretmen adayına, topluluğun zararın hareket etmemek alışkanlığı da bu derste verilmeye çalışılmalıdır. Okulun bahçesi, koridorlarını, elektriğini bir kelime ile bütün eşyasını

korumayı gereksiz saymak veya bilinmeyen öğrenciler, öğretmenlik hayatına atıldıkları zaman da devlet ve millet malını korumayı öğretmez.

5. Kazandırılacak bilgiler, üniteler halinde işlenmelidir. Yaşanmış olaylar birer problem olarak ele alınmalı, bunların teker teker gruplar halinde veya sınıfça işlenmesine veya tartışmasına imkanlar verilmeli ve problemleri çözüme alışkanlığı kazandırılmalıdır. Bu arada gazetelerden, dergilerden, kanun ve tüzüklerden nasıl faydalanılacağı da öğretilmelidir.
6. Yurttaşlık Bilgisi konularını canlandırmak için gezi ve ziyaretlerde de önem verilmelidir. İmkanlar çerçevesinde mahkemeler, belediyeler, hükümet daireleri gibi yerlerdeki çalışmalar öğretilmelidir.
7. Eğitim Enstitülerinde uygulanacak Yurttaşlık Bilgisi programı, ortaokul programından alınmakla beraber o programın tamamını içinde bulundurmamalıdır.
8. Öğretmen ikinci ders senesi sonunda gerektiğine göre 1-2 hafta öğrencilere ortaokul program ve kitaplarını inceleyerek hangi konularda derinleşmek gerektiğini ve daha çok bilgiye ihtiyaçları bulunduğunu işaret etmelidir.
9. Programda dikkate alınması gereken bir noktada öğretmen adayının içinde yaşadığı bu sosyal konuların hepsini biliyormuş düşüncesinden kurtulmasını sağlamaktır.

Sonuç olarak, öğretmen adayının sağlam, bilgili ve temiz ahlaklı ve iyi vasıflı bir vatandaş olmasını sağlamak için öğretmen onları yakından tanımalı ve arayıcı, bulucu ve çalışkan insanlar olmaya teşvik etmelidir.

I. Sınıf (Haftada 3 Saat)

1. Yurttaşlık Bilgisi konusu ve amacı ve bu amaca varma yolları,
 2. Toplumsal Hayat Kuralları (Hak ve hukuk kavramları üzerinde açıklamalar),
- A. Toplumsal ahlak kuralları
 - B. Hukuk kuralları
 - C. Hukuk ve ahlak kuralları arasındaki ilişki,,

3. Kanun, tüzük, yönetmelik ve kararname

4. Hakiki ve hükmi şahıslar

A. Hakiki şahıslar: aile hukuku ve ailede demokratik eğitim,

B. Hükmi şahıslar: cemiyetler ve şirketler.

5. Millet, Türk Milletinin özellikleri (Milliyetçilik ve Türkiye’de milliyetçilik hareketleri ve vatan fikrinin açıklanması).

6. Türk Milletinin rejimi

A. Teşrii kuvvet

B. İcra kuvveti,

C. Kaza kuvveti (Mahkemeler, temyiz mahkemesi, devlet şura’sı).

7. Türkiye’nin kamu hakları

Hürriyetlerimiz

a) Yaşama ve eşitlik hak ve hürriyetleri.

b) Tefekkür ve inanç hürriyeti (laiklik),

c) Siyasi hürriyet

d) Söz, Toplama ve yarı hürriyet.

II. Sınıf (Haftada 1 Saat)

1. Bölüm

1. Devletin ve Devletin Şekilleri,

2. Türkiye Cumhuriyeti Teşkilatı Esasiye Kanunu ve İlkeleri,

3. Türkiye’de İdari Teşkilat,

A. Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini kuruluşu ve başlıca organları (Vekiller Heyeti),

B. Vekaletler (Vekaletin umumi ve ortak kuruluşları ve işleyişleri üzerinde durulacak. Bir Vekalet teşkilatı ele alınarak işlenecektir),

C. Vilayetler idaresi

D. Belediyeler,

E. Köy idaresi (Kamusal hizmetlerin niteliği, birey ve devlet ilişkileri),

4. Bütçe ve Divanı Muhasebat,

5. Memurlar hukuku (Amir ve memur ilişkileri).

II. Bölüm

1. Birleşmiş Milletler teşkilatı, amaç ve gayesi,

2. Unesco hakkında bilgi,

3. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi,

4. Demokratik eğitimin gerekliliği ve önemi,

5. Demokratik eğitimin esasları,

6. Türkiye’de demokratik hayatın gelişmesi (Siyasi partiler),

7. Milli ve medeni seviyenin yükselmesi uğrunda milletçe girişilen kalkınma davalarının vatandaşa ve genç nesle benimsetilmesinde öğretmenin görev ve sorumluluğunun payı ve vatandaş eğitimindeki rolü,

8. Ortaokul yurttaşlık bilgisi kitapları ve ders müfredatı üzerinde incelemeler.

4.2.3.4 1968 Yılı Sosyal Bilgiler bölümü. 1957 yılında Sosyal Bilgiler bölümü yoktu. Bu yüzden Tarih, Coğrafya ve Yurttaşlık Bilgisi olmak üzere 3 ayrı ders için ayrı ayrı konular ve ders içerikleri yer almıştır. 1968 yılında bu derslerin konu ve içerikleri 1957 yılındakiyle hemen hemen aynı olmasına rağmen, 1968 yılında konu ve içerikler daha kapsamlı ve daha düzenli şekilde verilmiştir. 1968 yılı Sosyal Bilgiler Bölümü öğretim programı tablo 10’da verilmiştir (Tebliğler Dergisi, 1968).

Tablo 10

Sosyal Bilgiler Bölümü Öğretim Programı 1968

Dersler	1.Sınıf	2.Sınıf	3.Sınıf
1.Genel Tarih	3	3	2
2.Türk Tarihi	3	-	-

3.Türkiye Tarihi	-	4	6
4.Türkiye Devrim Tarihi	-	-	2
5. Sanat Tarihi	2	2	2
6.Genel Fiziki Coğrafya	6	-	-
7.Genel Beşeri Coğrafya	2	-	-
8.Genel Ekonomik Coğrafya	-	2	-
9.Türkiye Coğrafya	-	2	4
10.Ülkeler Coğrafyası	-	2	3
11.Sosyoloji	2	2	-
12.Yurttaşlık Eğitimi	-	-	2
13.Seminer	5	5	-
14.Özel Öğretim Metodu ve Uygulama	-	-	3
Toplam	23	22	24
Meslek Dersleri:			
15.Eğitim Psikolojisi	3	-	-
16.Ruh Sağlığı ve Rehberlik	-	2	-
17.Ölçme ve Değerlendirme	-	-	2
18.Eğitim Sosyolojisi	-	2	-
19.Genel Öğretim Bilgisi	-	-	2
20.Türkçe	2	2	-
21.Yabancı Dil	4	4	4
Genel Toplam	32	32	32

Amaçlar

Sosyal Bilgiler, insanların fizik ve sosyal çevresi ile karşılıklı etkilerini konu edinir; insan ilişkilerini inceler, sosyal bilgilerde, içerik, insanın temel ihtiyaçlarını, örf ve adetleri, değerler, kültürel mirası ve onun devamı dinamik özellikleri ile bu çeşit hayat şartlarını karşılamak konusunda yaşayış tarzları, birlikte çalışma ve çevrenin kullanılmasıyla ilgili konuları kapsar.

Sosyal bilgiler öğretiminin amaçları; anlayış ve bilgi, durum-alış veya tavır takınmanın gelişmesi ile beceri, ehliyet ve davranışıyla ilgili olmak üzere, başlıca üç kategoride tasarlanmaktadır.

1. Anlayış ve bilgi kazandırması:

- a) Tarih ile kültür açısından ve sosyal, ekonomik ve politik ilişkileri tayin eden ana faktörler yönünden Türk toplumuna ait bilgiyi genişletmek,
- b) Türk toplumunun tarihi gelişmesinde yeri olan batılılaşma, milliyetçilik, demokrasi gibi ana kavram ve hareketler hakkındaki anlayışı derinleştirmek,
- c) Değişik coğrafya alanlarında ve tabiat kaynaklarının çeşitliliği içinde Türk tarihinin akışını göstermek ve dolayısıyla milli benliğimizin aksettiği sosyal, kültürel, fikri, siyasi ve hukuki konularda dair anlayışı geliştirmek,
- d) Ülkemizin toprak altı ve üstü zenginliklerini tanıtmak.

2. Tavırlar:

- a) Aydınlanmış, uyanık ve sorumluluk almaya kararlı vatandaş yetiştirme,
- b) Türk milletinin geçmişteki başarılarıyla gurur duyan ve milletin geleceğine inanan bir duyguyu geliştirmek,
- c) Dünyamızda ve ülkemizde gittikçe genişleyen ve derinleşen demokrasi anlayışına karşı ilgi uyandırmak,
- d) Üstün ahlak değerlerine sahip fertler karşısında saygıyı geliştirmek,
- e) Dünyamızın problemleri ve barışçı işbirliği ile ilgili ilgiyi uyanık tutmak,

3. Yetenekler:

- a) Günün anlamlı meselelerini tahlil etmede geçmişten ders alacak öğretmen adayları yetiştirmek,
- b) Aşağıdaki çeşitli yetenekleri geliştirmek:
 - a. Basılı malzemeyi okuyup, yorumlama,

- b. İstatistik malzemeyi, grafikleri, tabloları ve haritaları kullanma ve yorumlama,
- c. Kitaplıklardan faydalanma,
- d. Folklor ve etnografya malzemelerini kullanma,
- e. Kitle haberleşme araçlarını kullanma,
- f. İlgili kaynak malzemeyi henüz toplama ve inceleme aşamasındayken, hemen hüküm vermeye kalkmamak,
- c) Tek tek çalışmada olduğu kadar olduğu kadar, grup halindeki çalışmalarda da yetenek göstermek,
- d) Bir üretici olarak etkili şekilde fonksiyonunu icra etmek kabiliyetini ortaya çıkarmak,
- e) Aslında bir üyesi olduğu ailenin, okulun ve daha geniş topluluğun sosyal grupları içine öğretmen adayının daha aktif şekilde katılması için onun yeteneklerini geliştirmek,
- f) Akıllıca olgun tartışma yolundan uyuşmaya veya uzlaşmaya varan, geleneğe uygun şekilde örf ve adetlerindeki liderlik yeteneklerini ortaya çıkarmak.

A. Genel Tarih

I. Sınıf (Haftada 3 Saat)

1. Giriş: Tarih Hakkında Genel Bilgiler:

- A. Tarihin konusu ve tarifi,
- B. Tarihin kaynakları ve tarihe yardımcı bilimler,
- C. Irklar, dinler ve dil grupları,
- D. Takvim, tarihte takvime başlangıç.

2. Tarih Devirleri:

- A. Öğretim bakımından tarihi devirlere ayırma gerekliliği,
- B. Tarih öncesi devirler:
 - a) Taş devri
 - b) Maden devri,

C. Tarih çağları ve özellikleri.

3. Çin ve Hint medeniyetine toplu bakış:

A. Çin medeniyeti:

- a) Çinin siyasi tarihine toplu bakış,
- b) Türklerin Çin medeniyetiyle ilişkileri.

B. Hint medeniyeti:

- a) Hint medeniyetine siyasi tarihine toplu bakış,
- b) Hint medeniyeti,
- c) Türklerin Hint medeniyetiyle ilişkileri.

4. Ön-Asya ve Mısır:

A. Mezopotamya:

- a) Mezopotamya tarihinin kaynakları,
- b) Sümer, Elam, Akat devletleri,
- c) Asur devleti- 2.Babül devleti,
- d) Mezopotamya medeniyeti.

B. Mısır:

- a) Mısır tarihinin kaynakları,
- b) Mısır'ın siyasi tarihi,
- c) Mısır medeniyeti.

C. Suriye ve Filistin:

- a) Fenikeliler ve Fenike medeniyeti,
- b) İbraniler,
 - a. İbranilerin siyasi tarihine toplu bakış,
 - b. İbrani medeniyeti.

D. Anadolu'da ilk yerleşmeler ve medeniyetler:

- a) Tarih öncesi Anadolu,
- b) Hititler:
 - a. Hititlerin siyasi tarihine toplu bakış,
 - b. Hitit medeniyeti.
- c) Frikler:
 - a. Friklerin siyasi tarihine toplu bakış,
 - b. Frik medeniyeti
- d) Lidya:
 - a. Lidya'nın siyasi tarihine toplu bakış,
 - b. Lidya medeniyeti
- e) İyonya ve İyon medeniyeti.
- f) Anadolu'da diğer medeniyetler (özellikle Urartular)
- E. İran:
 - a) Medlerin ve Perslerin siyasi tarihine toplu bakış.
 - b) Anadolu'da Perslerin hakimiyeti,
 - c) Pers medeniyeti.
- 5. Ege Havzası:
 - A. Ege havzasında ilk medeniyetler:
 - a) Girit medeniyeti,
 - b) Miken medeniyeti,
 - c) Batı Anadolu medeniyeti.
 - B. Yunan tarihi.
 - a) Homeros destanları ve bunların tarih yönünden değerlendirilmesi,
 - b) Şehir devletlerinin doğuşu ve gelişmesi,
 - c) Isparta'nın siyasi tarihi ve medeniyeti,

- d) Atina'nın siyasi tarihi ve medeniyeti,
- e) Helenizm devri:
 - a. Makedonya krallığı ve İskender İmparatorluğu,
 - b. Helenizm medeniyeti ve kültürü.
- f) Hellenistik devir krallıklarına toplu bakış.

6. İtalya Tarihi:

- A. Eski İtalya ve Etrüskler,
- B. Roma'nın tarih devirleri:
 - a) Krallık,
 - b) Cumhuriyet
 - c) İmparatorluk.
- C. Hıristiyanlığın çıkışı ve yayılışı.
- D. Kavimler göçü ve Batı-Roma İmparatorluğunun yıkılışı.
- E. Roma medeniyeti ve kültürü.

II. Sınıf (Haftada 3 Saat)

1. İslam Tarihi:

- A. İslamiyet'ten önce Arap Yarımadası ve Araplar.
- B. Hz. Muhammed ve İslamiyet'in doğuşu:
 - a) Hz. Muhammed'in çocukluğu,
 - b) Hz. Muhammed'in peygamberliği,
 - c) Hicret ve Hz. Muhammed'in fetihleri,
 - d) İslam dininin esasları ve Kur'an,
 - e) Hz. Muhammed'in ölümü.
- C. İslamiyet'in yayılışı:
 - a) Dört halife devri,

b) Emeviler ve Endülüs Emevileri,

c) Abbasiler,

d) Fatımiler.

D. İslam kültür ve medeniyeti.

2. Batıda Ortaçağ:

A. Batıda Ortaçağ'ın temel özellikleri,

B. Temel krallar,

C. Frankların Avrupa'da Üstünlükleri:

D. Papalık ve kilise,

E. Feodalite rejimi ve özellikleri,

F. Doğu Roma imparatorluğuna toplu bakış,

G. Haçlı seferleri ve sonuçları (özellikler ilk 4 haçlı seferi üzerinde durulacaktır.),

H. Haçlı seferleri sonunda Avrupa'da sosyal düzen,

İ. Magna Carta ve demokrasiye yöneliş,

J. Ortaçağ Avrupa'sında kültür ve sanat hareketleri.

III. Sınıf (Haftada 2 Saat)

1. Yeni Çağda Avrupa:

A. Yeniçağın başlıca özellikleri.

B. Yeniçağ Avrupa'sında ilim ve teknikte gelişmeler.

C. Rönesans, sebepleri ve sonuçları:

a) İtalya'da Rönesans,

b) İtalya dışında Rönesans.

D. Hümanizm ve önemi,

E. Reform, sebepleri ve sonuçları:

a) Reformun sebepleri, kilise ve papalık,

- b) Almanya’da Protestanlık ve yayılışı,
 - c) Fransa ve İngiltere’de reform hareketleri,
 - d) Reform karşısında kilisenin teşkilatlanması.
- F. Coğrafi keşifler ve sömürge imparatorlukları.
- G. 17. Ve 18. Yüzyıllarda Avrupa’ya toplu bakış ve Amerika:
- a) İngiltere’de demokrasi hareketleri,
 - b) Rusya’nın Avrupalaşması ve 1.Petro’nun siyaseti,
 - c) Fransa’nın Avrupa hegemonyası için mücadelesi,
 - d) Demokratik düzende bir uyanış: Amerika Birleşik Devletlerinin kuruluşu ve gelişme sebepleri.
- H. Fransa ihtilalinin sebepleri ve sonuçları,
- İ. Yeniçağ Avrupa’sının kültür ve medeniyet.
2. Yakın Çağda Avrupa:
- A. Yakın çağda Avrupa devletlerine toplu bakış ve önemli siyasi ve sosyal olayları:
- a) Napolyon ve imparatorluğunun tasfiyesi, Viyana Kongreleri,
 - b) 1830-1848 ihtilallerinin sebepleri ve sonuçları,
 - c) Sanayileşmenin gelişmesi ve bunun etkileri.
- B. Avrupa’da milliyetçilik cereyanları ve yeni milli devletlerin doğması:
- a) İtalya Birliği,
 - b) Almanya Birliği.
- C. Birinci dünya savaşı, sebepleri ve sonuçları,
- D. İkinci dünya savaşı sebepleri ve sonuçları,
- E. Yakın Çağ Avrupa’sında sosyal hayatta ilim, teknik, endüstri ve ekonomide gelişme ve ilerlemeler.

B. Türk Tarihi

I. Sınıf (Haftada 3 Saat)

1. Giriş: Türk Tarihi ve Kaynakları:

- A. Orta-Asya'da ilk medeniyetler,
- B. Türklerin anayurdu ve göçler:
 - a) Anayurdun sınırları ve buradaki yaşayış ve medeniyetleri,
 - b) Göçler, sebepleri ve sonuçları.

2. Göçlerden Sonra Anayurtta Kalan Türkler:

- A. Türk-Hun İmparatorluğu,
 - a) Türk-Hun İmparatorluğunun siyasi tarihi,
 - b) Türk-Hunların medeniyeti.
- B. Batıya göç eden Hunların Avrupa'ya akınları ve kavimler göçü.

3. Büyük Türk-Hun İmparatorluğu'nun Parçalanmasından Sonra Anayurtta Kurulan Türk Devletleri:

- A. Göktürk İmparatorluğu:
 - a) Göktürklerin siyasi tarihi, Kutluk devleti,
 - b) Göktürk medeniyeti.
- B. Uygur Devleti:
 - a) Uygurların siyasi tarihi,
 - b) Uygur medeniyeti.
- C. 6. Ve 10. Yüzyıllar arasında Batı Asya ve Doğu Avrupa'da kurulan Türk Devletleri ve Oğuzlar.

4. Türklerin İslam Dinini Kabul Etmeleri ve Müslüman Türk Devletleri:

- A. İslamiyet'te toplu bakış,
- B. Türklerin Müslüman olmaları ve İslam kültür ve medeniyetindeki rolleri,

C. İlk Müslüman Türk devletler:

a) Karahanlılar:

- a. Karahanlıların siyasi tarihi,
- b. Karahanlıların medeniyeti.

b) Gazneliler:

- a. Gaznelilerin siyasi tarihi,
- b. Gaznelilerin medeniyeti.

c) Harzemşahlar.

D. Oğuzların İslam dünyasına hakim olmaları:

- a) Oğuzların Maveraünnehir ve Horasana yayılmaları,
- b) Büyük Selçuklu İmparatorluğunun yıkılması üzerine Türk dünyasının genel durumu.

E. Büyük Selçuklu İmparatorluğu'nun yıkılması üzerine Türk dünyasının genel durumu:
Selçuklu feodalitesi.

F. Büyük Selçukluların kültür ve medeniyetine toplu bakış.

G. Türk-Moğol İmparatorluğu ve yıkılışı:

- a) Altınorda ve Çağatay hanlıkları,
- b) İlhanlılar.

C. Türkiye Tarihi

II. Sınıf (Haftada 4 Saat)

1. Giriş: Türkiye Tarihinin Kaynakları:

- A. Anadolu'nun Türkler tarafından fethi hareketlerine toplu bakış,
- B. Anadolu Selçuklu Devletinin kuruluşu, haçlılarla ilişkileri:
 - a) Devletin kuruluşu,
 - b) Haçlılarla ilişkileri,
 - c) Anadolu'da birliği ve devletin yükselişi,

- d) Moğallarla temas ve devletin yıkılışı,
- e) Anadolu Selçuklu devletinin yıkılışı üzerine Anadolu'da meydana gelen beylikler.
- C. Anadolu'nun siyasi, dini ve sosyal bünyesinin değişmesi,
- D. Anadolu Selçukluları ve beylikleri devri medeniyeti,
- E. Mısır ve Suriye'de kurulan Türk devletler:
 - a) Musul Atabekleri,
 - b) Eyyubiler,
 - c) Memlükler.

2. Osmanlı Devleti'nin Kuruluşu:

- A. 13.yüzyıl sonunda Anadolu'nun genel durumu,
- B. Osmanlı Türklerinin Anadolu'ya yerleşip hükümet kurmaları,
- C. Osmanlı devletinin kuruluşu sırasında komşuları:
 - a) Komşu beyliklerin durumu,
 - b) Bizans'ın durumu,
 - c) Balkanların durumu.
- D. Osmanlıların Anadolu'da ilk fetihleri,
- E. Osmanlıların Rumeli'ye geçişleri: Rumeli'de fetihler ve savaşlar,
- F. Ankara Meydan Savaşı ve sonuçları,
- G. Fetret devri ve Osmanlı devletinin yeniden toparlanması,
- H. Anadolu ve Rumeli'de yeniden fetihler ve büyük meydan savaşı,
- İ. 15.Yüzyıl başında Osmanlı-Bizans ilişkileri,
- J. İstanbul'un fethi ve fethin dünya tarihindeki önemi.
- K. Kuruluş devrinde Osmanlı kültür ve medeniyeti.

III. Sınıf (Haftada 6 Saat)

1. Yükselme Devri (1453-1579):

A. Yükselme devrinin belli başlı siyasi ve sosyal olayları:

- a) Balkanlar'da ve Anadolu'da fetihler,
- b) Osmanlı-Venedik ilişkileri,
- c) Osmanlı-Akkoyunlu ilişkileri,
- d) Dulkadir beyliği meselesi ve Osmanlı-Mısır ilişkileri,
- e) Kırım'da Osmanlı hakimiyetinin yerleşmesi,
- f) Akkoyunlu devletinin yıkılışı ve Safevi devletinin kuruluşu,
- g) Safevi devletinin mezhep siyaseti,
- h) Şahkulu isyanı ve Osmanlı İmparatorluğunda karışıklıklar,
- i) Yavuz Sultan devri, Çaldıran Meydan Savaşı,
- j) Suriye ve Mısır'ın alınması,
- k) Osmanlı-Macar ve Avusturya ilişkileri, Mohaç meydan savaşı,
- l) 16. Yüzyılda iç olaylar,
- m) Osmanlı Venedik ilişkileri, Osmanlıların Akdeniz hakimiyeti ve diğer deniz seferleri,
- n) Sokulu devri ve bu devirde Osmanlı siyaseti.

2. Duraklama Devri (1579-1699):

A. Duraklama sebepleri.

B. Duraklama devrinin belli başlı dış olayları:

- a) Osmanlı-Avusturya ilişkileri,
- b) Osmanlı-İran ilişkileri,
- c) Osmanlı-Lehistan ilişkileri,
- d) Osmanlı-Venedik ilişkileri,
- e) Osmanlı-Rusya ilişkileri.

C. Duraklama devrinde belli başlı iç olayları:

- a) Askeri ayaklanmalar,

- b) Anadolu'da isyanların sebepleri ve sonuçları,
- c) Bu devirde durumu düzeltmek isteyenler: Kuyucu Murat Paşa, Genç Osman, 4.Murat ve Köprülüler.

3. Gerileme ve Dağılma Devri:

- A. Gerileme ve dağılmanın sebepleri,
- B. Bu devirde belli başlı dış olaylar:
 - a) Osmanlı-Rusya ilişkileri,
 - b) Osmanlı-Fransa ilişkileri,
 - c) Osmanlı-İngiltere ilişkileri,
 - d) Osmanlı-Almanya ilişkileri,
 - e) Osmanlı-İtalya ilişkileri,
 - f) Osmanlı-Balkan ilişkileri,
- C. Bu devirde belli başlı iç olaylar:
 - a) Milliyetçilik hareketleri sonunda bağlı milletlerin ayaklanmaları ve imparatorluktan ayrılmaları,
 - b) Tepedenli Ali ve Kavalalı Mehmet Ali Paşa isyanları.
- D. Islahat ve Batılılaşma hareketleri:
 - a) Lale devri,
 - b) Islahat hareketleri ve özellikleri,
 - c) Tanzimat devri,
 - d) Meşrutiyet devirleri.
- E. Gerileme ve dağılma devirlerinde Osmanlı İmparatorluğunun büyük meseleleri:
 - a) Kapitülasyonlar,
 - b) Kutsal yerler meselesi,
 - c) Boğazlar meselesi,

- d) Duyun-u umumiye (borçlar) meselesi,
- e) Osmanlılık, Panislamizm, Panturanizm,
- f) Ermeni meselesi,
- g) Arap meselesi.

4. Osmanlı Devleti teşkilatı ve medeniyeti:

A. Devlet idaresi,

- a) Divan teşkilatı,
- b) Saray,
- c) Eyaletlerde idare.

B. Ordu:

- a) İlk ordu teşkilatı,
- b) Yeniçeriler ve altı bölük halkı,
- c) Eyalet askerleri.

C. Eğitim-öğretim ve fikir hayatı:

D. Güzel sanatlar,

E. Ekonomik hayat.

D. Sanat Tarihi

I. Sınıf (Haftada 2 Saat)

1. Sanat Tarihine Giriş:

- A. Sanatın doğuşu ve sanat hakkında toplu bilgi,
- B. Tarih öncesi devirlerde sanat.

2. İlkçağ: İlk Medeniyetlerin Sanatları:

- A. İlk medeniyetlerin sanatına toplu bakış,
- B. Mısır sanatı,
- C. Ön-Asya sanatları:

- a) Sümer sanatı,
 - b) Anadolu sanatı,
 - c) Asur sanatı,
 - d) Pers sanatı.
- D. Türk sanatının en eski izleri,
- E. Ege bölgesi sanatları:
- a) Girit (Minos) sanatı,
 - b) Miken sanatı.
- F. Yunan sanatı:
- a) Arkaik sanatı,
 - b) Klasik sanat,
 - c) Hellenistik sanat.
- G. Etrüsk sanatı,
- H. Roma sanatı,
- İ. İlk Hıristiyan sanatı.

II. Sınıf (Haftada 2 Saat)

3. Orta Çağlarda Sanat:

- A. Bizans sanatı,
- B. Ortaçağ Batı sanatı: Romen ve Gotik sanatları,
- C. Uzak-Doğu sanatları,
 - a) Çin sanatı,
 - b) Hint sanatı,
 - c) Japon sanatı.
- D. İslam sanatı,
- E. Türk sanatı.

4. Rönesans:

- A. İtalya'da Rönesans,
- B. İtalya dışında Avrupa'da Rönesans,

5. Rönesans Sonrası Avrupa Sanatı:

- A. Mannierizm,
- B. Barok,
- C. Rokoko,
- D. Rokoko'ya karşı tepki, neo-klasizim,
- E. Romantizm,
- F. Aelizm ve empressiyonizm.

6. Modern Sanat: Başlıca Sanat Ekolleri ve Akımları,

7. 16.Yüzyıldan Zamanımıza Kadar Türk Sanatı.

E. Fiziki Coğrafya

I. Sınıf (Haftada 6 Saat)

1. Coğrafyaya Giriş:

- A. Coğrafyanın kısa tarihçesi ve gelişmesi,
- B. Konusu, metodları, bölümleri,
- C. Diğer ilimlerle ilişkisi.

2. Matematik Coğrafya:

- A. Gök boşluğu ve gök cisimleri hakkında genel bilgiler:
 - a) Gök boşluğunun sonsuzluğu,
 - b) Güneş sistemi, güneş, gezegenler,
 - c) Ay ve ayın evreleri,
 - d) Diğer gök cisimleri.
- B. Dünya hakkında genel bilgiler:

- a) Dünyanın oluşu ve yapısı, jeolojik zamanlar,
- b) Yerin boyutları ve şekli.
- C. Coğrafya koordinatları:
 - a) Enlem ve boylam, paralel ve meridyenler, kutup noktaları ve ekvator dairesi,
 - b) Dünya üzerinde herhangi bir yerin durumu, sanat meseleleri.
- D. Dünyanın hareketleri ve sonuçları:
 - a) Dünyanın eksenini etrafındaki hareketleri ve sonuçları,
 - b) Dünyanın güneş etrafındaki hareketleri ve sonuçları.
- E. Haritalar hakkında genel bilgiler:
 - a) Küre yüzeyinin düzlemlere geçilmesi metodları,
 - b) Haritalarda ölçek, işaretler,
 - c) Planlar ve harita çeşitleri (topoğrafya ve coğrafya haritaları),
 - d) Haritalarda yeryüzü şekillerinin gösterilmesi,
 - e) Haritalar üzerinde pratik çalışmalar (uzunluk, alan ve eğim ölçme, kesit alma).

3. Fiziki Coğrafya:

- A. Klimatoloji:
 - a) Atmosfer hakkında genel bilgiler,
 - b) Sıcaklık.
 - a. Atmosferin ısınması ve sıcaklık,
 - b. Termometreler, sıcaklığın ölçülmesi ve ifadesi,
 - c. Sıcaklığın yeryüzüne dağılışı (izoterm haritaları).
 - c) Basınç ve rüzgarlar:
 - a. Barometreler, atmosferde basınç,
 - b. Siklon ve antisiklon,
 - c. Atmosfer basıncının yeryüzünde dağılışı, izobar haritaları,

- d. Rüzgar tipleri ve yeryüzünde dağılışları.
- d) Nem ve yağışlar:
 - a. Atmosferde nem (mutlak ve bağıl nem),
 - b. Nemin yoğuşma şekilleri,
 - c. Yağışların ölçülmesi, yıllık yağış miktarlarının yeryüzüne dağılışı,
 - d. Yağış rejimleri.
- e) İklim tipleri ve yeryüzüne dağılışı.
- B. Hidrografya:
 - a) Su küre hakkında genel bilgiler:
 - a. Okyanuslar ve denizler:
 - i. Derinlikler ve dip şekilleri,
 - ii. Deniz suyunun özellikleri,
 - iii. Denizlerde hareket (dalgalar, medcezir, akıntılar),
 - iv. Denizlerde canlılar.
 - b. Göller: oluşları ve özellikleri.
 - C. Jeomorfoloji:
 - a) Taşküre hakkında genel bilgiler:
 - a. Kütleler ve çeşitleri.
 - b) Yeryüzünü değiştiren dış kuvvetler:
 - a. Mekanik parçalanma ve kimyasal ayrışma,
 - b. Akarsular hakkında genel bilgiler,
 - c. Akarsuların faaliyetleri: aşındırma, taşıma, biriktirme ve sonuçları,
 - d. Yeraltı suları ve kaynaklar,
 - e. Daimi karlar, buzullar ve buzul topoğrafyası,
 - f. Kıyı topoğrafyası, kıyı tipleri ve bunların yeryüzüne dağılışları,

- g. Rüzgar aşındırması ve çöl topoğrafyası,
- h. Toprak oluşu, çeşitleri ve yeryüzüne dağılışı.
- c) Yeryüzünü değiştiren iç kuvvetler:
 - a. Tektonik olayların sebepleri ve sonuçları:
 - i. Kıvrılmalar,
 - ii. Kırılmalar,
 - iii. Volkanlar,
 - iv. Depremler.
 - d) Yeryüzü şekilleri ve bunların yeryüzüne dağılışı:
 - a. Dağlar ve çeşitleri,
 - b. Ovalar ve çeşitleri,
 - c. Platolar ve çeşitleri,
 - d. Çukurlar.

D. Biyocoğrafya:

Bitki ve hayvan topluluklarının özellikleri, iklim ve ilişkileri ve yeryüzüne dağılışı.

F. Genel Beşeri Coğrafya

I. Sınıf (Haftada 2 Saat)

1. Beşeri Coğrafya:

A. Beşeri coğrafyaya giriş:

- a) Beşeri coğrafyanın tanımı, amaçları, metodu, kısaca tarihçesi ve sosyal ilimlerle ilişkisi,
- b) İnsanın kökeni,
- c) Başlıca ırklar, milletler, diller ve yeryüzüne dağılışı.

B. Dünya nüfusu:

- a) Nüfus sayımları, dünya nüfusunun miktarı ve yapısı,
- b) Dünya nüfusunda hareketler,

- c) Nüfus yoğunluğu,
- d) Nüfus problemleri, ekonomik hayatla nüfus arasındaki bağıntılar.

C. İnsan ve tabiat:

- a) Tabiatın insan üzerinde hakim olduğu bölgeler,
- b) İnsanın tabiat üzerinde hakim olduğu bölgeler.

D. Hayat tarzları ve yerleşme şekilleri:

- a) İnsanın yerleşme alanları ve sınıfları,
- b) Hayat tarzları: toplayıcılık, ilkel tarım, sabanla tarım, göçebelik, daimi yerleşme, dağınık, toplu ve karışık yerleşme,
- c) Köy, kasaba ve şehir,
- d) Coğrafi ortama göre ev tipleri.

G. Genel Ekonomik Coğrafya

II. Sınıf (Haftada 2 Saat)

1. Ekonomik Coğrafya:

A. Ekonomik coğrafyaya giriş:

- a) Ekonomik coğrafyanın tanımı, bölümleri, amaçları ve diğer ilimlerle ilişkileri,
- b) Yeryüzünün başlıca ekstansif ve entansif, hayvancılık, madencilik, ormancılık ve endüstri alanları; özellikleri ve problemler.

B. Başlıca tarım ürünleri:

- a) Tahıllar,
- b) Endüstri bitkileri:
 - a. Besin endüstri bitkileri,
 - b. Dokuma endüstri bitkileri,
 - c. Diğer endüstri bitkileri.
- c) Meyveler ve sebzeler:

- a. Muz, Hindistan cevizi,
- b. İncir, fındık, turunçgiller, elma,
- c. Turfanda sebzeçilik.
- C. Orman ürünleri,
 - a) Kereste, kağıt-selüloz, kavuçuk.
- D. Hayvancılık hakkında genel bilgiler:
 - a) Büyükbaş hayvanlar,
 - b) Küçükbaş hayvanlar,
 - c) Kümes hayvanları,
 - d) Hayvan ürünleri,
 - e) Balıkçılık ve diğler su ürünleri.
- E. Enerji kaynakları:
 - a) Taşkömürü ve linyit,
 - b) Petrol,
 - c) Su kuvveti.
- F. Madenler:
 - a) Demir,
 - b) Krom,
 - c) Bakır,
 - d) Kalay,
 - e) Diğler önemli madenler (kurşun, çinko, manganez, nikel, uranyum, altın, gümüş, civa gibi).
- G. Tabiatın korunması,
- H. Endüstri:
 - a) Kuruluş ve gelişme şartları,
 - b) Başlıca endüstri bölgeleri.

İ. Ulaşım:

- a) Başlıca kara, deniz ve hava yolları.
- b) Başlıca kanallar ve limanlar,
- c) Başlıca ulaşım araçları ve bunların ekonomik faaliyetlerindeki yeri.

J. Dünya ticareti.**H. Türkiye Coğrafyası****II. Sınıf (Haftada 2 Saat)****1. Türkiye'nin Fiziki Coğrafyası:**

- A. Türkiye'nin dünya üzerindeki yeri ve bu yerin önemi,
- B. Türkiye'nin jeopolitik yapısı,
- C. Türkiye'nin yeryüzü şekilleri ve dağılışı,
- D. Türkiye'nin denizleri ve kıyıları,
- E. Türkiye'nin iklimi ve iklim bölgeleri,
- F. Türkiye'nin bitki topluluğu ve dağılışı,
- G. Türkiye'nin akarsuları ve gölleri.

III. Sınıf (Haftada 4 Saat)**2. Türkiye'nin Beşeri Coğrafyası:****A. Nüfus:**

- a) Türkiye'nin nüfusu, sayım sonuçları,
- b) Türkiye'de nüfusun yapısı,
- c) Türkiye'nin nüfus dağılışı, sık ve seyrek nüfuslu bölgeler,
- d) Türkiye'de nüfus hareketleri: İç ve dış göçler,
- e) Türkiye'de nüfus problemleri.

B. Yerleşme:

- a) Türkiye'de yerleşme şartları,

- b) Türkiye’de dağınık ve toplu yerleşme alanları ve özellikleri,
- c) Türkiye’de şehirleşme ve problemleri.

3. Türkiye’de Ekonomik Coğrafyası:

- A. Türkiye’nin tarımı ve problemleri,
- B. Türkiye’de başlıca tarım ürünleri,
- C. Türkiye’de ormanlardan faydalanma ve toprağın korunması,
- D. Türkiye’de hayvancılık, büyükbaş ve küçükbaş hayvan yetiştirme,
- E. Türkiye’de balıkçılık,
- F. Türkiye’de hammadde ve enerji kaynakları,
- G. Türkiye’de ulaşım,
- H. Türkiye’nin turizmi,
- İ. Türkiye’nin iç ve dış ticareti ve başlıca problemleri,
- J. Türkiye’nin dünya ekonomisindeki yeri,
- K. 1.ve 2. Kalkınma Planlarının coğrafya bakımından değerlendirilmesi.

I. Ülkeler Coğrafyası

II. Sınıf (Haftada 2 Saat)

1. Ülkeler Coğrafyasına Giriş:

- A. Ülkeler coğrafyasının konusu, amaçları,
- B. İkinci Dünya Savaşından sonra dünyanın ekonomik ve siyasi yapısında meydana gelen değişiklikler; dünyanın bugünkü siyasi bölünüşü,

2. Orta-Doğu ve Kuzey Afrika Ülkeleri:

- A. Bölgeye toplu bakış (fiziki, beşeri ve ekonomik özellikleri),
- B. Bu bölgelerdeki ülkeler, bu bölgelerdeki problemler,

Not: Türkiye’nin bölgedeki yeri, önemi ve rolü, gerekli hallerde belirtilerek çeşitli kıyaslamalara yer verilecektir.

3. Avrupa:

- A. Avrupa'ya toplu bakış (fiziki, beşeri ve kültürel özellikleri ve siyasi bölünüşü),
- B. Balkan ülkelerine toplu bakış (Türkiye ile ilişkileri üzerinde ayrıca durulacaktır):
 - a) Yunanistan,
 - b) Bulgaristan,
 - c) Arnavutluk,
 - d) Yugoslavya,
 - e) Arnavutluk.
- C. Güney Avrupa'ya toplu bakış
 - a) İtalya,
 - b) İspanya.
- D. Batı Avrupa'ya toplu bakış:
 - a) İngiltere,
 - b) Fransa.
- E. Kuzey Avrupa'ya toplu bakış,
- F. Orta Avrupa'ya toplu bakış ve Almanya.

III. Sınıf (Haftada 3 Saat)

4. Güney-Doğu Asya (Musonlar Asya'sı):

- A. Musonlar Asya'sına toplu bakış (fiziki, beşeri ve kültürel özellikleri),
 - a) Pakistan,
 - b) Hindistan,
 - c) Çin,
 - d) Japonya ve dünya ekonomisindeki yeri.

5. Sovyetler Birliği:

- A. Sovyetler Birliği'ne toplu bakış (fiziki, beşeri ve kültürel özellikleri ve siyasi bölünüşü),

- a) Avrupa Rusya'sı,
- b) Sovyetler Birliği'ne bağlı Türk Elleri,
- c) Sovyetler Birliği'nin ekonomik durumu ve dünya ekonomisindeki yeri,

6. Kuzey Amerika:

A. Kuzey Amerika'ya toplu bakış (fiziki, beşeri ve kültürel özellikleri ve siyasi bölünüşü),

- a) Amerika Birleşik Devletleri,
- b) Amerika Birleşik Devletlerinin ekonomik durumu ve dünya ekonomisindeki yeri.

7. Afrika:

A. Kıtaya toplu bakış (fiziki, beşeri ve kültürel özellikleri ve siyasi bölünüşü),

- a) Başlıca Afrika ülkeleri hakkında genel bilgiler,
- b) Afrika'nın dünya ekonomisindeki yeri.

8. Okyanusya'ya Genel Bakış.

J. Sosyoloji

I. Sınıf (Haftada 2 Saat)

1. Giriş: Sosyal İlimler Alanı ve Sosyoloji:

- A. İlim ve sosyal ilimler:
 - a) İlim nedir?
 - b) İlim metodu ve ilim tipleri.
- B. Yurttaşlık eğitiminin sosyal ilimler içindeki yeri:
 - a) Yurttaşlık eğitiminin konusu,
 - b) Yurttaşlık eğitiminin önemi ve fonksiyonu.

2. Sosyal Hayatın Görünüşü ve Belirtileri Sosyal İlişkiler ve Grup Davranışı:

- A. Sosyal gruplar:
 - a) Nispeten devamlı gruplar,
 - b) Topluluğun devamlı olmayan (iğreti) şekilleri,

- c) İnsan toplulukları (toplum tipleri),
 - d) Grupların tipolojileri.
- B. Sosyal bir grup olan aile: En küçük toplum:
- a) Ailenin yapısı ve evlilik tipleri,
 - b) Ailenin değişim şekilleri ve kadının rolü,
 - c) Ailenin sosyal fonksiyonları,
 - d) Türkiye’de aile hukuku,
 - e) Aile kurumları (evlenme ve boşanma, aile ve akrabalık sistemleri).
- C. İnsanların bir örneklilik kazanmış hareket tarzları: grup davranışı:
- a) İnsanın sosyal çevresi olarak kültür,
 - b) Kültürün içeriği ve şekli,
 - c) Kültürün kazanılması ve sosyalleşme.
- D. Kültür değişkenliğinin dereceleri:
- a) Kültür değişkenliği ve sebepleri,
 - b) Kültüre uyma ve değişme,
 - c) Kültür ve medeniyet.
- E. Kültür değerleri ve sosyal normlar:
- a) Değerler,
 - b) Sosyal normlar,
 - c) Sosyal kontrol ve yaptırıcı kuvvetler (yaptırımlar),
 - d) Din, ahlak ve hukuk kuralları arasındaki ilişki.
- F. Sosyal bir grup olarak millet gerçeği ve oluşu:
- a) Milleti hazırlayan faktörler,
 - b) Millet olmayan bünyeler,
 - c) Millet tipleri,

- d) Milliyetçilik kavramının gelişmesi ve ona karşı olan akımlar,
- e) Türkiye’de milliyetçilik akımı.

3. Sosyal Organizasyon:

A. Sosyal organizasyonun unsurları:

- a) Fertler arası ilişki,
- b) Grup ilişkileri,
- c) Sosyal düzen veya sistemler.

B. Statü ve rol:

- a) Sosyal yapının temel birimleri,
- b) Verilen statü ve rolleri,
- c) Başarılan statü ve rolleri.

C. Farklılaşma ve liderlik:

- a) Farklılaşma,
- b) Liderlik.

D. Sınıf yapısı ve fonksiyonları:

- a) Sosyal sınıf ve tabaka kavramı,
- b) Sosyal tabakalaşmanın fonksiyonları ve sonuçları.

E. Sosyal hareketlilik:

- a) Sosyal hareketlilik kavramı ve tipleri,
- b) Sosyal hareketliliği kolaylaştıran faktörler.

II. Sınıf (Haftada 2 Saat)

4. Toplumun Ekonomik Görünüşü:

- A. Ekonomi nedir?
- B. Sosyal yaşayışta ekonomik faaliyetler ve fonksiyonlar,
- C. Ekonomik faaliyet şekilleri ve bunların birbirleriyle ilişkileri:

a) Üretim,

b) Dağıtım (iş bölümü),

c) Değişim,

d) Tüketim.

D. Ekonomik büyüme ve üretici kaynaklar:

a) Ekonomik büyüme ve kaynakları,

b) Üretici kaynaklar,

c) Ekonomik teşebbüsler.

E. Ekonomik değer kavramı ve sosyal bakımdan önemi,

a) Para ve banka,

b) Fiyat sistemi, piyasa, borsa,

c) Arz ve talep (tüketicinin davranışı ile üretimin maliyeti),

d) Yarışma ve tekel.

F. Modern ekonomik düzen:

a) Günümüzde ekonomik organizasyon,

b) Endüstrileşme ile teknolojik gelişme, sonuçları ve problemleri,

c) İş (meslek) seçimi,

d) İşveren-işçi ilişkileri (sosyal sigortaları, sendikalaşma hareketleri, grev ve lokavt).

G. Milletlerarası ilişkiler:

a) Milletlerarası ilişkilerin niteliği (bir milletin diğer milletlere olan ihtiyacı),

b) İdeolojik karakterli ittifaklar (NATO, CENTO),

c) Avrupa iktisadi işbirliği teşkilatı ve ortak pazarın Türkiye ile ilişkileri.

5. Türkiye Ekonomisine Toplu Bakış:

A. Türkiye'nin genel ekonomik problemleri:

a) Türkiye milli geliri:

- a. Milli gelirin kavramı ve tarihçesi.
- b. Milli gelirdeki değişiklikler,
- c. Milli gelirin sektörlere göre dağılışı.
- b) Türkiye'nin ekonomik politikasının safhaları.
- B. Türkiye'nin ekonomisinin sektör tahlillerine toplu bakış.
 - a) Tarım sektörü:
 - a. Tarımın Türkiye ekonomisindeki yeri,
 - b. Tarım mahsulleri üretimi ve usulleri.
 - b) Hayvancılık sektörü,
 - c) Ormanlar sektörü ve ekonomik önemi,
 - d) Sanayi sektörü:
 - a. Sanayinin Türkiye ekonomisindeki yeri,
 - b. Sanayinin dallara göre durumu,
 - c. Sanayileşmeyi güçleştiren faktörler ve sanayinin bünyesi,
 - d. Sanayinin iç gücü problemleri
 - e) Madenler sektörü ve ekonomik önemi,
 - f) Ulaştırma sektörü:
 - a. Ulaştırmanın önemi ve ülke ekonomisindeki yeri,
 - b. Kara, demir, deniz, havayolları ile haberleşmenin durumuna toplu bakış.
 - g) Para ve bankacılık sektörü:
 - a. Para ile ilgili meseleler,
 - b. Türkiye'de bankacılık, özellikleri.
 - h) Devlet maliyesi:
 - a. Devlet maliyesi,
 - b. Devlet bütçesi,

- c. Devlet gelirleri (vergi sistemi),
- d. Devlet giderleri (harcamalar).
- i) Dış ticaret sektörü:
 - a. Dış ticaretin Türkiye ekonomisindeki yeri ve dış ticaret politikası,
 - b. İhraç ve ithal malları, ülkeler ile ticaret ve ödeme dengesi.

K. Yurttaşlık Eğitimi

III. Sınıf (Haftada 2 Saat)

1. Toplumun Hukuki ve Siyasi Yönü: Yurttaşlık Eğitimi:

- A. Hukuki ve siyasi ilişkiler ve sistemler:
 - a) İlkel topluluklarda hükümet teşkilatı,
 - b) Devletin niteliği,
 - c) Devletin kökeni ve gelişmesi,
 - d) İlk ve ortaçağlarda devlet anlayışı ile laik devlet anlayışı,
 - e) Devletin fonksiyonları,
 - f) Demokrasi kavramı ve siyasi hürriyetler,
 - g) Hükümetin fonksiyonlarında yeni eğilimler: Çağdaş siyasi müesseseler ve siyasi davranış.
- B. Hukuk düzeni:
 - a) Kanun,
 - b) Tüzük,
 - c) Yönetmelik,
 - d) Kararname,
 - e) Emir ve genelge,
 - f) İçtihat.
- C. Milletlerarası ilişkiler ve kuruluşlar:
 - a) Birleşmiş Milletler Teşkilatı ve bu teşkilata bağlı kuruluşlar,

b) İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi.

D. Türk devletinin rejimi:

a) Türkiye’de siyasi hayatın gelişmelerine toplu bakış,

b) Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına toplu bakış,

c) Anayasaya göre devletin yetkileri ve bunları temsil eden organları:

a. Yasam yetkisi,

b. Yürütme yetkisi,

c. Yargı görevi.

d) Anayasaya göre temel haklar ve ödevler:

a. Türkiye’de kamu hürriyetlerinin gelişmesine toplu bakış,

b. Temel hakların genel nitelikleri,

c. Kişinin hakları ve ödevleri,

d. Sosyal ve iktisadi haklar ile ödevleri,

e. Siyasi partiler ve Türkiye’de siyasi partilerin gelişmesine toplu bakış,

f. Siyasi haklar ve ödevler,

g. Temel hakların olağanüstü rejimleri: kamu hürriyetlerinin düzenlenmesi ve sınırlanması.

E. Kamu hizmetleri ve idari kuruluşlar:

a) Kamu hizmetleri alanı ve personeli:

a. Kamu hizmetlerinin alanı ve personeli,

b. Kamu hizmetleri personeli görev ve sorumlulukları ile yetiştirilmeleri,

c. Yönetici sınıfın eğitimi.

b) Bakanlıklar, bakanlıklarda genel ve benzer kuruluşlar (örnek olarak Milli Eğitim Bakanlığı kuruluşu),

c) Merkezi ve mahalli idareler:

a. İller idaresi (genel ve özel olarak),

- b. Belediye idaresi,
c. Köy idaresi.

- Ülkemizde bu bölüm 1968 yılına kadar Tarih-Coğrafya olarak ismi geçmektedir. 1968 yılında ise ortaokullarda ilk kez Sosyal Bilgiler Dersi ismini almıştır (İnan, 2014). 1957 yılında Tarih, Coğrafya ve Yurttaşlık Bilgisi ayrı disiplinler olarak yer almıştır. 1957 yılındaki ders içeriklerine bakıldığında 1968 yılına göre ders sayısı daha azdır. Ayrıca dersler genel konu başlıkları altında birleştirilmiştir. 1957 Tarih Konuları; Tarihle İlgili Genel Bilgiler, Tarih Devirleri, İslamiyet Öncesi Devirler, İslamiyet Tarihi, İslamiyet Sonrası Dönem, Müslüman Türk Devletleri, Osmanlı Devleti Dönemleri, 17. Ve 18. Yüzyıl'da Avrupa ve Amerika ve son olarak Yakın Çağda Avrupa konularından oluşmaktadır. Yine 1957 Coğrafya konuları da genel olarak Matematik Coğrafya, Beşeri, Ekonomik Coğrafya, Türkiye ve Ülkeler Coğrafyasıdır. Üç ayrı disiplin olan Tarih, Coğrafya ve Yurttaşlık Bilgisi 1968 yılında Sosyal Bilgiler adı altında birleştirilmiştir. 1968 yılında daha çok eğitim enstitülerindeki ders müfredatı içinde, öğretmen adaylarının dünyada ve çevrelerinde ihtiyaç duyduğu bilgiyi sağlayabilecek, yeteneklerini geliştirecek, yine bu konularda çağdaş bir görüş ve eğilim oluşturabilecek, hem artan nüfusun ihtiyaçlarını bilecek hem de karmaşık bir hale gelen dünyaya uyum sağlayabilecek şekilde yetiştirilmeleri amaçlanmaktadır. 1968 yılında ders sayısında bariz bir artma olmadığı, ancak derslerin yukarıdaki amaç doğrultusunda şekillendiği görülmektedir.

4.2.4 1962 Yılı Eğitim Enstitüleri Yabancı Dil bölümü ders içerikleri.

Almanca, Fransızca ve İngilizce Öğretim Programı:

1962 yılı Yabancı Diller Bölümü öğretim programı tablo 11'de verilmiştir (Tebliğler Dergisi, 1962).

Tablo 11

Yabancı Dil Öğretim Programı 1962

Dersler	1.Sınıf	2.Sınıf	3.Sınıf
1.Yabancı Dil	<ul style="list-style-type: none"> • Konuşma • Okuma • Yazma • Dilbilgisi • Tercüme • İmla (Sadece Fransızca Bölümünde) 	<ul style="list-style-type: none"> • Konuşma • Okuma • Yazma • Dilbilgisi • Tercüme • İmla (Sadece Fransızca Bölümünde) • Özel Öğretim Metodu ve Uygulama • Seminer 	<ul style="list-style-type: none"> • Konuşma • Okuma • Yazma • Dilbilgisi • Tercüme • Kültür Tarihi (Fransızca Bölümünde Medeniyet Tarihi) • Özel Öğretim Metodu ve Uygulama • Seminer
	Toplam 24	Toplam 21	Toplam 26
2.Türkçe	5	7	4
3.Eğitim Psikolojisi	3	2	-
4.Genel Öğretim Metodu	-	2	-
5.Devrim Tarihi	-	-	2
Toplam	32	32	32

Yabancı dil bölümlerinde öğretimin genel ve ortak amaçları:

Yabancı dil bölümlerinde yabancı dil öğrencilere:

- A. Yabancı dilde okuma, yazma, konuşma, konuşulanı anlama,
- B. Yabancı dilden Türkçe'ye ve Türkçe'den yabancı dile tercüme yapabilme kabiliyetlerini kazandırmak,
- C. Yabancı dilin grameri kavrayabilmek,
- D. Ana dilin daha iyi kavranmasına ve daha fazla sevilmesine yardım etmek,

Bunu sağlamak için öğrencilerin alaka ve seviyelerine uygun:

- a. Çeşitli okuma parçalarından faydalanmalı,
- b. Türlü kompozisyon örnekleri yazdırılmalı,
- c. Günlük hayatın çeşitli konuları üzerinde bol konuşmalar yaptırılmalı, doğru ve düzgün telaffuza önem verilmelidir bu amaçla mümkünse ses alma cihazları, plak ve şeritlerden faydalanma yolları aranmalıdır.
- d. Okunan ve konuşulanları daha iyi anlamaları, duygu ve düşüncelerini sözlü ve yazılı olarak daha iyi ifade edebilmeleri için öğrencilere gereken gramer ifadeleri hakkında bilgi verilmeli,
- e. Türlü tercüme yolu ile ana dili ile yabancı dilin yapısı hakkında kıyaslamalar yapılmalıdır,
- f. Mümkün olunana her fırsatta yabancı dilin konuşulduğu ülkelerin tarihi ve bugünkü durumu, halkın özellikleri ve yaşayış tarzı hakkında kısa ve faydalı bilgiler vermeye çalışılmalı, yabancı ülkelerin hayatını canlandıran temsilcilere ve yabancı okullarla mektuplaşmalara yer verilmedir.

4.2.6.1 Almanca.

A. Konuşma

I. Sınıf

- a) Günlük hayattan alınmış konular: Köy, şehir ve aile hayatı, lokanta, çarşı, tiyatro, film, spor, oyun gibi,
- b) Seçilmiş küçük hikaye ve masallar üzerinde konuşma,
- c) Laboratuvar çalışmaları (Kayda alınmış konuların dinlenmesi ve tekrarları).

II. Sınıf

- a) Almanca cümle melodisinin açıklanması,
- b) Günlük hayattan alınmış konular,

- c) Seçilmiş edebi parçalar üzerinde konuşmalar.

III. Sınıf

- a) Belirli bir konu üzerinde konferanslar (roman, şiir, piyes, film gibi),
b) Belirli bir konu üzerinde doğaçlama konuşma.

B. Okuma

I. Sınıf

- a) Fonetik: Türkçeden farklı olan Almanca sesler ve bu seslerin yazılması,
b) Ortaokul ve lise seviyesinde hazırlanmış kitaplardan seçme parçalar,
c) Anlaşılması kolay edebi metinler.

II. Sınıf

- a) Dergi, gazete ve ilmi makaleler,
b) Edebi metinler ve metin tahlilleri (tanınmış yazarlardan).

III. Sınıf

- a) Seçilmiş edebi metinler ve metin tahlilleri,
b) Modern edebi metinler.

C. Yazma

I. Sınıf

- a) İmla, uzatıcılar, kısaltıcılar.
b) Gözlem, tasvir, portre, mektup, hikaye özetleri.

II. Sınıf

- a) Tabiat, insan, cemiyet, manevi hayat, duygular.

III. Sınıf

- a) Edebi, felsefi konular; okuma dersinde incelenen ekoller, yazarlar ve edebi eserlerle ilgili “disertation“lar.

D. Dilbilgisi**I. Sınıf**

- a) Fiil,
- b) İsim,
- c) Sıfat,
- d) Zamir,
- e) Zarf,
- f) Kelime dizisi hakkında önemli kurallar,
- g) Bağ edatları,
- h) Zamanların kullanılışı.

II. Sınıf

- a) Orta dereceli okullar için hazırlanmış olan Almanca ders kitapları serisindeki gramer konuları, özellikle sistem ve metot bakımından işlenecektir.

E. Tercüme**I. Sınıf**

- a) Almancadan Türkçeye: Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanmış Almanca ders kitaplarındaki okuma parçaları gazete ve dergilerden seçilmiş parçalar.
- b) Türkçeden Almancaya: İlkokul 4.sınıf okuma kitabından seçilmiş parçalar, günlük gazeteler.

II. Sınıf

- a) Almancadan Türkçeye: Edebi, felsefi, ve güzel sanatlarla ilgili metinler, gazete ve dergilerden makaleler, tanınmış yazarların eserlerinden bazı metinler,
- b) Türkçeden Almancaya: İlmi dergilerden, günlük gazetelerden ve okuma kitaplarından seçilmiş parçalar.

III. Sınıf

- a) Her çeşit roman, oyun, gazete ve dergilerden nesir çevirileri Türkçeden Almancaya, Almancadan Türkçeye yaptırılır.

F. Kültür Tarihi

III. Sınıf

- a) Almanya'nın coğrafyası ve tabiat manzaraları (film ve resimler kullanılarak işlenecek),
 b) Almanya'nın ekonomisi,
 c) Alman fikri hayatının gelişimine genel bakış,
 d) Seçilmiş şiirler,
 e) Halk şarkıları.

G. Özel Öğretim Metodu ve Uygulama

II. ve III. Sınıf

- a) Orta dereceli okullarda yabancı dil öğretiminin amaçları, öğretim programları ve ders kitabı inceleme,
 b) Almanca öğretiminde kullanılan çeşitli metodlar, konuya uygun metodun seçilmesi,
 c) Ders planlarının hazırlanması, yen, bir konunun incelenmesinde takip edilecek yollar, ödevler tekrarlamalar,
 d) Almanca öğretiminde karşılaşılan güçlükler ve bunların giderilme yolları,
 e) Okullarda ders gözlemleri,
 f) Örnek dersler, ders uygulamaları ve tenkit.

4.2.6.2 Fransızca.

A. Konuşma

I. Sınıf

- a) Türkiye ve Fransa'da hayat (aile, bölgeler, spor, adetler ve görenekler gibi),

- b) Ayrıca bu derste öğrencilere şiirler ezberletilir, şarkılar öğretilir, oyunlardan sahneler temsil ettirilir.

II. Sınıf

- a) Birinci sınıf programı genişletilerek uygulanır.

III. Sınıf

- a) Dile maruz bırakmak,
b) Belirli bir konu üzerinde konferanslar (roman, şiir, film gibi),
c) Belirli konularda doğaçlama konuşmalar.

B. Okuma

I. Sınıf

- a) Orta dereceli okullar için hazırlanmış ders kitaplarından seçme parçalar,
b) Anlaşılması kolay edebi metinler okutulur. Kronolojik sıraya bakmaksızın önce anlaşılması kolay metinlerden başlanır. “Morceaux Choies“lerden seçilmiş parçalar çıkış noktası daima parça olmak üzere yazarı hakkında da bilgi verilir, açıklamalar yapılır.

III. Sınıf

- a) Daha önceki sınıfta incelenen “Morceaux Choies“lerden alınan metinler açıklanır, bilgiler verilir.

C. Yazma

I. Sınıf

- a) Okuma derslerinde incelenen çeşitli konulu metinlerin bir türünden ayrı ayrı örnekler alınarak (tasvir, portre, mektup, hikaye gibi) gerek sınıfta ve gerek ev ödevlerinde, planları ile birlikte kompozisyonlar yaptırılır.

II. Sınıf

- a) Birinci sınıftaki esaslarla birlikte öğrencilerin yazma kabiliyetlerinin geliştirilmesine çalışılır.

III. Sınıf

- a) Edebi felsefi konular, güzel sanatlar, sosyal sorunlar ve okuma derslerinde incelenen ekoller, yazarlar ve eserlerle ilgili tezler.

D. İmla

I. ve II. Sınıf

- a) Öğrencilere başlangıçta tahtada daha sonra defterle üzerinde kolaydan zora gitmek üzere belirli yazarların, tanınmış eserlerinden parçalar incelenir,
- b) Paragraf ve özellikle gramer yanlışları üzerinde durulur,
- c) Bilinmeyen kelimelerin anlamı Fransızca açıklanır,
- d) Metin üzerinde konusu, gramer, üslup ile ilgili sorular sorulur.

E. Dil Bilgisi

I. Sınıf

- a) Dil bilgisi ile ilgili temel konulara yer verilir.

II. Sınıf

- a) Birinci sınıftaki esaslar bu sınıfta da uygulanır,
- b) Öğrenciler birinci sınıfta öğrendikleri kurallar yeri geldikçe tekrarlanır.

III. Sınıf

- a) Orta dereceli okullar için hazırlanmış olan Fransızca ders kitaplarındaki gramer konuları, özellikle sistem ve metod bakımından işlenecektir.

F. Tercüme

I. Sınıf

- a) Küçük hikaye ve romanlardan parçaların tercümeleri istenir.

II. Sınıf

- a) Fransızcadan Türkçeye: Edebiyat, güzel sanatlarla ilgili parçalar, gazete ve dergilerden makaleler, tanınmış tiyatro yazarlarının eserlerinden bazı sahneler Türkçeye çevrilir.

- b) Türkçeden Fransızcaya: Birinci sınıfta öğretilen usuller tekrarlanır, Türkçe gramer, dergi ve kitaplardaki metinler Fransızcaya çevrilir.

III. Sınıf

- a) Türkçeden Fransızcaya, Fransızcadan Türkçeye: Roman, oyun, gazete ve dergilerden edebi ve felsefi makalelerden nesir çevirileri yapılır. Manzum tercüme hakkında bilgi verilir.

G. Medeniyet Tarihi

III. Sınıf

- a) Bu derste Fransız tarihi coğrafyası, sanatı ve kültürü gibi özelliklere yer verilir.

H. Özel Öğretim Metodu ve Uygulama

II. ve III. Sınıf

- a) Öğretmen tarafından sınıfın seviyesinin hazırlanması,
 b) Programın planlanması,
 c) Kelime ve gramerde güçlüklerin belirlenmesi,
 d) Bir dilin ilgi çekici olması ve öğrencileri konuşturmada yöntemlerin belirlenmesi.

4.2.6.3 İngilizce.

A. Konuşma

I. ve II. Sınıf

- a) Belirli telaffuz özellikleri üzerinde durulacaktır,
 b) Örnek olarak ana dili İngilizce olan bir kimseyi alarak hazırlanan günlük diyalogların ezberlenmesi,
 c) Okunan kısa hikayelerin derste anlatılması,
 d) Öğretmenin rehberliği altında resimler üzerinde konuşmalar,
 e) Öğretmenin sınıfta yüksek sesle okuyacağı çağdaş oyunlardan alınmış diyalogların taklit ederek yapılacak konuşmalar,

- f) Önceden hazırlanmış konuşmalar,
- g) Kelime yapısı üzerinde alıştırmalar.

III. Sınıf

- a) Belirli bir konu üzerinde (film, roman, oyun, şiir gibi) konferanslar,
- b) Belirli bir konu üzerinde doğaçlama konuşmalar.

B. Okuma

I. Sınıf

- a) Basit veya sadeleştirilmiş metinler üzerinde çalışmalar yapılır.

I. Sınıf

- a) Kısa hikayeler, roman ve oyunlardan parçalar, şiirler, denemeler, makaleler üzerinde durularak bir taraftan öğrencilerin kelime hazineleri, kavrama ve okuma süreleri geliştirilirken, diğer taraftan da öğrenciler metin analizlerine alıştırlırlar.

III. Sınıf

- a) Metinlerden hareket edilerek İngiliz ve Amerikan edebiyatı ve önemli yazarlar hakkında bilgi verilecek, bu arada kültür tarihi dersi ile ilgili metinler işlenecektir.

C. Yazma

I. Sınıf

- a) Konuşma ve okuma derslerinde üzerinde durulan gramer ve cümle oluşumu kurallarına uygun yazı alıştırmaları yaptırılır.

II. Sınıf

- a) Gramer kurallarında gösterilen kurallar, uygun daha zor ve çeşitli yazı ödevleri verilir ve öğrenciler, okuma derslerinde ele alınan parçalarla ilgili eleştiri yazıları yazmaya teşvik edilirler.

III. Sınıf

- a) Bu sınıfta okuma dersinde incelenen konular ile ilgili kompozisyonlar yazdırılır.

D. Dilbilgisi

I. Sınıf

- a) İngilizcedeki esas zamanlar ve kullanışı.

II. Sınıf

- a) Birinci sınıfta çalışılan konuların kısaca tekrar edilmesi,
 b) Şart ve dilek cümleleri,
 c) Edatlar,
 d) Zarflar ve iki kelimeli fiiller (look at, get up gibi),
 e) Present participle'ın sıfat ve fiilimsi olarak kullanılışı,
 f) Hem fiil hem de isim olarak kullanılan kelimeler.

III. Sınıf

- a) Bu sınıfta dilbilgisi dersi Türkçe ve İngilizcenin kıyaslamalı analizi şeklinde yapılacak, cümle yapılarının incelenmesine kolaylık sağlayacak genel dil bilim konularına da yer verilecektir.

E. Tercüme

I. Sınıf

- a) İngilizceden Türkçeye: Orta dereceli okullar için hazırlanmış ders kitaplarındaki okuma parçaları, gazete ve dergilerden seçilmiş parçalar,
 b) Türkçeden İngilizceye: Küçük hikayelerden seçilmiş parçalar.

II. Sınıf

- a) İngilizceden Türkçeye: Edebi ve güzel sanatlarla ilgili metinler, gazeteler ve dergilerden makaleler, tanınmış yazarların eserlerinden bazı parçalar,
 b) Türkçeden İngilizceye: Gazeteler ve dergilerden, okuma parçalarından seçilmiş parçalar.

III. Sınıf

- a) Türkçeden İngilizceye, İngilizceden Türkçeye: Roman, oyun, gazete, dergilerden edebi ve felsefi makalelerden nesir çevirileri yapılır. Manzum tercüme hakkında bilgi verilir.

F. Kültür Tarihi

III. Sınıf

- a) Milattan nce Britanya,
- b) Roma Egemenliğinde Britanya,
- c) Seltler, Saksonlar, Angle'lar,
- d) Danimarkalılar, Vikingler ve Normonlar,
- e) 1300-14000 İngiltere'nin ve İngiliz Dilinin Doğuğu,
- f) 15.Yüzyıl İngilteresi,
- g) 1000-1500 İskoçya ve İrlanda,
- h) Kuzey Amerika'nın keşfi,
- i) 1500-1600 İngiltere'sinin Siyasal ve Sosyal Tarihine Toplu Bakış,
- j) Müzik, Şiir ve Tiyatro,
- k) 1640-1714 İngiltere'sine Toplu Bakış,
- l) 1717-1815 İngiliz Tarihine Toplu Bakış,
- m) Devrinin Sembolü Olan Benjamin Franklin,
- n) İngiltere'de Tarım ve Sanayi,
- o) 1815-1914 Avrupa Devletlerinde Sömürgecilik,
- p) 1815-1914 de Amerika Birleşik Devletleri,
- q) Bugünkü İngiliz ve Amerikan Mimarisi,
- r) Bugünkü İngiliz ve Amerikan Şiiri,
- s) Bugünkü İngiliz ve Amerikan Tiyatrosu,
- t) Bugünkü İngiliz ve Amerikan Resim Sanatı,
- u) Bugünkü İngiliz ve Amerikan Müziği,
- v) Yirminci Yüzyılda Amerikan Eğitimi,
- w) Fen Alanındaki Son Gelişmeler.

G. Özel Öğretim Metodu ve Uygulama

II. ve III. Sınıf

- a) Dil ve dil öğretiminin önemi hakkında öğrencilerin anlayışını geliştirmek,
 - b) İngilizceyi öğrenmede karşılaşılan güçlükler,
 - c) İngilizcenin ses sistemini gramer yapısını ve kelime bilgisini, dilin öğretimiyle birleştirmek,
 - d) İngilizcenin ikinci bir dil olarak öğretimiyle ilgili başarılı metot ve teknikleri öğrencilere tanıtmak,
 - e) İngilizcenin ikinci bir dil olarak öğretimiyle ilgili en son ders kitaplarını ve metot alanında isim yapmış kişilerin yazılarını öğrencilere tanıtmak.
- 1962 yılına kadar daha önce Yabancı Dil bölümü ders içeriklerine yer verilmemiştir. Bu bölümde hem Almanca, hem Fransızca, hem de İngilizce için okuduğunu anlama, yazabilme, Türkçe ile bu dilleri karşılaştırabilme, tercüme yapabilme, konuşabilme ve özellikle telaffuza uygun konuşabilmeye önem verilmiştir. Bunları yaparken öğretmen adaylarının günlük hayatından, özellikle yakından-uzağa öğrenme ilkesine uygun bir şekilde örnekler işlenmeye özen gösterilmiştir.

5. Bölüm

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Eğitim enstitülerinin yıllara göre ders programları incelendiğinde, özellikle dönemin şartlarının derslere yansıdığı anlaşılmaktadır. Tüm bölümlerde belirli dönemlerde aynı derslerin programlara eklenip, aynı derslerin programlardan çıkarıldığı anlaşılmaktadır.

Özellikle 1936 yılında askerlik dersi öğretim programlara eklenmiştir. 1944 yılında da her bölümün askerlik dersi bulunmaktadır. 1944 yılında askerlik dersi teorik ve pratik olmak üzere ikişer saattir. Bu dönemde her bölümün askerlik dersine önem vermesi olası bir savaş tehdidine karşı önlem almaya yöneliktir. Ayrıca yine bu dönem dikkat çeken konulardan bir diğeri de tüm bölümlerden Türk İnkılap Tarihi, Orta Okul Ders Kitapları Üzerine İncelemeler ve Türkiye Cumhuriyeti Rejimi ve Türkçe-Tarih-Coğrafya derslerinin kaldırılması olmuştur. Ancak Türk İnkılap Tarihi ve Türkiye Cumhuriyeti Rejimi dersi yerine daha sonra Devrim Tarihi dersi programlara eklenmiştir.

Yine 1947'den sonra bölümlerin programlarına Seminer dersi konulmuştur. Bu dersle birlikte öğrencilerin belirli eğitim sorunları üzerinde araştırma ve tartışma yapmalarına olanak sağlanmıştır.

1955 yılında ilk defa geçici olmayan bir yönetmeliğin yayınlanması eğitim enstitüleri için oldukça önemlidir. 1955 yılından önce geçici yönetmelikler kullanılıyordu. Ancak ülkede eğitim enstitülerinin sayıları zamanla artmıştır. Ayrıca öğrenciler tarafından da bu okullara talep fazla olmuştur. Bu gibi nedenlerle geçici olmayan bir yönetmeliğin çıkarılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

1955 yılında özellikle gençlerin ruh sağlığıyla ilgili konular önem kazanmıştır. Ergen Psikolojisi, Eğitim Felsefesi, Rehberlik, Özel Eğitim ve Eğitim Sosyolojisi dersleri Pedagoji bölümüne bu dönemde girmiştir.

1957 yılında birçok bölüm için ders içerikleri oluşturulmuştur. 1957 yılında Türkçe bölümü ders içerikleri oldukça genel hatlarıyla verilmiştir. 1957 yılında Tarih, Coğrafya, Yurttaşlık Bilgisi ders içerikleri ise Türkçe'ye göre daha kapsamlı hazırlanmıştır. Tarih dersinde özellikle Türk Tarihi üzerinde durulmuştur. Dünyadaki Önemli olaylara da yer vermeye çalışılmıştır. Orta Çağda Avrupa, Yeni Çağda Avrupa, XVII ve XVIII. yüzyıllarda Avrupa ve Amerika ve Yakın Çağda Avrupa gibi konularla dünya tarihi anlatılmıştır. Ayrıca 1957 yılında tarihi metinler üzerinde çalışmak oldukça önemlidir. Coğrafya dersinde ise yine ilk olarak ülkemizin özellikleri üzerinde durulmuştur. Ülkemizin başka ülkelerle ekonomik, fiziki gibi özelliklerinin karşılaştırılmasına da özen gösterilmiştir. Coğrafya konuları genel olarak Matematik Coğrafya, Beşeri, Ekonomik Coğrafya, Türkiye ve Ülkeler Coğrafyasıdır.

1960'lı yıllarda özellikle dikkati çeken konulardan biri bölümlerin programlarından kaldırılan dersler olmuştur. Savaş ihtimalin ortadan kalkmasının da etkisiyle Askerlik dersi programdan çıkarılmıştır. Askerlik dersiyle özellikle vatan, millet, millî birlik, askerlik, vatana karşı görevler gibi kavramlara önem verilmiştir. Özellikle askerlikten kaçmanın vatana ihanet olduğu üzerinde durulmuştur (Gündüz, 2017). Ülkemizde savaş ihtimali olan dönemlerde özellikle askerlik dersiyle gençler de bu şekilde milli bir bilinç uyandırılmak istenmiştir.

1962 yılına gelindiğinde Yabancı Diller Bölümü için ders içerikleri belirlenmiştir. Özellikle öğrencilere; tercüme yapabilme, okuduğunu anlayabilme, kompozisyon yazabilme ve konuşabilmeleri için çeşitli çalışmalar yaptırılması planlanmıştır. Öğrencilerden çeşitli konular üzerinde bol konuşmalar yapmaları, kompozisyon yazmaları, okuma parçalarından faydalanmaları istenmiştir.

1968 ve sonraki yıllarda özellikle derslerde daha detaya inilmiştir. Ayrıca bu dönemin en önemli özelliği öğrencilerin uzmanlaşmalarına önem verilmesi olmuştur. Özellikle 1968 yılında Pedagoji Bölümü ders içerikleri verilmiştir. Daha önce bu bölümün ders içeriklerine

yer verilmemiştir. Sadece 1931 yılında Terbiye, Terbiye Tarihi, Umumi Ruhiyat, Gençlik Ruhiyatı, Felsefe Tarihi ve İctimaiyat derslerinin içerikleri verilmiştir. O yüzden 1968 yılında bu bölümün ders içeriklerinin kapsamlı bir şekilde verilmesi oldukça önemlidir. Yine Türkçe Bölümü ders içerikleri de 1957 yılına göre oldukça farklı ve kapsamlı hazırlanmıştır. Ayrıca 1968 yılında Sosyal Bilgiler Bölümü kurulmuştur. O döneme kadar bölümün ismi Tarih-Coğrafya olarak geçmektedir. Sosyal Bilgiler Bölümüyle üç ayrı disiplin olan Tarih, Coğrafya ve Yurttaşlık Bilgisi dersleri birleştirilmiş oldu.

1968 yılında Sosyal Bilgilerin tanımı *“insanların fizik ve sosyal çevresi ile karşılıklı etkilerini konu edinir; insan ilişkilerini inceler, sosyal bilgilerde, içerik, insanın temel ihtiyaçlarını, örf ve adetleri, değerler, kültürel mirası ve onun devamı dinamik özellikleri ile bu çeşit hayat şartlarını karşılamak konusunda yaşayış tarzları, birlikte çalışma ve çevrenin kullanılmasıyla ilgili konuları kapsar.”* şeklinde belirlenmiştir (Tebliğler Dergisi, 1968).

1978-1979 eğitim-öğretim döneminde ise bazı eğitim enstitülerinin süresi 4 yıla çıkarılmıştır. 4 yıla çıkarılan eğitim enstitüleri için geçici bir öğretim programı hazırlanmıştır. Bu öğretim programı sadece 1. sınıflar için hazırlanmıştır. Ayrıca bu dönemde ülkede hem dört yıllık hem de üç yıllık eğitim enstitüleri vardır. Üç yıl olan eğitim enstitülerine yeni öğrenciler alınmamıştır. 1979 yılından itibaren de dört yıllık eğitim enstitülerine ise öğrenci alınmaya başlanmıştır.

Sonraki süreçte eğitim enstitüleri bir dönüşüm içine girmiştir. İlk olarak 1980 yılında eğitim enstitüleri Yüksek Öğretmen Okulları'na çevrilmiştir. Daha sonra ise Yüksek Öğretmen Okulları da 'Eğitim Fakültesi'ne dönüşmüştür.

Eğitim Fakültelerinin temelini eğitim enstitüleri oluşturmaktadır. Bu yüzden tarihi süreçte öğretmen yetiştirmede kullanılan öğretim programlarının incelenmesi günümüz eğitim fakülteleri öğretim programlarının hazırlanmasına, geliştirilmesine katkı sağlayacaktır.

6. Bölüm Kaynakça

- Akyüz, Y. (2012). *Eğitim tarihi*, Ankara: Pegem Akademi.
- Altunya, N. (1981). Gazi eğitim enstitüsü programlarının değerlendirilmesi (1930-1980) (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Ankara.
- Altunya, N. (2006). *Gazi eğitim enstitüsü Gazi öğretmen okulu ve eğitim enstitüsü (1926-1980)*, Ankara: G:Ü: İletişim Fakültesi Basımevi.
- Atakul, A. (2007). Gazi eğitim fakültesinin 1982-2004 yılları arasındaki tarihsel gelişimi (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Bölümü Eğitimin Sosyal Ve Tarihi Temelleri Bilim Dalı, Ankara.
- Becerikli, S. (2019). Öğretmen yetiştirmede İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu modeli (1924-1978) (Yayınlanmamış doktora tezi). Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Ana Bilim Dalı, Bursa.
- Demirel, M. (2002). Türk eğitiminin modernleşmesinde rüşdiye mektepleri. *Türkler* (Cilt 15). H. C. Güzel, K. Çiçek & S. Koca (Ed). Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, ss.44-60.
- Demirel, M. & Becerikli, S. (2017). Bursa eğitim enstitüsü, *Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(30), ss.341- 345.
- Duman, T. (1991). *Türkiye 'de ortaöğretime öğretmen yetiştirme (Tarihi Gelişimi)*, İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Eğitim enstitüsü yönetmeliği (1955). Matbaacılık Okulu, İstanbul, ss.3-23.
- Erdem, A. (2015). Türkiye'deki öğretmen yetiştirmenin [A] (Amaçları), [B] (Belirsizlikleri), [Ç] (Çelişkileri)'si, *Journal of Teacher Education and Educators*, 4(1), ss.17-25.
- Günay, N. *Gazi terbiye enstitüsü 'nden Gazi üniversitesi 'ne*, https://issuu.com/nejlagunay/docs/gaz_terb_ ye_ enst_ t_ s_ nden adresinden alınmıştır.

- Güzdüz, M. (2017). Türk eğitim sisteminde aşırı militarist uygulamanın başlaması (1926-1947), *Erdem İnsan Ve Toplum Bilimleri Dergisi*, 71-72, ss. 69-90.
- Kavcar, C. (2002). Cumhuriyet döneminde dal öğretmenleri yetiştirme, *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 35(1-2), ss.1-5.
- Küçüköğlü, A. (2004). Türkiye'nin öğretmen yetiştirme serüveninde eğitim enstitüleri ve bir model olarak Kazım Karabekir Eğitim Enstitüsü, *XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*, ss.2-6.
- Öztürk, C. (1996). *Atatürk devri öğretmen yetiştirme politikası*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- Öztürk, C. (1998). *Türkiye'de dünden bugüne öğretmen yetiştiren kurumlar*, İstanbul.
- Resmi Gazete (16.06.1969). *Eğitim enstitüsü yönetmeliği*, Sayı: 13224, ss.1-12.
- Taşer, S. (2010). Tanzimat'tan Cumhuriyet'e modernleşme sürecinde öğretmen yetiştiren kurumlarda eğitim yönetimi ve denetimi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi, Konya.
- Tebliğler Dergisi (21.12.1927). *Orta muallim mektebi muvakkat talimatnamesi*, ss.14-16.
- Tebliğler Dergisi (03.03.1947). *Eğitim enstitüsü geçici yönetmeliği*, 9, sayı:423, ss.172-180.
- Tebliğler Dergisi (02.12.1957). *Eğitim enstitüleri programları*, sayı:984, cilt:20, ss.217- 227.
- Tebliğler Dergisi (26.11.1962). *Eğitim enstitüleri yabancı dil bölümleri*, sayı:1231, cilt:25, ss.255-262.
- Tebliğler Dergisi (25.11.1968). *Eğitim enstitüsü yönetmeliği*, 31, sayı:1530, ss.495-502.
- Ünal, U. ve Birbudak T. (2013). İstanbul Darulmuallimini (1948-1924), Ankara.
- Yıldırım O. & Arhan S. (2017). Öğretmen yetiştirme programındaki ders ağırlıklarının karşılaştırılması, *Milli Eğitim Dergisi*, 46(213), ss.197-218.

Öz Geçmiş

Doğum Yeri ve Yılı : Bursa- Osmangazi

Öğr. Gördüğü Kurumlar	Başlama Yılı,	Bitirme Yılı,	Kurum Adı
Lise	2009	2013	Nuri Nihat Aslanoba A.L
Üniversite	2013	2017	Uludağ Üniversitesi

Bildiği Yabancı Diller

ve Düzeyi : İngilizce-Orta

Çalıştığı Kurumlar	Başlama ve Ayrılma Tarihleri	Kurum Adı
	2019 Şubat- 2019 Haziran	Nizam Karasu A.İ.H.L (Ücretli)

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

TEZ ÇOĞALTMA VE ELEKTRONİK YAYIMLAMA İZİN FORMU

Yazar Adı Soyadı	Rukiye Köse
Tez Adı	Eğitim Enstitülerinin Öğretim Programları
Enstitü	Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Anabilim Dalı	Türkçe Ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı
Bilim Dalı	Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı
Tez Türü	Yüksek Lisans
Tez Danışman(lar)ı	Doç. Dr. Fatih Demirel
Çoğaltma (Fotokopi Çekim) İzni	☐ Tezimden fotokopi çekilmesine izin veriyorum ☐ Tezimin sadece içindekiler, özet, kaynakça ve içeriğinin % 10 bölümünün fotokopi çekilmesine izin veriyorum ☒ Tezimden fotokopi çekilmesine izin vermiyorum
Yayımlama İzni	☒ Tezimin elektronik ortamda yayımlanmasına izin veriyorum ☐ Tezimin elektronik ortamda yayımlanmasının ertelenmesini istiyorum 1 yıl ☐ 2 yıl ☐ 3 yıl ☐ ☐ Tezimin elektronik ortamda yayımlanmasına izin vermiyorum

Hazırlamış olduğum tezimin yukarıda belirttiğim hususlar dikkate alınarak, fikri mülkiyet haklarım saklı kalmak üzere Uludağ Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından hizmete sunulmasına izin verdiğimi beyan ederim.

Tarih: 02.07.2019

İmza: